ANUL III. — No. 28 — 6 IULIE 1929 24 PAGINI APARE SÂMBĂTA

REALITATEA ilustrată

La munte...

(DOROTHY SEBASTIAN și JOSEFINE DUNN, în excursiune.)

(Foto M. G. M.)

PREȚUL 8 LEI

D. Popescu şi d. Ionescu

PE DOMNUL Cască-Gură îl cunoaşteţi şi d-voastră. L-aţi întâlnit oriunde şi oricând, placid şi filozof, urmărind aspectele vieţii şi martor la evenimentele cari din când în când o punctează, gata să formuleze o părere de care, în definitiv, lumea se poate dispensa, dar uitând să dea şi o mână de ajutor, — mai necesară, poate, decât rodul inteligenţei lui

D. Cască-Gură se mai numeşte şi Popescu şi Ionescu. Uneori îl chiamă chiar Georgescu, Dumitrescu şi altfel tot în escu, dar variaţiile de nume nu au nici o însemnătate. Exemplarul este acelaş.

S'a poticnit, de exemplu, un cal şi circulaţia este paralizată. S'a strâns lumea în preajma trăsurii, a dobitocului şi a birjarului, contemplând spectacolul, făcând comentarii asupra asfaltului care lunecă, asupra situaţiei politice, asupra împrumutului.

D. Popescu s'a întâlnit cu d. Ionescu.

— Bună dimineaţa. Eu mă duc la slujbă, dar d-ta? M'am oprit un moment aici. Stau de un sfert de ceas, şi mă uit la nenorocitul ăsta de cal. Cum o să tragă, nene, dacă e prăpădit? Măgarul de birjar nu-i dă să mănânce, desigur, decât la trei zile odată. Criză? Bine 'nţeles. Mă uit la cal şi-mi aduc aminte de carnea de cal pe care am mâncat-o când eram în războ. Mă uit la lumea asta care cască gura. De ce-o fi stând, nenişorule, în loc de parcă-i panoramă? Şi vezi d-ta, d-le Ionescu, nu pune nimeni mâna să ridice calul. I s'a prins piciorul în curele. Dacă i l-ar desface cineva, dobitocul s'ar scula singur.

— Ţară neisprăvită, d-le Popescu.

— De cască-gură, d-le Ionescu.

— Fără iniţiativă, d-le Popescu.

La un colţ de stradă s'au luat doi inşi de gât. Unul arde altuia o palmă, iar acesta îl pocneşte pe rival cu un pumn. Lumea s'a adunat, comentează, se împarte în două tabere.

— Pardon d-le Ionescu măgarul ăsta e de vină. L'a călcat pe ăstălalt pe picior şi nici nu s'a scuzat.

— Să am iertare, d-le Popescu, îl cunosc din vedere şi ştiu că-i de familie. Dobitocul d-tale e vinovat. Dacă are nervi, să intre la Obreja.

— Dar unde e poliţia, nenişorule? Hal de poliţie... Şi uită-te cum priveşte lumea ca la urs şi nu sare unul să-i despartă.

— Ţară neisprăvită, d-le Ionescu.

— De cască-gură, d-le Popescu.

Vagonul a sărit de pe linie. Dacă pasagerii s'ar da jos, vatmanul ar putea efectua mai uşor operaţia de readucere cuştei Setebeului între şine. Şi dacă două-trei persoane ar binevoi să pună un moment umărul, operaţia s'ar face în câteva minute.

Dar pasagerii nu se urnesc. Comentează şi se scandalizează.

— Asta e circulaţie? Setebeul îşi bate joc de public. Să vezi în străinătate, d-le Popescu.

— Aveţi dreptate, d-le Ionescu. Mi-aduc aminte că la Berlin....

— Dă-i dracului de nemţi, d-le Popescu. Am fost şi eu la Berlin şi-am avut conflict cu un sergent de stradă.

— Ce zici, însă, d-le Ionescu, de lumea asta care cască gura şi nu se gândeşte să dea o mână de ajutor vatmanului?

— Ţară neisprăvită, d-le Popescu.

— De cască-gură, d-le Ionescu.

ION PAS

Cea mai tânără înnotătoare

Mania recordurilor a trecut din rândurile maturilor, la cei tineri şi în consecinţă, n'a mai surprins deciziunea tinerei Jeanne Brutton, care a luat hotărîrea de a trece Canalul Mânecei înnot, la 8 August, când împlineşte vârsta de 12 ani.

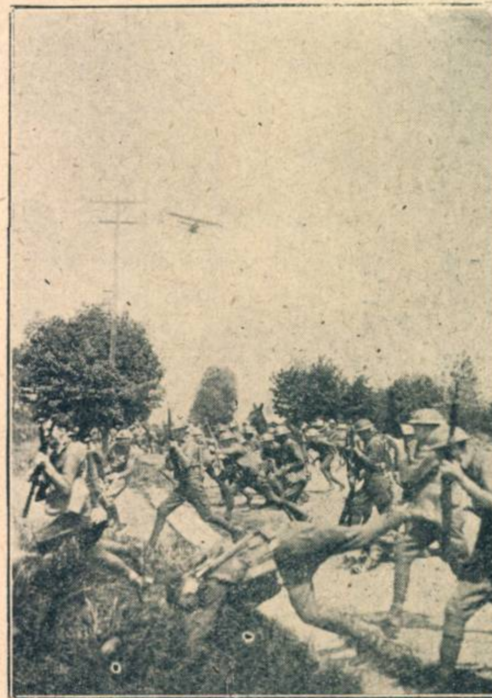

Antrenamentul şi performanţele stabilite de ea până astăzi, dau speranţa că încercarea va isbuti pe deplin şi s'au angajat de pe acum pariuri uriaşe, pentru şi contra acestei încercări temerare.

Ilustraţia noastră, reprezintă pe tânăra înnotătoare, eşind din apă, după un antrenament obositor.

Răsboiul viitorului

Nu mai este un lucru nesocotit pentru nimeni, că războiul viitorului, va fi cel al gazelor şi al aerului. Faptul că s'au găsit gaze mai distructive decât teribila *yperită*, şi puternicele escadre aeriene americane,

engleze, ruseşti şi italiene, nu mai sunt un secret pentru nimeni şi războiul viitorului va fi cea mai grozavă deslănţuire mecanică şi în acest sens se fac manevrele actuale ale armatei americane.

Fotografia noastră reprezintă un grup de soldaţi americani, aruncându-se la pământ, la apariţia unui avion.

Spărgătorii literaţi

IN TIMPUL vacanţelor de vară din anul trecut, răufăcătorii au pătruns prin efracţie în locuinţa unui autor dramatic. Câteva zile după spargere, autorul nostru a primit un pachet însoţit de următoarea scrisoare:

„Alăturat vă remitem manuscrisul ultimei dv. piese, pe care l-am luat cu noi zilele trecute.

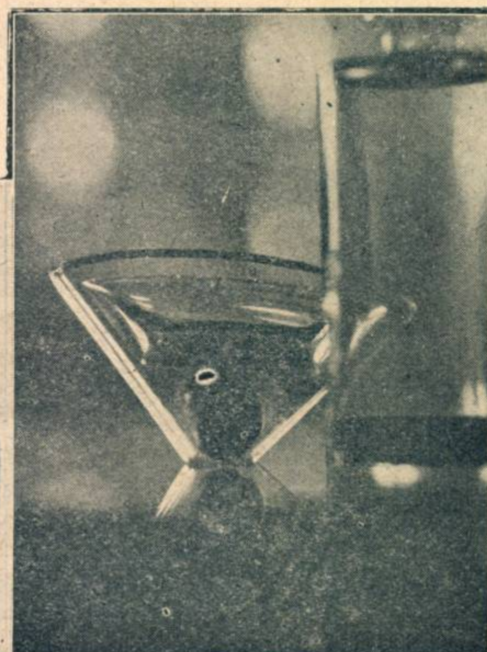
Neîntrebuinţarea manuscrisului nu înseamnă câtuş de puţin o critică şi nu trebuie să vă descurajeze deloc..."

Pictură fotografică

de GH. ŞERBAN

CULISELE STUDIOULUI

Pre Jupiter! Nu este aşa uşor cum îşi închipue publicul. Este adevărat că în atelier se poate face orice, dar absolut orice mai bine decât afară, în aer liber, unde mijloacele puse la dispoziţie de natură sunt relativ reduse, însă pentru aceasta trebue să ai şi cap.

— „Dar filmele cu subiect rusesc" — veţi întreba dv. nedumeriţi, — în cari vederile şi exterioarele sunt luate chiar la faţa locului?"

Nu v'aţi fi închipuit niciodată că scenele acestea nu au fost executate sub cerul liber. Vă este încă proaspăt în minte drumul cu sania al Gretei Garbo în „Anna Karenina". Să vă fac o destăinuire. Zăpada nu era altceva decât sare de calitatea II-a, iar furtuna care arunca această sare în ochii bietei Greta, era furnizată de ventilator.

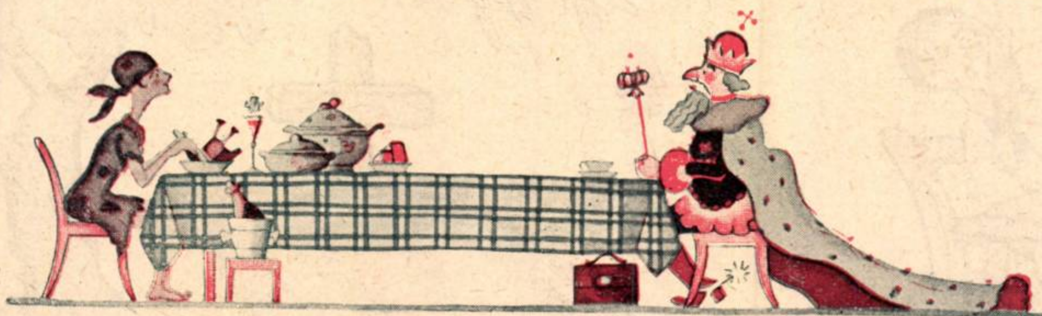
Obiectivul aparatului de cinematografiat este cu mult mai subiectiv decât o spune numele său.

Adeseori aţi avut ocazia să vedeţi în film scene de ploae torenţială sau de furtună. Natura ne pune oare la dispoziţie ploae şi vânt de câte ori avem nevoe? Holywood-ul este aproape ferit de furtuni, aşa încât regisorul trebue să recurgă la elicea vreunui avion scos din uz şi la furtunul pompierului dacă nu la o instalaţie mare de duş. Admirând talentul desvoltat de vreo gingaşă stea atunci când joacă rolul unei călăreţe de circ nu v'aţi putut da seama că mijloacele întrebuinţate pentru realizarea scenei sunt mai simple decât oul lui Columb. V'aţi întrebat vreodată, cum poate

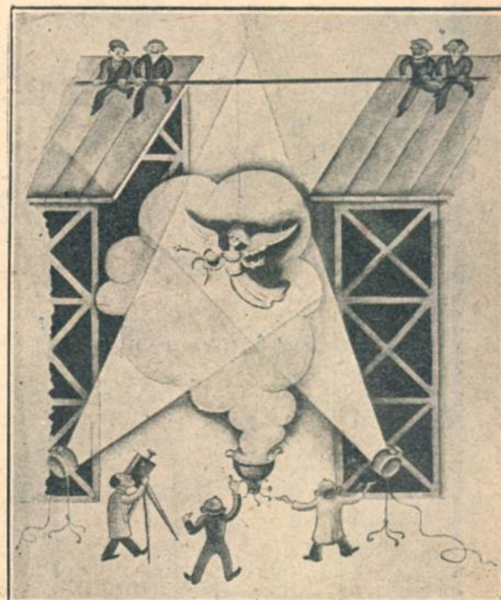
(Continuarea în pag. 6-a)

Cum vedem o călăreaţă

...şi cum se turnează

Star şi statist la restaurant...

...şi în film

Un „înger sburând", la lucru...

Mărul lui Willhelm Tell

...şi pe peliculă

VACANȚA! de A. Petrescu

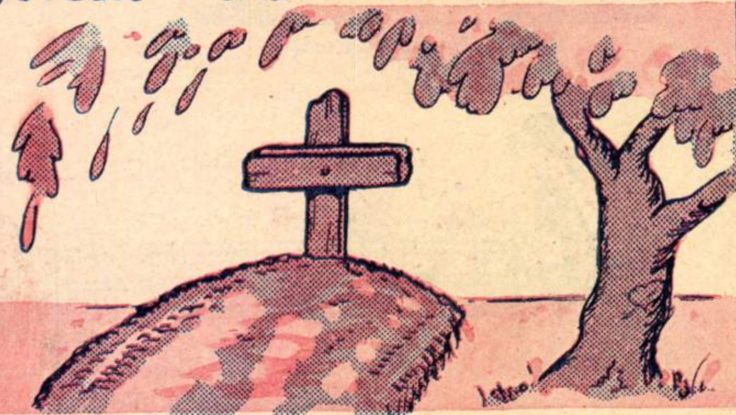
După 11 luni de muncă istovitoare, iată însfârșit... ...o lună de Recreațiune!

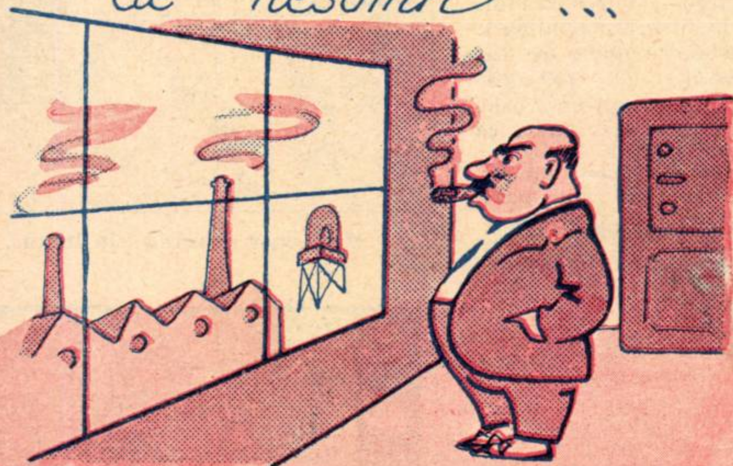

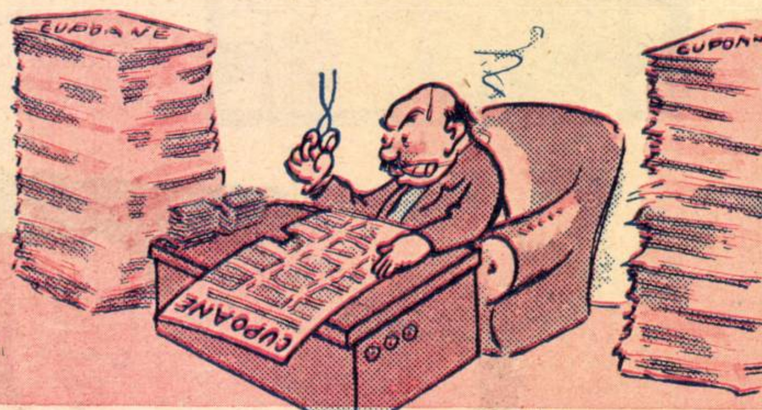
Școlarul istovit de cititul „cărților"... ...se va reconforta în mijlocul alor săi...

Intelectualul surmenat de nesomn... ...își va găsi, însfârșit, odihna mult dorită...

Numai Financiarul, sclav al muncei continue... ...nu cunoaște binefacerile vacanței!...

LETONIA (RIGA)

Muzeul Militar.

G. SEMGALS
Președintele republicei.

Plaja.

Stradă veche din Riga.

Piața centrală.

Palatul președințial.

Emblema orașului Riga.

LATVIJAS BANKA

Cartierul vechiu.

Portul

Banca Națională.

ALEXANDRU KUPRIN

Vioara lui Paganini

CINE nu cunoaşte legenda, în care se povesteşte cum marele violonist şi compozitor *Nicolo Paganini*, de naştere din Veneţia, şi-a vândut dracului sufletul, în schimbul unei viori fermecate?... Chiar poetul *Heine*, ateu, sceptic şi zeflemist, da crezare legendei. Dar nu toată lumea cunoaşte sfârşitul acestei nelegiuite „afaceri" şi nu oricine ştie cine a ieşit biruitor: omul sau necuratul? Ţiganii nomazi din Rusia, România şi Ungaria au păstrat această legendă, în care, după voe, fiecare are drept să creadă sau nu.

* * *

Destinul prea fusese vitreg în anul acela cu tânărul Nicolo Paganini. Datoriile, nenorocul şi o mulţime de alte neplăceri l-au silit să plece din Veneţia la Viena. Aci a devenit violonist ambulant, cântând pe la munţi sau dând ocol pe la cabaretele cele mai de rând. Nu i se îngăduia să intre în localurile de lux, din pricina vestmintelor în zdrenţe.

Dar ziua de 21 Decembrie a fost o zi blestemată, cu deosebire amarnică pentru el. Din zorii zilei cădea o ploaie ne'ntreruptă, rece, amestecată cu fulgi de zăpadă. Incălţămintea desfundată a artistului era leoarcă şi pe unde punea piciorul se făcea noroi şi stropea. Ud până la piele şi murdar, Paganini umbla pe uliţe ca un câine negru, fără adăpost.

Noaptea căzu repede peste marele oraş. Din loc în loc scânteiau felinarele, palide. Pe astfel de vreme, nimeni nu se gândeşte la sărăcia şi mizeria altora iar vagabonzii suferă îndoit de frig, de foame şi de singurătate.

Paganini în ziua aceia n'a izbutit să câştige niciun ban. Noaptea târziu un tinichigiu beat i-a dat fundul unui pahar de bere în care-şi golise scrumul pipei iar un student în batjocură i-a aruncat o jumătate de crăiţar, zicându-i:

— Ţine!... Pentrucă s'a isprăvit cântecul!

Paganini scrâşni din dinţi, murmurând:

— Ai să-ţi aduci odată aminte de pomana asta batjocoritoare, când am să fiu celebru!

Căci Paganini, cu toată mizeria în care trăia, nu se îndoise niciodată de geniul lui muzical.

— Dacă aşi avea o pereche de pantaloni mai buni, o haină fără petice şi o vioară cumsecade — toată lumea ar privi şi ar asculta la mine!

Din ultimul cabaret în care a încercat să intre, a fost dat afară numaidecât, pentrucă lăsa pe unde trecea şiroae de apă de ploaie şi de noroi.

* * *

Paganini îşi cumpără o bucată de pâine neagră pe care o mâncă fără gust, ducându-se spre casă. Dar când, obosit, ajunse în mansarda unde-şi avea culcuşul, sufletul lui întunecat fu cuprins de o disperare de moarte, de o furie nebună. Dete cu piciorul în vioara udă de ploaie şi lovindu-se cu pumnii în piept, izbucni:

— Diavole! Diavole! Dacă exişti într'adevăr, dacă nu eşti o născocire a babelor, înfăţişează-te pe dată! Un suflet omenesc vrea să se vândă cu talentul lui cu tot. Grăbeşte-te! Altminteri nu vei mai găsi în această infectă mansardă decât un leş spânzurat!...

Şi diavolul se ivi. Dar nu se ivi într'un nour de pucioasă şi nici n'avea duhoarea urâtă a ţapului, cu copite despicate în locul picioarelor sau cu vre-o urmă de coadă. Dracul semăna mai curând c'un avocat sau c'un notar judiciar, îmbrăcat într'o redingotă cenuşie foarte curată şi cu dantelă îngălbenită pe la mâneci. Avea cu el o călimară, o pană de gâscă şi un dosar gros cu contracte. El le puse toate aceste, cu luare aminte, pe masa şchioapă. Flacăra lămpii ardea cu o lumină şi mai vie.

— Iată, tinere, începu dracul foarte liniştit, am venit la dumneata fără niciun scandal de bâlci, fără miasme de iad, fără deghizări şi nu-ţi cer nici măcar iscălitura cu sânge din sângele dumitale. Toate aceste decoruri prosteşti să le lăsăm în seama timpurilor trecute când închipuirea era copilărească şi chiar prostească. Noi trăim în veacul politeţei, al prozei şi al aritmeticei. Şi-ţi voi mărturisi fără sfială că noi, dracii, dobândim mai mult cu ajutorul bunei creşteri şi a manierelor elegante, decât cu ajutorul minciunei. Astfel că nu trebue să te miri dacă în această afacere voi fi şi cumpărător şi dacă va fi nevoe, şi avocatul. Şi acum, ce ceri pentru sufletul dumitale?...

— Bani! Aur!... Bani mulţi!...

— De la început văd că ai nevoe de ajutorul meu juridic. Nimic mai uşor decât să ceri diavolului bani. Orice prost cere aşa ceva... Nu ţi-ar conveni mai curând gloria?

— Moft!... Gloria se cumpără cu bani. E de-ajuns să nu fii avar!...

— Nu, prietene. Vorbeşti fără să te gândeşti. Cu bani nu vei avea decât o măgulire oarecare din partea linguşitorilor interesaţi. Şi te vor măguli numai ei, în timpul meselor pe care le vei plăti cu banii dumitale. Nu... Cere altceva. N'ai vrea iubire?...

— Iubire?... Ha! ha!... Dar ce se poate cumpăra mai lesne pe lumea asta decât iubire?...

— Orice iubire? Crezi? N'ai dreptate, n'ai câtuşi de puţin dreptate, dragul meu Nicolo. Dacă orice iubire s'ar vinde, de multă vreme pământul şi chiar tot universul ar fi încăput pentru totdeauna în mâinile deavolului. Şi noi, colaboratorii lui ne-am îngrăşa de lene multă, trăind din veniturile Statului. Să-ţi fac o destăinuire gravă; eşti curios să ştii de ce e dracul atât de nenorocit? Pentrucă tinde din toate puterile către o iubire imposibilă pentru el. Nu, tinere, dacă vrei să faci o afacere avantajoasă pentru ambele părţi, opreşte-te la hotărârea dintâi: vestminte frumoase, noroc şi o vioară bună!

Paganini rămase câteva clipe pe gânduri şi zise şovăind:

— Nu mă dau înapoi. Mi se pare că ai dreptate, domnule notar. Dar n'am cerut oare, în grabă, prea puţin pentru sufletul nemuritor, osândit dinainte la suferinţă fără sfârşit?

Avocatul se plecă, scoase de sub masă o cutie în piele de bivol cu marginile roase şi o întinse cu luare aminte lui Paganini.

— Priveşte bine vioara şi încearc'o. Nu costă nimic.

Paganini deschise cu respect cutia cu lacăte mici de bronz, scoase şi desfăcu pe masă cele trei învelişuri, una de pânză, una de mătasă şi una de catifea care ocroteau lăuta şi vioara se ivi în toată frumuseţea ei. Semăna ciudat, în linia ei, cu trupul unei femei goale, de o perfecţie ideală, cu capul mic, gâtul lung şi fin, linia armonioasă a taliei desfăşurându-se în şolduri cu unde puternice.

— Nu e un Stradivarius, exclamă Paganini fermecat, dar nu e nici Amati, nici Guarverius, nici Guadanini. E o vioară-ideal pe care nici o mână omenească n'ar fi în stare s'o construiască vreodată! Imi dai voe să cânt puţin cu ea?

— Da! Dacă vrei... încuviinţă diavolul tărăgănat şi cam fără voe.

Vioara era acordată gata iar arcuşul uns cu sacâz. Când Paganini începu să cânte o improvizaţie puternică şi pasionată, înţelese pentru întâia oară ce mare talent se ascundea în el, înnăbuşit până acum de viaţa lui de cerşetor. Şi zise aproape vesel:

— Maestre, sunt la ordinele dumitale şi-ţi mulţumesc pentru sfaturile bune pe care mi le-ai dat. Dar dacă nu sunt prea îndrăzneţ, de ce te-ai întristat deodată, de parcă te-aşi fi jignit...?

— Ca să vorbim drept, răspunse dracul ridicându-se de pe scaun, sunt cam plictisit văzând că ai mult mai mult talent decât bănuisem. Dar vorba e vorbă la mine. Nu mi-o iau înapoi. Vioara e a dumitale. Te vei bucura de ea până la moarte. Iată şi-o pungă plină cu monete de aur, ca să-ţi slujească la început. Mâine ai să primeşti vizita croitorului cu un costum de curtean şi cel mai bun frizer din Viena şi vei merge într'o zi să cânţi la concursul de muzică organizată cu mare lux de arhiduce. Şi acum iscăleşte aici. Perfect. Mulţumesc şi la revedere, tinere.

— In curând?... întrebă viclean veneţianul Paganini.

— O! Asta nu ştiu, răspunse diavolul. La termen, nu înainte, în orice caz. Şi te felicit pentru talentul pe care-l ai.

* * *

Diavolul nu minţise de loc. Totul s'a petrecut întocmai cum prevestise el. După concursul muzical pus la cale de arhiduce, steaua lui Paganini s'a ridicat şi a început să strălucească cu o lumină care n'a pălit nici până azi. Dar Nicolo Paganini a devenit în schimb omul cel mai nefericit depe lume. Sufletul lui era otrăvit de patimi nesăţioase, de o ambiţie nebună, de o avariţie şi de o lăcomie meschină. Ura nu numai pe artiştii trecuţi şi pe cei contimporani, dar şi pe cei ai viitorului.

Şi mulţi prieteni sinceri şi-a pierdut, din pricina firei lui bănuitoare. Nici odată nu fusese atât de nenorocit şi niciodată nu suferise atât de mult. Pentrucă nu credea în nimeni.

Când s'a apropiat sfârşitul vieţii şi notarul cenuşiu veni, Paganini îi zise liniştit:

— Maestre, sunt gata. Dar trebue să-ţi mărturisesc că nu m'am bucurat de viaţă.

Notarul răspunse obosit:

— Nici eu, mărturisesc, n'am câştigat nimic cu dumneata. Uite lista contractelor. Numele dumitale nu figurează. E şters: a fost şters de cineva. De cineva al cărui nume nu îndrăznim să-l rostim.

— Şi ce trebue să fac acum?

— Nimic. Mă socotesc răsplătit, pentrucă n'am lipsit la niciunul din concertele dumitale. Din pricina asta am fost foarte rău văzut de şefii mei. Adio. Pentru totdeauna. Iţi las vioara... O! nu te îngriji de mine: sunt neplăcerile meseriei mele. Adio!

Marele Paganini a fost găsit mort a doua zi. Chipul lui era încruntat, aşa cum fusese toată viaţa. Numai pe buzele lui flutura un surâs...

Vioara dispăruse. A.

(Urmare din pag. 3-a)

îngerul să sboare în film, când ştim prea bine cu toţii că dela Daedal şi până în zilele noastre, sborul cu ajutorul aripelor a rămas încă neînfăptuit?

Superbele faţade de castele, din filmele în care ne sunt înfăţişate acele personagii, de care nici odată nu ne întrebăm, din ce trăesc. nu sunt decât carton, şi dacă ai avea ocazia să vezi şi verso-ul lor, ai rămâne profund decepţionat.

Adesea ori contrastele între bogăţie şi sărăcie din film, rămân aceleaş şi în viaţa practică, cu singura deosebire că de cele mai multe ori, aci rolurile sunt inversate...

Costumele strălucitoare, pe care armatele de statişti le poartă în filmele de mare spectacol, nu sunt întotdeauna de mătase sau din stofa cea mai fină. Aci joacă foarte mare rol şi mânuirea reflectoarelor, de cari adeseori depinde impresia ta, a spectatorului.

* * *

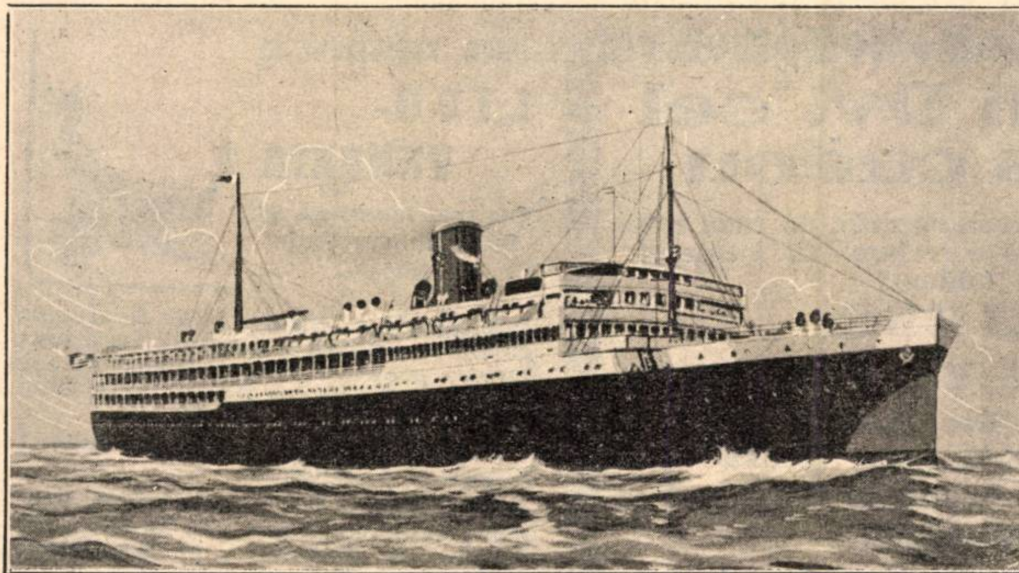
Pre Jupiter! E mai uşor să admiri ce s'a realizat, decât să realizezi ceeace trebue admirat.

N. MIŞU

Spre Galveston!

PE O CĂLDURĂ toridă, pe o mare calmă, ca un lac, vaporul „*Algonquin*", al companiei *Clyde* ne poartă spre Galveston. Am plecat din New-York Vineri la amiază și Marți dimineața la orele 5 intrăm în rada portului *Miami*.

Nu originalitatea de concepție caracterizează pe Americani. In afară de stilul clădirilor, în care se pot regăsi liniile drepte ale monumentelor asiriene — fără cupolele care să le încoroneze — sau poate mai bine arhitectonica popoarelor Iuca,—mai nimic nu e propriu americanilor. Caracteristica locuitorilor din Statele-Unite — ceeace se numește originalitatea yankee, e chipul îndrăzneț, cum lucrează, tendința de-a întrece și de a uimi pe alții care se observă în toate operele lor, colosalul ce se desprinde din orice produc.

Vaporul „Algonquin"

Miami e Nissa Americei, dar o Nissă americană totodată. Favorizat de natură prin așezarea în imediata apropiere a Golf-streamului, lângă baia Biscayna, dela capătul de sud al peninsulei Florida, Miami nu e un singur oraș. E format din unirea a trei localități: centrul, *Miami City*, e orașul american în care casele înalte sunt separate de grădini întinse; *Carol Göbl* e ținutul de plantațiuni tropicale, în care stilul predominant al caselor e spaniol, cu influența americană inevitabilă; iar a treia *Miami Beach* e plaja, pe care miliardarii americani au construit vile, în mijlocul unei vegetațiuni luxuriante.

Toate trei localități sunt legate între ele de aceleași strade largi, drepte, cu pavajul de asfalt, lipsite cu totul de praf și mărginite de palmieri uriași, de arbori de cocos, de portocali și de oleandri.

In America, țara democrată, nu prea există democrație. In Miami părtinirea e evidentă: nu pot trăi aici decât oameni al căror venit trece de un milion lei pe lună. Desigur că pământul nu poate fi destul de dornic cu toată lumea și atunci civilizația a monopolizat — după ce le-a dichisit și le-a făcut confortabile — numai pentu un număr restrâns de favorizați, toate comorile naturei.

Cele opt frumuseți europene, care au norocul să stea o zi în acest paradis, sunt întâmpinate de dimineață, pe bordul vaporului nostru, de către organizatorii recepției, membrii marcanți ai Camerei de comerț.

Ca pretutindeni, în escalele noastre fotografi și reporteri asaltează bordul, dela sosire.

Miami are 200.000 locuitori permanenți și 100.000 mai mult în timpul iernii când sezonul e în toi, de aceea are trei ziare, dintre care „*Miami Daily News*" se poate compara cu marile cotidiane din New-York.

Automobilele care ne așteaptă sunt noui, împodobite cu flori și placate.

„*Bine-ați venit în Miami frumoase ale Europei!*"

Vizităm orașul, sau mai bine zis, orașele și deși sezonul a trecut și căldura, pe soarele arzător din Sud, e excesivă, circulația pe stradele încrucișate perfect perpendicular, e destul de animată. De aceea, după sistemul american, conform căruia dolarul acordă orice drept și orice privilegiu, comitetul de recepție a plătit o taxă la poliție și a obținut, în schimb, un agent motociclist, care ne conduce, oprind pe dreapta și stânga toate celelalte vehicule și neținând seama de nici un soi de semnal

In felul acesta, putem circula foarte repede prin tot orașul și în trei ceasuri vedem atât grădina ca 'n basme, în care se găsește lacul cel mai limpede din lume, vilele cu portice romane ale bogaților americani, hotelurile cu 25 etaje în care cea mai ieftină cameră e 30 dolari pe zi, plaja întinsă, pe care numai iarna poți sta în timpul zilei, întins la soare, — vara razele lui fiind ucigătoare și periculoase, — vedem casa lui *Hoover*, casa lui *Tex Richard*, — antrenorul lui *Gene Tuney*, — omul care de zece ori a sărăcit și tot de atâtea ori s'a reîmbogățit; admirăm palmierii regali și grădinele de oleandri înfloriți.

Hotel „Lincoln" din New-York

După ce au vizitat redacția ziarului „*Miami Daily News*" și au mai fost fotografiate odată, pe terasa palatului cu 22 etaje care adăpostește această gazetă, cele opt reprezentante ale frumuseții femenine europene au fost invitate la masă, la clubul *Adversting*, unde întâmpinate cu flori și urale sunt prezentate pe rând publicului.

In timpul prezentării, muzica intonează imnul național, al frumoasei respective.

E măgulitor și emoționant, să auzi cântându-se „*Trăiască Regele*" într'o țară care se găsește la antipodul patriei.

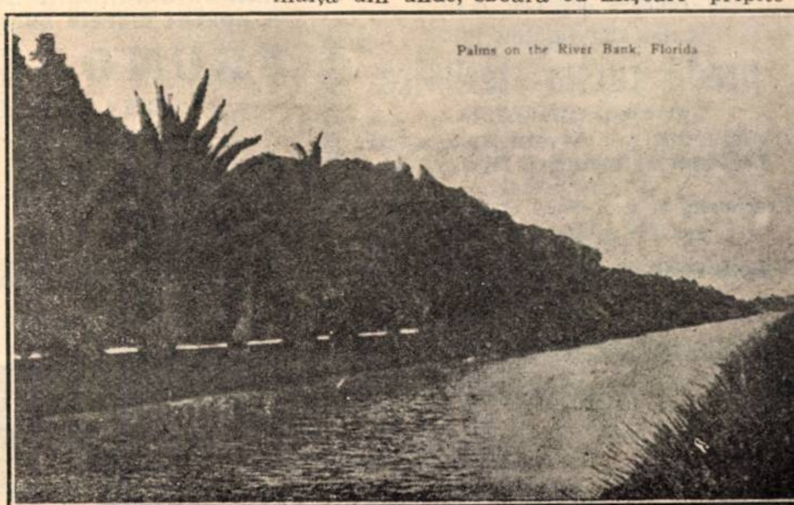
Fiecare dintre frumoasele noastre, a mulțumit în limba natală pentru recepție și lucrurile minunate ce li s'au arătat, iar d-ra *Magda Demetrescu* (Miss România) a încheiat spusele sale cu o frază de mulțumire în englezește, care a încântat pe americani.

După amiază, europenele au vizitat unul din marile bazare ale orașului și seara plecăm mai departe.

De pe bordul unui vapor luxos vedem străfulgerările argintii ale peștilor sburători, cari cu alunecări repezi de torpilă se înalță din unde, sboară cu mișcări pripite

Hotel „Galvez" din Galveston

Palmieri la Miami

prin aerul cald al oceanului şi se cufundă apoi, ca săgeţi înaripate, îndărăt în valurile spumoase ale apei.

Ceasul a fost dat cu o oră înapoi. Mergem tot mai mult spre răsărit şi astfel viaţa, în America ni se lungeşte. Nu fără compensaţie însă: la înapoiere vom trăi cu şapte ore mai puţin. Pentru viaţa noastră, relativ lungă, acest lucru nu contează, dar cu totul altfel ar fi lucrul cu o fiinţă care ar trăi ca fluturii, opt până la zece zile, sau dacă pământul nostru ar fi mai mare decum este. Intinerirea în drum spre America, ar putea deveni atunci sensibilă şi am putea spune — dacă nu mi-ar fi teamă să fim malitioşi — c'ar cauza mult bine, unora dintre frumuseţile care călătoresc în anul Domnului 1929 spre Galveston.

Vaporul înaintează însă mereu spre Sud-Est şi mâine dimineaţă vom fi la Galveston. Călătorim între drumul Americei şi cel al insulei Cuba. Ce păcat că nu oprim în această din urmă ţară.

Am vedea *Havana*, oraşul minunat al ţigărilor parfumate.

O NOAPTE DE PANICĂ

Desigur, spre a încheia mai bine călătoria — şi aşa de neuitat — pe care o facem, a fost sortit ca noaptea dinaintea sosirei în Galveston, s'o petrecem pe punte cuprinşi de îngrijorare. Vaporul *Algonquin* a luat foc.

Versiunea dată de un glumeţ, c'au luat foc chibriturile americane de pe vapor, s'a dovedit neîntemeiată, întâi deoarece chibriturile americane, propriu zise, au măciulia prinsă de-un carton în loc de lemn, astfel că cele mai adeseaori se strică, dar nu se aprind, chiar când sunt frecate de talpa ghetei; în al doilea rând pentrucă în afară de chibriturile figurate prin cele câteva duzini de fete americane, vaporul nu încărcase altele la New-York.

Cu toate acestea mărfurile din magazia vaporului — nu ştiu ce fel o fi fost — luaseseră foc. Un fum gros umplea o mare parte din cabine, se răspândia în atmosferă şi se lăsa greu deasupra oceanului care se întindea în jurul nostru liniştit şi nepăsător.

Să te găseşti între cer şi apă şi să ia foc scândura de nimic, care te poartă, nu prea e lucru plăcut şi cea mai mare parte dintre pasageri, cu toate asigurările ofiţerului, au fost cuprinşi de insomnie în noaptea de 29 spre 30 Mai. Au rămas cu toţii pe punte să admire cerul înstelat.

Adevărat că gândul apropierei ţărmului era oarecum liniştitor, mai ales din momentul când au început să se zărească farurile.

Cea mai curajoasă dintre frumuseţile noastre, era Miss România, pe care o bănuesc — cu exuberanţa ei tinerească — de a se fi simţit puţin nemulţumită, că nu i-a fost dat să asiste, din barca de salvare, la spectacolul grandios al unui foc, în mijlocul mării.

Dar am ajuns la Galveston într'un chip puţin glorios: cu o trenă de fum înecăcios în urma noastră.

Focul de pe *Algonquin* a fost înăbuşit, dar se pare că a cauzat multe pagube: peste 70.000 dolari (mai bine de 10 milioane lei).

Nu se poate spune că aducerea frumuseţelor europene la Galveston nu s'a făcut „cu mari sacrificii".

CURIOZITATI

Un avion suferind o pană de motor, a căzut pe casa guvernatorului din New-Jersey.

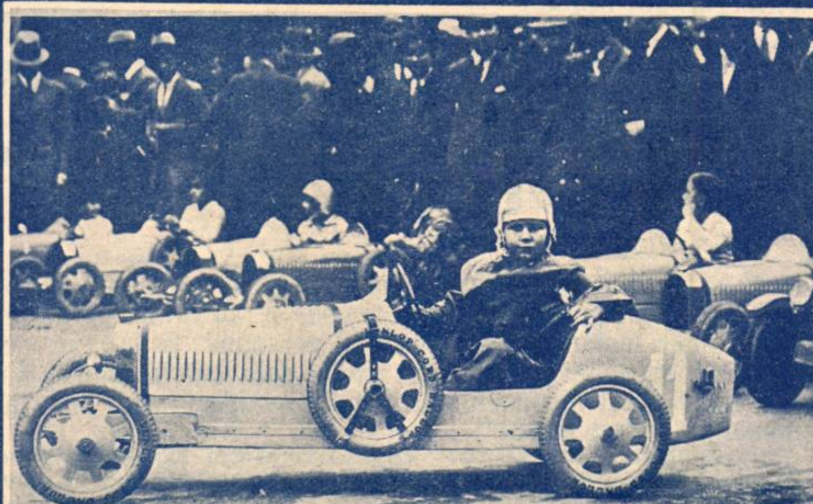
Cocktail un cal de curse englez nu ese la alergări până nu-i se plasează un cocoş pe cap, ca talisman. Aceasta bineînţeles, numai până când începe cursa.

La New-York, a fost instalat un automat pentru schimbat bani, care inainte de a funcţiona, atrage atenţiunea printr'o voce interioară, că „nu primeşte bani falşi"

Buzele unei negrese „lăţite cu scândura", care au putut fi admirate la o expoziţie din Paris.

In Madrid a fost organizată o cursă de automobile pentru copii. Câştigătorul se află în primul plan al fotografiei noastre.

O foarfecă de grădină în forma unei maşini de tuns, a fost inventată de un grădinar saxon.

Edison

de L. Florin

III

CUM A CAŞTIGAT EDISON UN NOU DUŞMAN ?

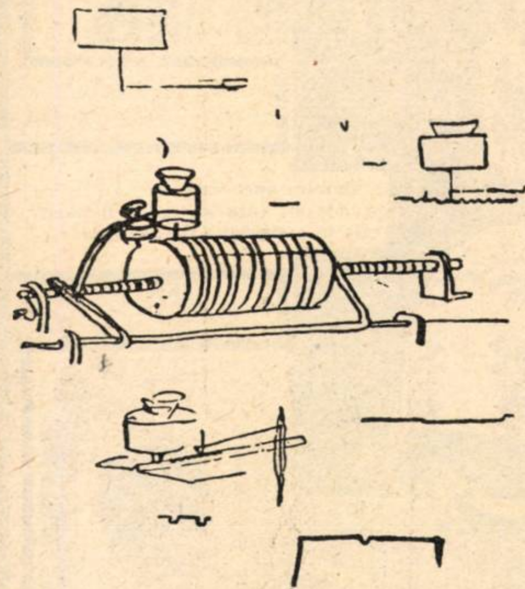
PLECĂ iar la **Louisville** unde ajunse mai sărac ca oricând.

Edison avea un talent de a-şi câştiga din senin duşmani pretutindeni. Fatalitatea, prin capriciile ei, îi juca farse atunci când soarta lui părea a-i deveni favorabilă, şi îl împiedica să prindă rădăcini în oraşele de provincie.

Intr'o zi, Tom scăpă o sticlă cu acid sulfuric, pe podea. Sticla se sparse şi acidul pătrunse prin scânduri în plafonul casei subdirectorului P. T. T. şi căzând pe parchet arse totul făcând şi o gaură mare în covor. **Fu iarăş concediat.** Disperat, plecă iar la **Cincinatti** şi de aci cu un bilet gratis, plecă la **Boston,** unde locuia prietenul său Milton Adams.

VIAŢA E SCURTĂ

Milton Adams, îl ajuta de multe ori la nevoe, împrumutându-i câte un dolar, pe care Edison nu-l mai restituia niciodată, deoarece vecinic nu avea bani. I-a achitat însă după vreo zece ani, cei câţiva dolari, cu o dobândă fabuloasă, de oarece Edison,

Kruesi Make this Edison Aug 12/77

Prima schemă a fonografului, cu autograful lui Edison

n'a uitat prietenii cari l-au ajutat la timp cu un dolar.

Dacă soarta îl tortura într'atâta, încât pierdea ani de zile fără să ajungă la o situaţie, Edison drept răzbunare, nu voia să piardă nici o clipă măcar din viaţa lui, în zadar. Era mereu pe gânduri şi îl preocupau fel de fel de probleme. Intr'o zi, pe când se ducea la masă cu Adams, îşi lăsă prietenul şi începu să fugă, să ajungă mai repede.

— **„Adams,** îi zise el, **am atâtea de făcut şi viaţa e aşa de scurtă, încât trebue să fug".**

EDISON VA TRĂI 100 DE ANI

Edison e de părere că viaţa e scurtă, deşi are **82 DE ANI.** E drept, are cui semăna, căci bunicul lui a murit la **104 ANI** şi tatăl său la **96 DE ANI.**

Dacă Sammuel Edison, tatăl inventatorului, a murit atât de tânăr, abia la 96 de ani, se datoreşte faptului că a suferit mult, luptând greu spre a-şi câştiga pâinea, fiind rând pe rând portar, croitor, grădinar, mo-

Edison la 80 ani

rar şi hamal. Ultima ocupaţie a bătrânului Samuel, fu aceea de... rentier, datorită câtorva milioane de dolari ce i-a dat fiul său, care cu mintea şi norocul lui deveni o mină de aur.

REŢETA SĂNĂTĂŢII LUI EDISON

Edison are o reţetă:

— **„Mănânc puţin, dorm puţin şi muncesc mult".**

Cu această reţetă el nădăjdueşte să mai trăiască mulţi ani, probabil cât bunicul său.

PALATUL LUI EDISON

După palatul regelui Solomon de acum 3000 de ani, palatul lui Edison, e poate cel mai interesant din câte au fost în lume. Găseşti cele mai mari minunăţii în camerele fermecate ale acestui zeu al technicei, fel de fel de maşinării, biblioteci uriaşe şi muzee ca în 1001 de nopţi.

Edison a fost vizitat de cei mai iluştri oameni ai lumii, între alţii de celebrul fizician **Lippmann,** fost preşedintele Academiei franceze, de **EINSTEIN, BERGSON, MARCONI** şi alţii. A fost vizitat şi de femei distinse ca **SARAH BERNHARD,** d-na **CURIE** şi de **Majestatea Sa Regina MARIA** a României.

Miliardarul **FORD,** omul cel mai bogat din lume, care a fost în tinereţe lucrător în atelierele lui Edison, a subscris suma de 5.000.000 dolari pentru **„Muzeul Edison",** în care vor fi expuse toate invenţiunile marelui inventator, spre a fi văzute de generaţiile viitoare.

EDISON DESCRIS DE SARAH BERNHARD

Iată ce scria Sarah Bernhard în manuscrisele ei, acum vreo 40 de ani:

— **„Minunaţii ochi ai lui Edison, mai luminoşi decât lămpile-i incandescente, îmi îngădue să-i citesc toate gândurile.**

Mă ţineam după el, urcam scările, traversam poduri suspendate deasupra unor adevărate fabrici, iar el îmi explica totul.

Pricepeam totul şi-l admiram tot mai mult, căci era simplu şi încântător, acest rege al luminei. Mă uitam la acest om, cu capul cam mare, cu profilul plin de nobleţe şi mă gândiam la Napoleon I. Sunt sigură că o parte a creerului lor, e identică".

Pe Edison, nu l-a măgulit însă comparaţia cu Napoleon, acest geniu al răului, care a prefăcut Europa într'un câmp de măcel. Alţii l-au comparat pe **Edison** cu **Prometeu,** şi desigur e o comparaţie mai reuşită. Celebrul inventator a fost însă mulţumit că Sarah Bernhard, — care a avut atâţia curtezani, — n'a avut poate pentru toţi la olaltă fărâma de admiraţie pe care a avut-o pentru el, pentru Edison.

TRIUMFUL LUI EDISON

Spaţiul restrâns ce-mi rămâne, nu-mi permite să pot da măcar în rezumat odiseea tinereţii lui Edison.

El a pribegit, după cum am văzut, din oraş în oraş, ca jidovul rătăcitor Ahasverus. La 23 de ani nu avea nici o carieră şi nici un viitor, dar avea multă speranţă. La 23 de ani reuşi să fabrice dinamita în anul 1870. S'a speriat însă atât de tare de această invenţie periculoasă, încât aruncă toată dinamita într'un canal şi cunoscu iarăş sărăcia. Opt ani mai târziu, la 1878, dinamita fu „descoperită" de **Nobel** care câştigă pe urma ei o avere de 20.000.000 dolari, din care se acordă cunoscutele premii Nobel. Intre timp tânărul Edison, pierdu iar slujba de telegrafist, în urma uneltirilor unor „prieteni", ceeace nu-l mai descurajă, de oarece în câteva zile, reuşi să găsiască alt serviciu.

— **„Dacă aş reuşi să fac pe cineva să priceapă insemnătatea invenţiei mele, aş câştiga poate 1000 dolari",** spuse Edison într'o zi, unui subdiriginte dela poştă.

— **„D-ta suferi de mania invenţiilor,** îi răspunse cu dispreţ d. subdiriginte, **nimeni nu-ţi va da un dolar pentru invenţiile d-tale".**

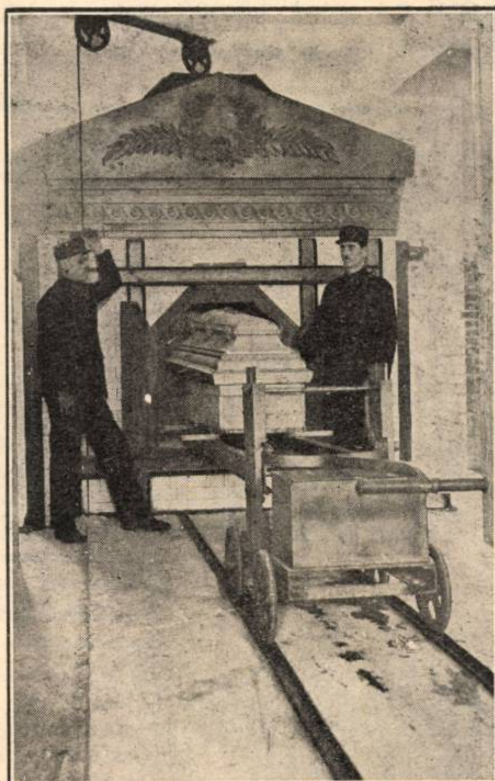
(Urmarea în No. viitor)

Crematoriul

EDIFICIU impozant, care lasă impresia de construcţie modernă, cubistă. O mare cupolă în centru, pe care nu se află însă nici o cruce, deşi dedesupt este o capelă, deoarece în acest crematoriu vor putea fi arse cadavrele tuturor culturilor, indiferent de rasă şi de religie.

Prin marele portal, apoi pe o scară, pătrundem în vastul holl al capelei mortuare.

In mijloc, se depune cadavrul într'un sicriu pe un catafalc de lemn. Aci se face serviciul religios; după cum vedem, aserţiunea că incinerarea suprimă formalităţile religioase şi de cult, este falşă. Preotul cultului respectiv nu lipseşte, ci desfăşură tot serviciul divin, ca şi la înmormântare. Şi, în adevăr, sicriul este coborât într'o hrubă din mijlocul capelei, în subsol, ceeace lasă impresia exactă a înmormântării.

Cosciugul este introdus în cuptor

„Din humă eşti, în humă te vei întoarce", preceptul Evangheliei, este astfel satisfăcut... ştiinţificeşte, căci pogorîrea cadavrului în subsol se face cu ajutorul unui ascensor.

Morţii coborîţi în groapă cu ascensorul... Secolul vitezei excesive şi al maşinismului, este într'adevăr cutezător.

Dar să urmăm cadavrul în descinderea lui subterană. In antichitate şi în evul mediu, numai poeţii de talia lui Virgil şi Dante, îşi permiteau luxul de a se cobori în imperiul umbrelor, în Infern, în cetatea subterană a morţilor. In secolul nostru şi la Bucureşti, un gazetar însoţit de fotograful revistei noastre, sar în ascensorul funebru, cineva apasă pe un buton, şi iată-i în subsolul Morţii.

Cu un vagonet metalic pe şine, sicriul este adus până în faţa furnalului şi împins înăuntru, unde stă sprijinit pe bare de lemn transversale.

Dedesubtul acestei cavităţi de cuptor, în care se află sicriul, ca o tavă cu friptură umană şi uriaşă, este o altă încăpere, unde se face focul cu cox. In alte ţări incinerarea cadavrelor se face şi cu electricitate.

La noi, coxul va produce nu mai puţin decât 1300 grade de căldură, suficiente pentru a topi grăsimile umane, a carboniza cărnurile şi pulveriza oasele unui om matur, în cenuşe.

După 30 de minute de ardere, nu mai rămâne decât un kilogram de cenuşe!

Pulver et umbra sumus!... Pulbere şi umbră suntem...

Aşa dar, din biata *trestie gânditoare* a lui Pascal, nu mai rămâne decât o urnă cu praf. Şi iată cum se face această transformare:

Temperatura excesivă, provenită din arderea coxului, precum şi gazele fierbinţi, sunt aduse în cavitatea în care se află sicriul, printr'un fel de conductă. Aci arde nu numai cadavrul, dar şi sicriul, precum şi barele de lemn ce susţin cosciugul! Intr'o jumătate de oră se produce o adevărată dispariţie a cadavrului. In loc de sicriu, nu se mai află nimic, doar un pumn de cenuşe pe jos.

Colţul urnelor

Atunci, un sistem de ventilaţie împinge cenuşa umană într'o cutie de nikel. Cenuşa este pusă într'o urnă care se dă familiei defunctului, la cerere.

In jurul furnalului şi capelei sunt instalate birourile funebrei instituţiuni.

Toată clădirea şi instalaţia au costat 5 milioane. Opera este a unei societăţi germane, care a avansat tot capitalul investit, şi care va fi plătibil în 4 ani.

In jurul Crematoriului, se deschid magazine cu toate accesoriile mortuare: sicriuri, flori, vestminte de doliu, etc.

DAN

Un dar pentru preşedintele Americei

Noul preşedinte american d. *Herbert Hoover*, este una dintre cele mai populare figuri ale Statelor Unite.

Democrat convins, a renunţat fără multă reclamă, la toate onorurile şi privilegiile de care putea să facă uz în calitatea sa de prim cetăţean.

Odată cu alegerea sa, i-au fost făcute numeroase daruri de valori imense, de către entuziaştii săi admiratori şi alegători. Le-a refuzat însă pe toate, reţinând numai pe acele foarte modeste şi şi-a încunoştiinţat tot odată partizanii, că nu se poate transforma în obiectiv al darurilor lor.

Camera de comerţ şi industrie din New-York (cea mai puternică din lume), a trimis zilele trecute o delegaţie la preşedintele Hoover, cu misiunea de a-i înmâna odată cu cele mai sincere felicitări, un... peşte de dimensiuni considerabile.

Ilustraţia noastră reprezintă ceremonia prezentării darului.

Un mare artist

D. G. CALBOREANU

dela Teatrul Naţional din Capitală, în „HAMLET" rol în care a obţinut un mare succes.

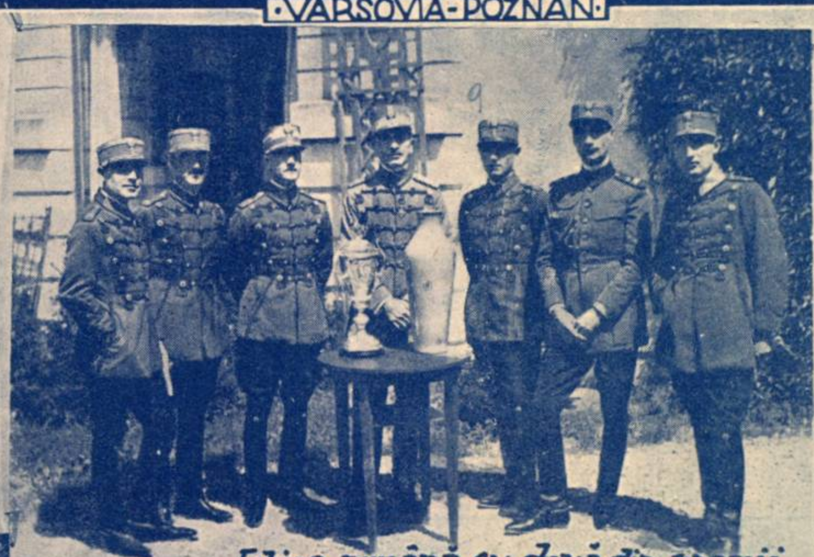
Concursul hippic internațional din Polonia

• VARȘOVIA - POZNAN •

Cele două cupe de seamă obținute

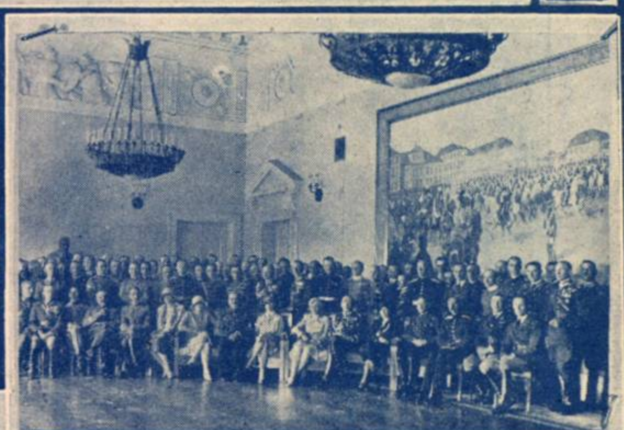
Echipa română cu două din premii

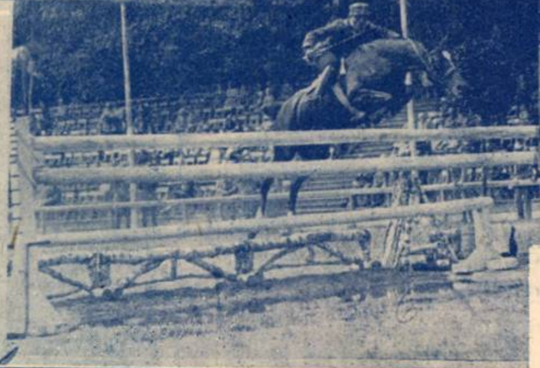
Maiorul Vl. Constantinescu sare 1,85 mtr.

Decernarea a câtorva din premii.

Recepția la Ministerul de Răsboi

Dela st. la dreapta: Lt. Pavliuc, Maior Vl. Constantinescu, Gral Comănescu, Gral Dzerdzowski, Col. Sendrea, Căpt. Aslan, Lt. Adam și Lt. Andrei

• ECHIPA ROMÂNĂ •

Maiorul Vladimir Constantinescu, sărind în „Prix des Vainqueurs" în care a fost clasificat primul

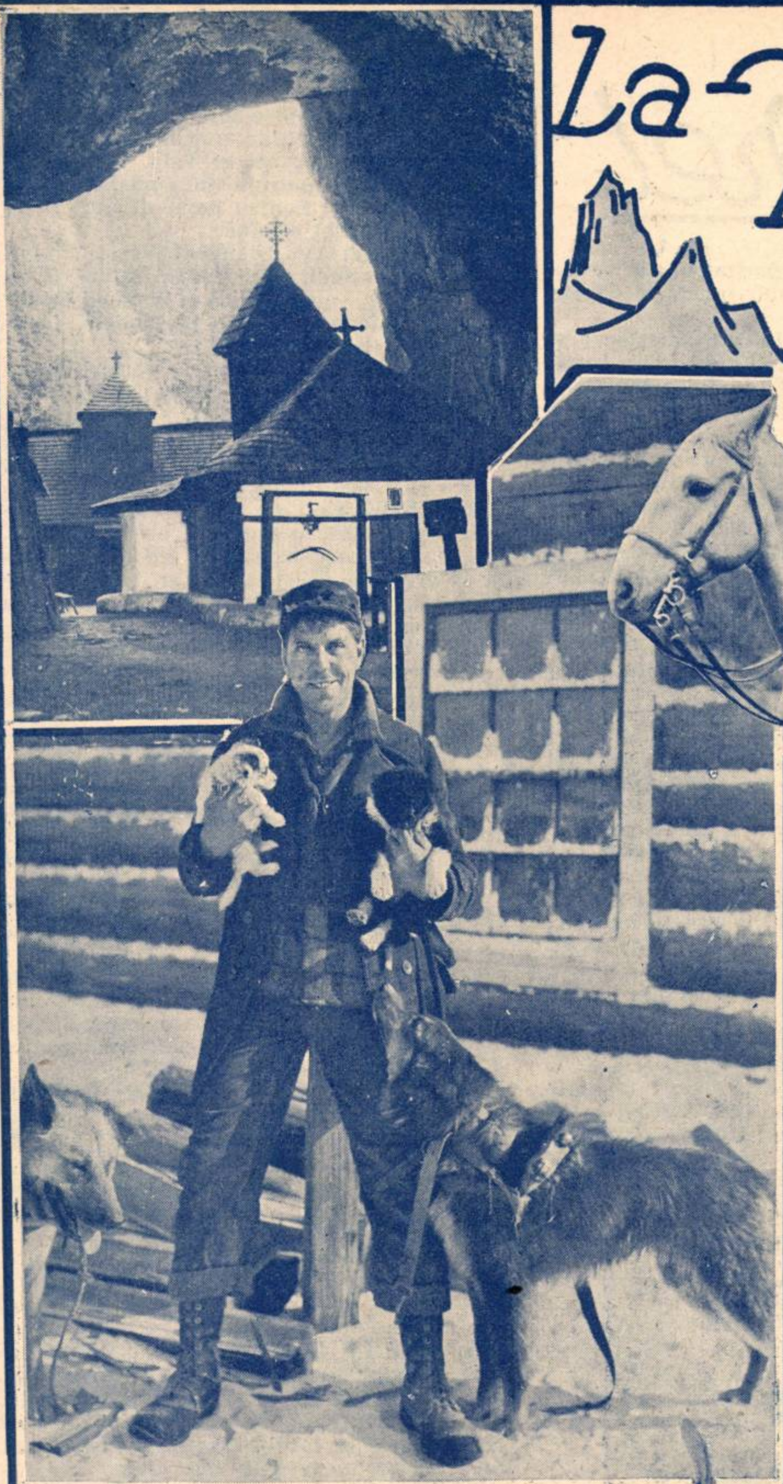

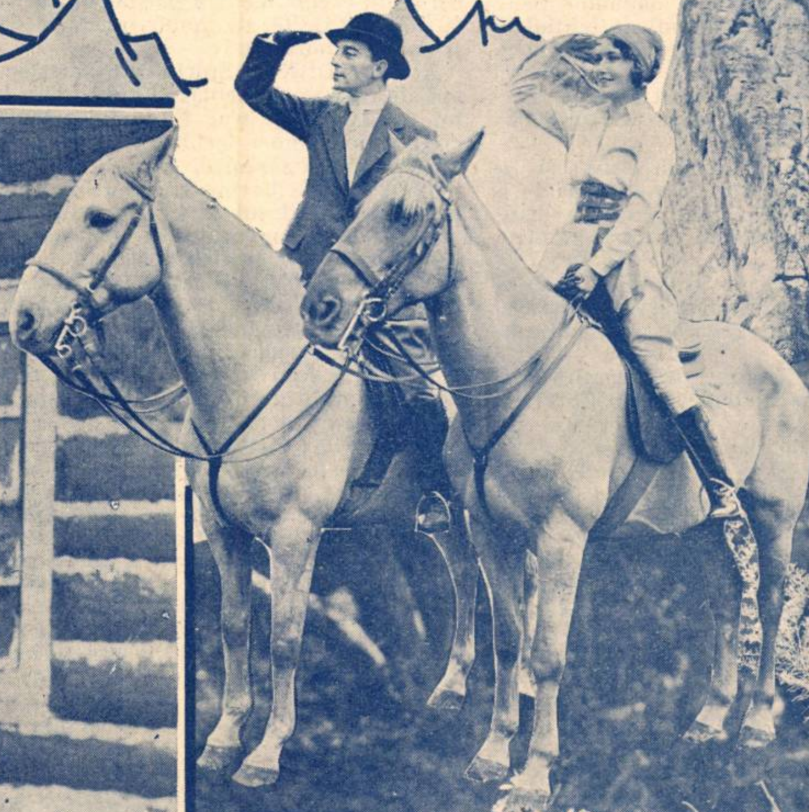
. Pe Hippodromul din Poznan .

Loja juriului

La Munte

Poșta Laurei

DIANA GOGA: Săpunul e dăunător pentru ten utilizat mereu. Săpunul de ichtiol îl veți utiliza ocazional pentru coșuri numai luați bulinele mele cu sulf.

ILARIA : Soluția Sabouraud e bună pentru ten gras. Crema mea cu perhidrol e bună pentru albit.

RIKI-TIKI-TAVI: O pensetă bună și o fricțiune cu eter înainte. Apa oxigenată e bună dar răbdare. Vă e desagreabilă drojdia de bere dar e necesară. Curaj și va merge bine pe gât.

SPANIOLA: Pentru pestruie uleiul camforat din revistă. Drojdia de bere nu îngrașe, credeți că dacă umflă coca de cozonaci umflă și corpul?

13 IULIE 1924: Ce copil drăguț ești! Cum crezi că-mi ești antipatică? Pudra Coty sau Marcia.

Pentru bust ca la Osiris.

FULG DE ZAPADA: Crema o veți utiliza numai seara. Puneți și 0,50 Pilocarpină în uleiul de ricin. Crema va prezerva fața de cojire prin apă oxigenată.

DOINA: Din nenorocire nu e leac. Dar drăgălășia Dv., naturală va învinge semnele. Vârsatul e un zeu care nu cedează cu daruri.

FRANTZ M.: La 7 ani!? Așteptați să mai crească puțin.

ȘTEFU GALAȚI: Ce fel de pete și când au apărut?

IVONNE: Exact ca Osiris.

AURELIA: Ca Ivonne.

CONSUELA: Ce farmacist a făcut crema Dv.? Săpunul nu e bun pentru ten.

INGRIJORATA: Luați odată pe lună un purgativ. Luați bulinele cu sulf. Deocamdată nimic extern. Aveți tenul subțire?

RA-RA-AZUGA: Unde ne-am cunoscut astă iarnă și cu ce ocazie. Sunt intrigată. Pentru albit, crema mea cu perhidrol din revistă o aveți? Ce fel de noduri aveți pe degete și cum se încrețesc?

ALEXANDRINA: Spirtul era amestecat cu apă de roze și glicerină? O cură la un Institut de frumusețe v'ar fi de folos. Utilizați crema mea, aburi ferbinți și comprese cu ghiață. Apă și săpun de loc.

LILY LOCO: Crema Laura e bună pentru tenul Dv. Copilașul să fie sănătos, cât despre păr creț, nu-l chinuiți, va avea vreme când va fi mare pentru lucruri de astea.

SOFIA MAIORESCU: Menthol 1 gr. Alther 20 gr. Alcool camf. 100 cgr. Glicerină 20 gr. odată pe săptămână. Gălbenuș de ou bătut cu glicerină.

G. D. C.: Am dat receta laptelui de migdale, e simplu de preparat. Da soluția e bună pentru a nu mai transpira.

CHIMISTA: Luați pudra Marcia de la un institut de frumusețe. Pentru porii dilatați: Acet aromat 100 gr. Glicerină 30 gr. Ac. salicilic 1 gr. Ce fel de ten aveți ? Laptele de migdale e bun pentru tenurile uscate.

VERA DRAG: Dar pentru D-zeu ce înălțime aveți la cele 40 de kgr., și la cele trei fetițe ce aveți? E nemai auzit 40 de kgr.!

ABONATA DIN PLOEȘTI: Crema mea nu conține migdale, ce fel de cremă doriți? Cojile China le veți fierbe cu Na bicarb o jumătate oră.

M. NICOLAU: Crema Laura chiar în revistă o aveți.

PEPINA: Pentru D-zeu din cer cine vă sfătuește să înghițiți argint viu? Vreți să vă sinucideți? Ungeți acele pete cu: Bismuth 2 gr. Pp. alb 1 gr. Lanolină Vaselină în 20 gr. și comunicați-mi rezultatul.

FRUNZA VEȘTEDA: Cremele amândouă sunt bune. Contra ridurilor utilizați: Unt de cacao 29 gr. Glicerină 10 gr. Ulei de Vaselină 10 gr. E greu să vă indic direcția masagiilor prin scris. Și ghiață e foarte bună.

CIULEANDRA: Câtă vreme ați utilizat crema mea? Și tenul e tot aspru? Pentru transpirat, beți lichide puține și utilizați Bicr. de Ka. soluție 5% și Talc.

STOP: De competința unui medic.

MICUȚA SISI: Pentru porii dilatați receta cu acet aromat e bună.

COZLA PIATRA : Uleiul de Vaselină curăță tenul perfect. Cât despre faptul că tenul vă e roz, eu cred că e frumos. Doriți un ten veșnic palid ca un pergament, chestie de gust.

INDRAGOSTITA: Comprese cu apă de roze și ungeri cu ulei de cacao. Nu citiți în pat și nu plângeți niciodată.

DOLORES DEL RIO: Da! Crema e bună.

BEATRICE: Local: Ac-azotic o atingere ușoară la 2 seri odată.

D. STROE: Coji de China 50 gr. Na bicarb 5 gr., fierte o jumătate oră cu 500 gr. apă. Gomine Argentina sau Ulei de Vaselină 40 gr. Unt de cacao 20 gr. Ulei de roze 10 gtts. Pentru mătreață a apărut mereu în revistă.

LUMINIȚA C.: Dați la 2 seri odată contra pestruilor iar între timp utilizați: Cetaceum 15 gr. Ceară albă 10 gr. Ulei de Vaselină 40 gr.

LIMONETTE: Comprese ferbinți pentru nas. Crema Laura cu perhidrol o recomand pentru pete. Probabil că crema nu a fost făcută cu apă de roze sau ulei de roze. Utilizați soluția Sabouraud dar odată pe săptămână. Iaurtul și apa rece curăță tenul de fard.

ANY DAMBOVIȚA: Utilizați crema mea din revistă. Pentru porii aveți receta cu acet aromat.

FILOTEANU: Laptele de migdale e bun. Pentru pârleală e bine iaurtul sau gălbenușul de ou. Cât despre abonament adresați-vă direcțiunei revistei, eu sunt colaboratoare nu director cum crezi mata.

V. MIȘU: Mâncați dulciuri și feculente multe. Beți bere. Ungeți obrazul regulat când eșiți la soare. Seara utilizați iaurt cu lămâie sau gălbenuș de ou cu glicerină.

MIGNON: Părul de pe corp se îngălbenește și cu timpul dispare prin apă oxigenată concentrată. Dar trebuie răbdare multă.

LIA DE PÉPÉ: Crema cu bismuth și precipitat din revistă e bună. Pentru coșuri: Resorcină 2 gr. Ung emoliens 40 gr. Ichtiol 2 gr. și regimul obișnuit.

HONOLULU 43: Săpunul și apa caldă zilnice nu sunt bune pentru ten. Utilizați uleiul de vaselină sau mai bine: Borax 2 gr., Glicerina 20 gr., Aether 10 gr., apă de roze 100 gr., scoate fardul și curăță bine tenul. In urmă crema mea în strat ușor.

ELISA : Cetaceum 15 gr. Ceară 10 gr. Ulei de vaselină 30 gr., Glicerină 15 q. Apă de roze 20 gr. Laptele de migdale nu brobonează tenul.

DESDEMONA: Aveți în revistă receta la un camarad de suferință. Punctele negre: Alcool Camforat 100 gr. Glicerină 20 gr. Resorcină 1 gr.

VIORICA: Exact ca Desdemona.

ELENY POTOPINCEANU: Dacă Dv., afirmați că eu spun neadevăruri este inutil să mai stăm de vorbă.

MARIE BLANCHE : Vă trebuie soluția Sabouraud cu alcool camforat odată pe săptămână. Pentru sân aveți în revistă. Rochiile sport se vor purta totdeauna fiind practice și ușoare.

Figurile Ecranului

Louise Brooks

DISCUTATA interpretă a lui „Lulu" de Wedekind, realizat de Pabst, e de origină americană, născută în Wichita (statul Kansas), acum douzeci şi trei de ani.

La 16 ani, părăseşte oraşul natal, pentru a intra ca dansatoare într'o trupă de balet din New-York; iar mai târziu o găsim printre angajatele marelui şi renumitului teatru

american de varietăţi: „Ziegfield Follies".

Acum, când îşi văzu visul îndeplinit, în Louise Brooks se născu o nouă dorinţă: Hollywood!

Au trecut patru ani şi iat-o pe frumoasa baletistă depe Broadway, interpretă principală în „Venus americană" *după ce mai înainte fusese parteneră ocazională în diverse filme cu Victor Mac Laglen şi Adolphe Menjou.*

Iar după ce a turnat şi în „A girl in every port", *Louise Brooks vine în Europa, pentru a deţine rolul principal în marea realizare a lui Pabst.*

Reîntoarsă în Statele-Unite, neobosita interpretă turnează un „talkie": „The Canary Mulder Case". *Dar nu termină bine şi aceastǎ producţie americană, şi o vedem din nou luând drumul Europei pentru a fi vedeta lui René Clair în mult aşteptatul „Prix de Beauté".*

Cine nu poate spune că Louise Brooks, nu-i cea mai căutată vedetă a ecranului?

Unde mergem ?

TEATRUL CARABUŞ reprezintă superba revista „In plin" de cunoscutul autor N. Kiriţescu.

PARCUL OTETELEŞEANU: „O aventură în ascensor". In ansamblu, *Maximilian.*

TEATRUL NOU: „Fritz", comedie în trei acte cu Elena Zamora şi de Jassy.

LA TRIANON putem admira un superb film de mare montare cu Warion Davies.

SELECTUL proectează o extraordinară lucrare cinegrafică: „*Senorita*" cu Bébé Daniels.

CINEMA BOULEVARD PALACE reia un minunat film de mare succes: „*Şarpele*" cu Greta Garbo.

LA SCALA, în grădina din calea Victoriei, se joacă „Of! Of! Of! Voronoff! şi un frumos film, iar la sală, pe lângă cinematograf, trupa *Fotino* cu *Tantzi Cutava Barozzi*, în „*Raiul pe pământ*".

CAPITOL-UL reprezintă premiera „*Şoricelul albastru*" cu Jenny Jugo.

CINEMA „REX", proectează un film de mare fast şi lux.

„TERRA" reprezintă cele mai frumoase filme de aventuri americane.

Poşta cinefililor

ABRAMOVICI-GALAŢI. — Wilma Banky, c/o United Artists, Hollywood, Calif. Wladimir Gaidaroff, Berlin-Haleusee, Ioachim, Friedricstr., 55, Renée Adorée, c/o Metro-Goldwyn, studios, Culver City, Calif., Hans Junkermann, Berlin-Charlottenburg, Bundes Allee, 6. Hilda Rosch, Lee Parry şi Willy Fritsch, c/o „Film Fuehrer", Berlin SW 68, Friedrichstr. 217. Raquel Meller, c/o „Mon Ciné", 3 rue de Rocroy, Paris (X-e). Iată şi în ce limbă puteţi corseponda cu aceşti artişti: în l. franceză: R. A. şi R. M.; în l. germană: W. G., H. J., H. R., L. P. şi W. F.; în l. engleză: R. A. şi W. B. Ultimei îi mai puteţi scrie şi în l. maghiară.

MAIER GOLDEN. — Lily Damita, Norma Schearer, Gloria Swanson şi Patsy Ruth Miller c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif. (La toate în l. engleză sau franceză). Maria Paudler, Eliza La Porta, Harry Liedtke, Brighitte Helm, Marcela Albani, Warvick Ward, Eveline Holt şi Maria Florescu, c/o „Film Fuehrer", Berlin SW. 68, Friedrichstr., 217. (In l. germană, iar E. la P. şi M. F., în l. română). Ana May Wong, c/o Britisch International, studios, Elstree, Anglia (l. engleză). Anny Ondra, c/o „Mon Ciné", 3 rue de Rocroy, Paris (X-e). (In l. franceză sau germană). Pentru Wilma Banky, vezi mai sus.

MITICĂ BAIAT FRUMOS. — 1) Pola Negri e în divorţ cu Prinţul Mdivani. 2) Willy Frisch nu-i căsătorit şi are 28 de ani. 3) Lya de Putty nu-i căsătorită, aşa că o poţi cere în căsătorie. Şi mie mi-e simpatică.

EDITHA. — 1) Ramon Novarro, nu-i căsătorit. 2) Rudolf Valentino, a murit în ziua de 23 August 1927. 3) Pentru „Manej" în numărul viitor.

MOSJOUKIN-FOCŞANI. — 1) Nu ne înţelegem deloc. Specifică-mi te rog ţara în care vrei să trimeţi fotografiile. (Dealtfel am mai publicat în numerile trecute, diverse adrese, pe cari le poţi foarte bine utiliza). 2) Lui Nick Stuart îi puteţi scrie prin intermediul casei „Paramount", Hollywood, unde este angajat. Pe viitor, fi, te rog, mai explicit.

ARTA-ELLA. — Universum-film A. G. Berlin SW68, Kochstrasse 6—8.

MINEIS-IAŞI. — 1) Lya Mara are 32 de ani. 2) Nu, Nazimova nu-i surdo-mută. 3) Lui Emil Iannings îi puteţi scrie prin „Universum film" (vezi adresa mai sus). 4) Pentru „Noaptea Sfântului Bartolomeu", cercetează „poşta" viitoare.

BAGĂU-BISTRIŢA. — 1) John Barrymore e de naţionalitate engleză şi are 47 de ani. 2) Ramon Navarro e născut în ziua de 6 Februarie 18.9 în Durango. Nu-i căsătorit. Primul lui film mai însemnat a fost „Cei patru cavaleri ai Apocalipsului". 3) Lon Chaney e de naţionalitate americană şi are 45 de ani. Ii puteţi scrie pe adresa: c/o Metro-Goldwyn-studios, Culver City, Calif. 4) Aceiaşi adresă are şi Conrad Nagel, care e tot de naţionalitate americană. Cred că are aproape 30 de ani.

IONEL DAVIDESCU. — In „Parada cea mare" rolurile principale au fost interpretate de Renée Adorée, John Gilbert şi Karl Dane.

B. RUD. — Alfred Abel e de naţionalitate germană, iar Jack Trevor, de naţionalitate engleză.

O SPLENDIDĂ ŞI CANDIDA buzoiancă cu ochi drăcoşi. — (Pe viitor laudă-te mai puţin). 1) La anul. 2) Brunele sunt mai acceptabile. 3) Cum poţi să devii o „mică" stea? Nu-ţi pot răspunde, căci nu cunosc astronomia. 4) Tot la anul. 5) Dacă îmi spui în ce filme au jucat aceste ‚artiste" îţi spun şi eu adresele lor.

V. BALDEA. — Imi sunt necunoscute condiţiunile acelei şcoli.

I. V. C.-PLOEŞTI. — Hans Stüwe s'a născut în ziua de 14 Mai 1897.

TITUS

Fiţi economi !

Iată noua serie de bancnote a 20 lei, *pentru care plătim la simpla prezentare, câte* lei 500 *de fiecare.*

G 8153—0298, *A 7949*—0935, *L 8173*—0940, *P 7674*—0370, *L 8113*—0781, *L 8113*—0762, *X 8074*—0259, *V 8121*—0306, *H 8111*—0300, *V 8032*—0210, *V 8164*—0328, *A 7933*—0465, *D 8169*—0739, *D 8172*—0046, *N 7950*—0738, *O 8152*—0326, *M 8187*—0381, *S 8215*—0707, *O 8164*—0199, S *8047*—0153.

„Steaua"

de FRIEDRICH ZELNIK

CUNOSCUTUL şi apreciatul regisor german al filmelor cu Lya Mara, al cărei soţ este, a bine-voit să ne încredinţeze spre publicare interesantul articol de mai jos.

Inainte vreme, când industria cinematografică nu luase desvoltarea de azi, existau două tabere, una pro, iar alta contra filmelor cu „stele".

Pe atunci, producţia principală de filme, se compunea din realizări senzaţionale cu bandiţi, detectivi şi mistere şi din comedii uşoare, fără ca aceste filme să evidenţieze un interpret sau o interpretă principală. Dar pe măsură ce filmul a luat desvoltarea cunoscută, s'au ivit şi filmele de calitate pur artistică, în care, natural, s'au relevat şi unii interpreţi sau interprete.

Mulţi afirmă că „stelele" au fost create în mod special de departamentele pentru exploatare şi publicitate, ale marilor companii de filme şi că „steaua" a fost plăsmuită împotriva dorinţei publicului.

Aceasta este foarte greşit!

Dar mai întâiu e bine să se arate adevărata definiţie a cuvântului „stea", atât de mult întrebuinţat astăzi în lumea filmului şi a spectatorilor.

De îndată ce industria filmului a devenit o adevărată putere, producătorii au început să realizeze filme pe gustul marelui public. Căci publicul a fost totdeauna răsfăţat şi totdeauna se răsfaţă.

Steaua, nu-i altceva decât artista sau artistul care prin jocul său stilat, prin atracţia fizicului său plăcut, se relevează totdeauna şi deţine numai rolurile principale.

In modul acesta, steaua s'a desvoltat în mod logic, ajutată fiind şi de public şi de producători.

In cursul vremii, „steaua" a devenit un „tip" şi scenariştii au trebuit să aibe în vedere noul element. Opera lor trebuia să se potrivească, să se îmbrace bine şi elegant, steaua şi „tipul" reprezentat de dânsa.

Şi, într'adevăr publicitatea a contribuit în largă măsură la prezentarea stelei în faţa publicului. Dar să nu se uite că şi publicitatea modernă este o artă.

Opinia publică poate fi asemuită unui ou crud şi în consecinţă, trebue umblat şi procedat cu ea foarte delicat.

Astăzi publicul cere şi aşteaptă din partea „stelelor", ca ele să interpreteze roluri care se potrivesc tipului lor.

Aş vrea să ştiu...

45) **GEORGES VAREA, Botoşani.**
Cine este Maurras ?

Maurras este un scriitor politic francez, cu tendinţe spre extrema dreaptă. Duşman înverşunat al republicei, democraţiei şi al parlamentarismului, pe care le acuză de toate relele vieţei politico-sociale ale Franţei, el propovădueşte revenirea la tradiţia monarhică, religioasă şi suprimarea parlamentarismului în vederea unei însănătoşiri radicale a vieţei publice.

Dispreţuind actualele sisteme democratice în interior, Maurras reprezintă un element ultra-naţionalist cu tendinţe imperialisto-şovine în afară.

Graţie talentului şi a puterei sale de convingere, Maurras, întocmai ca şi Leon Daudet, directorul ziarului „Action Française" a creat un curent politic, cunoscut sub numele de „maurassism", care are o anumită influenţă nu numai în Franţa dar chiar şi în alte ţări.

46) **UN CITITOR BOLNAV, loco.**
Ce sunt glandele de scrofuloză şi cum le putem combate ?

Glandele de scrofuloză, pe care le întâlnim mai ales grămădite de o parte şi de alta a bărbiei în regiunea inferioară a maxilarelor, sunt ganglionii limfatici, datoriţi fie unei debilităţi, şi anemii generale, fie unei predispoziţii limfatice datorite scrofulozei, sifilisului ereditar, malariei etc.

Combaterea lor se face printr'un tratament general de viaţă sănătoasă în aer liber, uscat şi alimentaţie substanţială. Se recomandă cu deosebire untura de peşte, vinurile tonice, preparatele cu iod şi în primul rând alimentele bogate în vitamine.

Aceste vitamine, a căror importanţă considerabilă pentru desvoltarea vieţii a fost descoperită şi accentuată în timpul din urmă, sunt conţinute în cantităţi mari, în special în coaja şi sucurile unor anumite fructe şi legume ca portocalele, tomatele etc., cu deosebire recomandabile atât pentru desvoltarea organismului cât şi pentru combaterea scorbutului, limfatismului şi a maladiilor scrofuloase. Deasemenea carnea aproape crudă conţine în ţesuturile ei multe vitamine, care se distrug însă prin fierbere. De aci, recomandaţia medicilor pentru persoanele anemice şi scrofuloase de a consuma carnea cât mai puţin fiartă.

47) **V. DUMITRIU, Ploeşti.**
Care e opera lui Gutenberg ?

Gutenberg, german, născut şi mort la Mayenţa (1397-1468) este considerat în general ca inventatorul tipografiei.

După unii însă, sistemul de imprimare cu litere mobile ar fi fost cunoscut şi înaintea lui, iar Guttenberg ar fi perfecţionat numai presa şi materialul technic de imprimerie, realizând astfel un procedeu simplu şi rapid de tipografiere a textelor.

In orice caz este incontestabil că numai graţie invenţiunei lui Gutenberg, textele cari se găsesc până la el sub forma câtorva manuscrise pentru un număr restrâns de privilegiaţi, au putut fi răspândite în număr cât mai mare şi în masele cât mai largi ale cititorilor, fapt de o importanţă covârşitoare pentru progresul şi difuziunea culturii. Prima scriere mai de seamă pe care a început să o imprime Guttenberg, a fost, după cât se pare, o parte a Bibliei, din care nu ne-a rămas, încă, nimic.

47. **PAUL ELGURTH, Vertijeni.**
a) **Care este înţelesul cuvintelor folklor, etnologie, poliglot ?**

Folklorul este ştiinţa care se ocupă cu studiul tradiţiilor, obiceiurilor şi producţiilor populare. Folklorul cuprinde în domeniul lui totalitatea basmelor, legendelor, poemelor populare, adânc infiltrate în masele unei naţiuni şi reprezentând astfel trăsăturile caracteristice şi specifice ale spiritului ei naţional-popular. Origina cuvântului folklor este englezească, provenind din doi termeni: folk = popor şi lore = ştiinţă.

Etnologia este ştiinţa care se ocupă cu origina, formaţiunea şi caracterele fizice ale raselor omeneşti şi naţiunilor din trecut şi prezent.

Termenul **poliglot,** care textual se traduce prin mai multe limbi, se întrebuinţează în general ca atribut al unui text scris în mai multe limbi, sau al unei persoane, care vorbeşte mai multe limbi.

Prin extensiune se zice uneori de o instituţie oarecare, în care se uzitează un mare număr de limbi diverse, că este o instituţie poliglotă.

b) **Ce se înţelege prin realism ?**

Prin realism se înţelege în general, tendinţa de a gândi, a studia şi a manifesta idei în scris şi în acţiune, ţinând seamă în primul rând de datele exacte ale realităţii şi starea de fapt existentă şi urmărind mereu ca scopul oricăror sforţări să fie aplicabil acestor stări de fapt. După cum se vede, realismul este mai mult o disciplină de gândire şi acţiune decât o doctrină ideologică. In producţia literară- artistică realismul, opus romantismului, tinde să reprezinte diferitele aspecte ale vieţii în modul cât mai mare obiectiv şi mai apropiat de felul cum ele se înfăţişează în realitate şi nu în modul idealizat şi deformat cum îl redau romanticii. In învăţământ, realismul urmăreşte educaţia prin studiul ştiinţelor exacte sau pozitive spre deosebire de clasicismul, care tinde la acelaş scop prin aprofundarea limbilor şi culturilor clasice-umaniste.

In sfârşit, în filosofie, sociologie, politică şi orice alt domeniu de cugetare şi acţiune, realismul urmăreşte studiul şi înfăptuirea unor idei numai în cadrul realităţilor posibile, ceeace evident nu exclude idealismul, întrucât obiectivul suprem urmărit este mai curând sau mai târziu realizabil.

48. **P. GOLEA, Loco.**
Cum se poate construi un aparat de radio şi cum să încărcăm un acumulator la curentul uzinei noastre ?

Consultaţi revista de specialitate **„Radio şi Radiofonia",** care are rubrici speciale pentru aceste chestiuni şi răspunde prin revistă la orice întrebare a amatorilor.

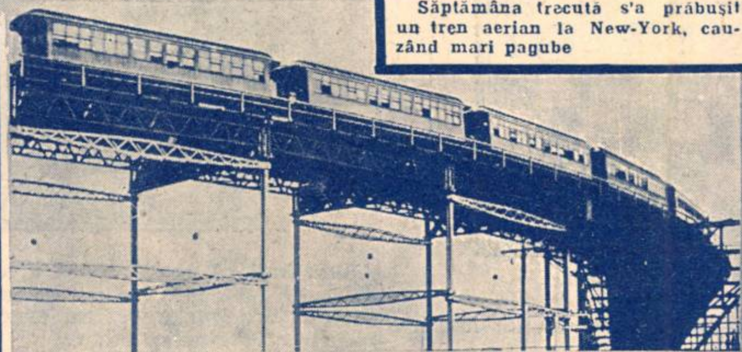
OAMENI · FAPTE · ŞI · IDEI

Cel mai bătrân pădurar activ din Germania, are vârsta de 90 ani şi e pe deplin sănătos.

Primo de Rivera şi Briand, în tr'o discuţie aprinsă la Madrid.

Săptămâna trecută s'a prăbuşit un tren aerian la New-York, cauzând mari pagube

Un poney, dresat de stăpâna sa, arată din când în când că ştie să facă şi „sluj"

Miss Mary Ferris din Knoxville (America) a fost numită colonel onorific al regimentului studenţesc.

Pentru a putea fi la timp la deschiderea parlamentului englez, d. Ramsay Macdonald s'a înapoiat cu avionul la Londra.

Prima femee ministru în Anglia

Recentele alegeri engleze, au reintronat partidul laburist la cârma ţării.

Compoziţia guvernului este variată, — intrând în el dela muncitori până la lorzi — şi a permis, totodată, o mare revelaţie în

ţara tuturor tradiţiilor, adică femeea în fruntea unui departament.

Intr'adevăr ca ministru al cultelor, a fost numită doamna *Margareta Bonfield*, a cărei fotografie o reproducem şi pe colaborarea căreia d. *Ramsay Macdonald*, primul ministru, pune mare preţ.

Crimă !?

TRAMVAIUL electric a pornit din staţie. Un domn, simplu îmbrăcat, surmenat, cu o privire răutăcioasă, în care se poate citi interesarea şi egoismul, vine alergând spre staţie. Trece pe lângă conducătorul vagonului, care ţinând maneta cu mâna, se uită o clipă după el. Soţia conducătorului e bolnavă. Un copil i-a murit acum 8 zile. E în discordie cu soarta. Urăşte oamenii. Omul acela care a venit în ultimul moment, e nerăbdător să ajungă la căminul său. Il aşteaptă o soţie fericită şi copii sănătoşi. Sunt gânduri de o clipă.

Conducătorul a dat vagonului viteza maximă. Să aştepte!! Cu toţii trebue să aşteptăm norocul. Şi el nu vine niciodată.

Vagonul porneşte. Domnul care voia să sară, a alunecat de pe scară. Un strigăt. Un corp însângerat este târît de remorcă. Incasatorul cu mâna tremurândă, trage soneria. Conducătorul frânează şi opreşte.

Ştie de-acum. Grăbitul e mort. Un fior rece îl străbate. Este nevinovat. Desigur, n'a procedat reglementar. Dar totuş — a vrut-o ? Nu ! — acest lucru nu l-a dorit ! Ba da! aşa îi spune conştiinţa...

Cariere

DOUĂ SUTE de foşti pensionari ai închisorii de minori din New-Jersey s'au întrunit de curând la un banchet.

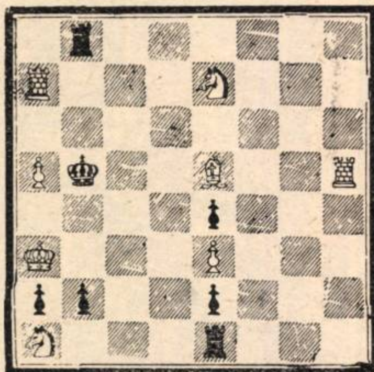
Un anume dr. Franck Moor, care voia să dovedească cum că cea mai mare parte a criminalilor minori, ajung să-şi croiască mai târziu drumuri în viaţa cinstită, a convocat pe aceşti două sute de condamnaţi la masa comună.

Mai mulţi dintre ei au ţinut discursuri, în care au descris cum au ajuns cetăţeni onorabili. Unul dintre ei, era de mulţi ani director de bancă, altul director de şcoală, cea mai mare parte deveniseră negustori cu vază. Unul singur, care fusese condamnat la 5 ani închisoare pentru furt, căzuse în recidivă.

Rubrica Şahului

PROBLEMA No. 13

de **E. Salardini**

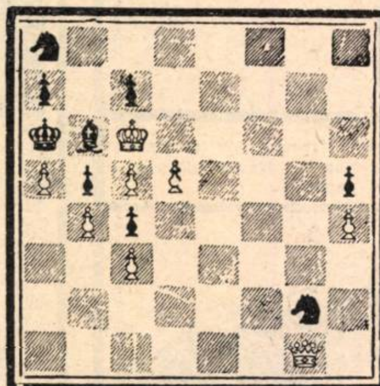
Mat în 2 mişcări

Alb: Ra3, Ta7, h5, Ca1, e7, Ne5, pioni a5, e3, (18 fig.)

Negru: Rb5, Tb8, e1, pioni a2, b2, e2, e4, (7 fig.)

PROBLEMA No. 14

de **J. H. Barrov**

Mat în 3 mişcări

Alb: Rc6, Dg1, pioni a5, b4, c3, c5, d5, h4, (8 fig.)

Negru: Ra6, Ca8, g2, Nb6, pioni a7, b5, c4, c7, h5, (9 fig.)

PARTIDA No. 2

Jucată la *Bucureşti* în ziua de 21 Aprilie 1929, în matchul *Iosif Mendelssohn-Max Wechsler*, pentru *cupa*, „Camerei de comerţ".

Alb: *M. Wechsler* Negru: *I. Mendelssohn*

Apărarea siciliană

1. e2—e4, c7—c5 ; 2. Cg1—f3, e7—e6 ; 3. d2—d4, c5Xd4 ; 4. Cf3Xd4, Cg8—f6 ; 5. Nf1—d3 (mai bine era Cb1—c3) 5... Cf8—c6 ; 6. c2—c3, (iar acum era mai bine Nc1—é3) 6... Dd8—b6! ; 7. Cd4—b3 d7—d5; 8. Nc1—é3, Db6—c7; 9. Cb1—d2, Nf8—d6; 10. h2—h3 !, 0—0; 11. Cb3—d4, a7—a6; 12. 0—0, Sc6—e5 ; 11. Nd3—c2, d5Xe4 !; (scopul acestui schimb de figuri este ocuparea punctelor centrale) 14. Cd2Xé4, Cf6Xe4; 15. Nc2Xe4, f7—f5; 16. Ne4—c2, Ce5—c4 ; 17. Ne3—c1, e6—e5! ; 18 Cd4—f3, b7—b5 !; (Negrul profitând de micile inexactităţi făcute de adversarul său în deschiderea partidei a reuşit să se desvolte într'un mod foarte favorabil şi obţine şi iniţiativa în partidă. Albul nu poate câştiga acum turnul din a8 prin 19. Dd1—d5+ Rg8—h8 ; 20. DdXa8, de oarece pierde dama prin Cc4—b6). 19. b2—b3, Cc4—b6 ; 20. Nc1—b2, Nc8—e6; (Nc8—b7 pare mai natural, însă mişcarea din text e mai precaută deoarece vizează imediat punctul c4 şi paralizează o eliberare forţată a nebunului de pe „c2"). 21. Dd1—e2, Ta8—e8 ; 22. Ta1—d1, Dc7—e7 (o mică cursă) ; 23. Tf1—e1, (Alb n'a putut juca Cf3Xe5 deoarece urmează Ne6—c4, b3Xc4, Nd6Xe5 şi Negru recâştigă pionul prin ameninţarea NXh2+ rămânând şi cu o poziţie superioară. 23... e5—e4; 24. Cf3—h2, De7—c7; 25. Ch2—f1, Nd6—e5 ! 26. f2—f3, Cb6—d5 ; 27. f3Xe4, Cd5Xc3; 28. Nb2Xc3, Ne5Xc3; 29. e4Xf5, Ne6—f7 ; 30. Cf1—e3, Nc3Xe1; 31. Td1—e1, Te8Xe3; 32. De2Xe3, Dc7—c2; 33. De3—f2, Dc2Xf2+; 34. Rg1Xf2, g7—g6; şi negrul a câştigat finalul în mişcarea „54a" prin prinderea turnului alb. (Note de I. Mendelssohn pentru „Realitatea".

Un record original

America s'a dovedit în cele mai multe cazuri, ţara tuturor posibilităţilor şi în special a tuturor recordurilor.

Nu de mult, un american anume *Camp*, a stabilit un record cântând 75 ore încontinuu la pian.

Iată însă că acest record a fost bătut de vienezul *Ledowsky*, care a cântat neîntrerupt 86 ore într'un teatru, executând toate piesele cerute de spectatori.

Ledowsky a declarat că ar fi putut merge şi mai departe, — hrana fiindu-i administrată de soţia sa în timpul execuţiilor, dar a vrut să-şi cruţe unghiile — care sângerau, — pentru un nou concurs la care speră să-şi bată propriul record.

Incredere

IN SECOLUL al 13-lea, un servitor al episcopului de Basel, trebuia să fie pedepsit pentrucă făcuse datorii. Judecătorul l-a închis în turnul Saint Ulrich, iar uşa turnului a fost legată cu un fir subţire de mătase, ale cărui capete au fost sigilate cu ceară.

Primul câştig

Mark Twain, marele umorist american, a fost întrebat, când şi unde a câştigat el primii bani.

— „Hm, e o chestiune foarte nostimă" răspunse Mark Twain. „In timpul când eram încă în şcoală, unul din cele mai importante mijloace de pedagogie era bătaia. Spre exemplu, dacă sgâriai o bancă sau vărsai o călimară, aveai de ales între o amendă de cinci dolari sau o bătae aplicată înaintea întregei clase.

„Şi eu am fost pus într'o zi în situaţia de-a putea anunţa tatălui meu în ce dilemă mă aflam, dar lui bătaia îi păru ceva imposibil, şi mai cu voe, mai de nevoe, îmi înmână cinci dolari...

„Vedeţi, în felul acesta am câştigat eu primii bani în viaţă.."

Faceţi bagajele

A CALATORI este o artă. Este aproape tot atât de dificil ca şi să trăeşti. Există artişti ai călătoriilor, dar există şi oameni, cari cu opt zile înainte de plecare devin nervoşi, şi cari ar vrea să se ducă la gară cu 48 ore înainte de plecarea trenului, dar cari abia în ultimele cinci minute îşi amintesc de ce este mai important: *de lucrurile fără importanţă.* Nu este de loc adevărat că pentru o călătorie trebue să iei cu tine cât mai puţin bagaj. Absolut indispensabil se chiamă un minimum de haine, câteva rufe de schimb şi ceva articole pentru toaletă. Aci se cunosc diletanţii în arta de-a călători. Aceştia sunt oamenii, cari în compartiment îşi sparg capul să-şi aducă aminte, dacă nu cumva au uitat ceva, cari la prima etapă îşi dau peste cap tot ce au în geamantane, cari a doua zi se simt prost departe de casă, cari rămân în localităţile cele mai plictisitoare şi lipsite de confort, pentru că vor să-şi cruţe necazul de-a împacheta şi despacheta geamantanele, lucru care ar trebui să fie cea mai mare plăcere a călătoriei. Da, da, a călători este o artă, iar împachetatul şi despachetatul sunt atracţiile programului unui virtuos, în această artă.

Deci, primul sfat: luaţi, vă rog, cu dumneavoastră, totul, şi în special tot ce este de prisos! Nimic nu-ţi lipseşte mai mult la drum, decât acele fleacuri „de prisos", toate acele lucruri neimportante, pe care acasă le întrebuinţezi fără să gândeşti. lucruri care acasă, — spui d-ta, — îţi stau mai mult în cale. Da, acasă!

Dar la drum, bagi de seamă că-ţi lipseşte peria de haine, strâmbă, pe care a inventat-o un nebun, un fabricant de perii, simţi nevoia perechii de pantofi pe care acasă o îmbraci cu desgust, îţi lipseşte calendarul de birou sau savoniera, dacă nu chiar piep-

tenul acela cu doi dinţi rupţi, sau şapca de voiaj, care ţine prea cald, iar în cel mai bun caz, ai luat pardesiul prea subţire. Cine s'a gândit vre-o dată să ia cu dânsul scaunul pliabil, eşit din modă? Şi tocmai acel scaun pliabil vă va lipsi, domnii mei, şi vă veţi gândi mereu la el, de câte ori vă vei îndepărta puţin de hotelul în care locuiţi. Dar şi lipsiţi de acea perie strâmbă, vă veţi simţi nefericit în voiaj, căci tocmai ea v'ar face independent de cameristă şi rândaş. Desigur că tocmai cămăşile pe care le purtaţi mai cu drag le-aţi lăsat acasă, pentrucă aţi vrut să luaţi cât mai puţin bagaj, şi nici hainele de casă n'ar fi stricat. Din vestele de smocking ai luat pe cele mai urâte, pe când cea de a treia, împachetată acasă în naftalină, ar fi stârnit senzaţie la balul de aseară.

Al doilea sfat: Nu călători niciodată cu un singur geamantan, ci totdeauna cu două. Te vei convinge că într'un geamantan n'ai nimic, în al doilea vei găsi totul şi în al treilea vei face descoperirile cele mai plăcute. Nu ai nevoe să despachetezi incontinuu. Intinzi mâna şi te simţi tot atât de bine ca acasă, îmbrăcând ce-ţi cade în mână. Câtă dreptate au femeile, care niciodată nu au destule geamantane, coşuleţe şi cutii de pălării. Numai când ţi-e teamă că ai cu tine

prea puţine lucruri, îţi lipsesc toate acele nimicuri de prisos.

Al treilea: împachetează numai în ultimul moment, şi fără teamă că lucrurile se vor turti sau şifona. Cu timpul lucrurile cele mai diferite se vor obişnui unul peste altul cu singura condiţie, ca geamantanele să nu fie prea îndesate. Imediat ce un geamantan s'a umplut ceva mai mult decât jumătate, închide-l.

Plăcerea de a-l despacheta va fi nespusă. A! şi tu eşti aci, dragul meu aparat de ras! Apa de colonie o veţi găsi în imediata apropiere a pantofilor, ciorapii se află printre obiectele de sport, şi căutând hainele de lână vei da de bomboane lângă ele.

Geamantanul unui domn, trebue preparat numai de mână de femee, iar cufărul cucoanei trebue să-l împacheteze neapărat un bărbat. Numai o femee ştie ce-i trebue bărbatului la drum, şi numai bărbatul cunoaşte micile slăbiciuni ale femeei. Un cufăr bine împachetat, nu este altceva decât o psihologică trecere în revistă a tuturor vanităţilor omeneşti, o magazie foarte bine asortată a tuturor viciilor, şi totodată inventarul tuturor capriciilor noastre.

Ah, reclama...

Iată un truc întrebuinţat de directorul unui cinematograf din Milwaukee. Intr'o dimineaţă s'a putut citi pe toate zidurile oraşului, precum şi în foarte multe galantare de magazine, că cinematograful „Royal" are nevoie de 500 pisici, pentru care plăteşte câte două bilete de favoare.

A început o goană nebună după pisici, şi la ora prânzului cele 500 pisici erau furnizate.

Fiecărei pisici i s'a legat de coadă câte o panglică mare, colorată, pe care se putea citi: „Cu începere de Marţi: Marele film de senzaţie: „Ghiara Pisicii".

Celor 500 animale li s'a dat drumul în acelaş timp, şi enervate de podoaba lor neobişnuită, au deslănţuit un adevărat concert de miorlăituri.

Scopul reclamei a fost atins, şi „Ghiara Pisicii" s'a prezentat cu casa închisă.

Nu e regele Spaniei

Artistul suedez Karl Evert, într'o reuşită mască, imitând admirabil figura regelui Alfons al Spaniei

Doi soţi celebri

Mary Pickford *şi* Douglas Fairbanks, *vor juca în curând pentru prima oară împreună într'un film.*

De toate

UN FAIMOS orinthologist american, căpitanul *G. W. R. Knight*, a făcut o descoperire senzaţională: vulturul de pe moneta americană de 25 cenţi, n'a fost desenat în adevărata poziţie de zbor.

Revoltat, d. Knight a întreprins un turneu în America, purtând cu dânsul şi un vultur viu, spre a demonstra adevărata înfăţişare a regelui păsărilor.

* * *

LA PAUGAN, Quebec, s'au terminat de curând lucrările uriaşei uzine electrice care va aproviziona întreg ţinutul cu curent electric. Pentru căderea de apă necesară, s'a construit un stăvilar de 940 picioare înălţime, care opreşte apa pe o distanţă de 30 de mile. De prisos să adăogăm, că uzina aceasta e una dintre cele mai mari din lume.

In ziua solstițiului, luna a întârziat o clipă cu declinația australă, fapt grav în astronomie. Neținând seama de legea gravităţii, luna se apropie de pământ, amenințând să cază pe el.
(Ziarele)

CETIND articolu 'n gazetă, se întreabă întreaga Capitală
De ce ai întârziat o clipă cu declinația australă?
(Te rog să nu 'mi aduci o scuză cu caracter banal-polemic,
Cum că o clipă se admite în cer ca sfertul academic
O clipă! Ştii tu ce-i o clipă? Iți dai tu seama, ce 'nsemnează
Secunda cea de fericire, de nostalgie sau de groază?
O clipă este veşnicia! O clipă de-aşteptare vană
Implântă un cuțit în suflet, lăsându-ți o cumplită rană;
In clipa, ce-ai întârziat-o, putea să moară un avânt;
S'ar fi putut să ia ființă un nou Mesia pe pământ;
Putea guvernul să suspende opt funcționari, ca un mijloc
De straşnică economie, numind alți doisprezece'n loc. —
Puteau afaceri să se'nchee, s'ar fi putut semna contracte;
Putea să scrie Iorga piese istorice în şapte acte;
Putea în centru-o nouă bancă cu mare fast să se deschidă;
Putea lui taica Averescu să-i cadă'n cap o cărămidă;
Putea în clipa ceia sfântă şi proslăvită 'n osanale,
Don' General Moşoi să 'nghită o oală 'ntreagă cu sarmale;
Iar fosta Excelență Trancu să țină un discurs sadea,
Maniu să ia o hotărîre... mai ştii?! Şi asta se putea)!

* * *

Dece n'ai fost exactă oare, la rendez-vous-ul tău nocturn?
Ai poposit, necredincioaso, în trecere pe la Saturn?
Or ți-a fost cald, şi cum pe boltă, nu e nici Strand, nu e nici Tir,
Pe la Neptun — cu „Vraja Mării" — îi fi umblat după cvartir,
Şi'n loc s'o iei pe calea dreaptă cârmit-ai pe calea lactee,
Şi-ai pornit cu stângul poate, aşa fără să ai idee?
Mercur te-a reținut o clipă? Nu m'aşi mira de fel, ți-o jur,
Au cine astăzi nu e roabă atotputintelui Mercur?
Nici n'ar putea să mă uimească o sinceră destăinuire,
Că din motive financiare, o clipă te-ai oprit la Lyrae.
Sau te-a ademenit cu-o rază Luceafărul? E el de vină?
Ori cum, văzând că ai să'ntârzii, puteai să iei şi o maşină,
Şi nu cu steaua ta polară să rămâi veşnic de căruță!
Dar n'ai avut atâta minte, deci astronomii nu te cruță.
La Maison Venus, *— cunoscutul salon de mode — ai probat*
Toaleta nouă imprimată, şi d'aia ai întârziat?
Vezi, asta aşi admite-o poate: că fie 'n cer sau pe pământ,
Cine-a văzut croitoreasă, care se ține de cuvânt?!
Eşti cu gramatica certată? Să fii dat declarație,
Cum că declini orice răspunderi cu-această declinație,
Dar că în schimb îți dai părerea într'un cotidian local,
Cum trebue făcut acordul cu Bucureştii medical...

Dar tot ai apărut la urmă... Dictonul zice, pe cât ştiu,
Decât să nu vii niciodată, mai bine vino mai târziu.
Chiar de'ți iertăm întârzierea, afacerile se complică.
Ce te-a găsit, să faci în ceruri o propagandă bolşevică?
La voi nu este Siguranță? Ministru-i orb sau e tembel?
Permite, legea gravitații, să n'o mai respectați de fel?
De asta am tocit atâta în şcoală legea blestemată?
De-ar fi să reînvie Newton, pe loc ar mai muri odată.
Păi, judecă şi tu: Din tine, din toți ai voştri, ce se-alege,
De nu vă țineți cu sfințenie, de această consacrată lege?
Cum or să cază'n haos toate,
Când tu proclami cu mutră gravă, că nu există „gravitate".

* * *

Un lucru ți-aşi mai spune, lună, aşa, din veche simpatie,
Din vremea când lumina-ți dulce venea în taină să mă'mbie
Şi comiteam sonete, ode, în nopți de vrajă, sub cerdac:
De-admit a tale toane toate — dar cu căderea nu mă'mpac!
Dece să cazi ca o năpastă, în loc să stai pe cer etern?
Nu are rost să cazi din lună decât când cazi de la guvern.
Inamovibilă deapururi rămâi; principiul e solid:
Dece, când poți să urci ca astru, să vrei să cazi, ca un bolid?
Emdymion şi-ar face seamă, înnebunit de-aşa necaz:
O tu, zeiță-a castității, nu ai cădere ca să cazi;
Cel mult cu'n avion rachetă, dar cu viteză minimă
(Gândeşte-te la accidente!) să cazi cu tronc la inimă.

* * *

Dece doreşti să te apropii de globul nostru pământesc?
De-ai şti ce grea e viața noastră, cum oamenii se chinuesc,
Că au uitat de zări albastre, de cântec, de parfum de tei,
Şi că în lipsă de-altă hrană se tot mănâncă între ei;
De-ai şti, că pe pământul nostru mănos, cu grâne şi cu poame
Şi cu agricole congrese, mor tineri şi bătrâni de foame,
Că fetişcane, băețandri, ce-abia în viață au intrat
Asvârle viața ca o zdreanță, de teamă de bacalaureat;
Că trilul de privighetoare, e jalnic croncănit de ciori,
Că doar lumina ta din basme ne mai alină une-ori;
De ar fi să ştii acestea toate, tu ai rămâne unde eşti
Zâmbindu-ne dela distanță cu-o rază blândă din poveşti,
Şi te-ai gândi doar la un lucru: „De-acest pământ cum să mă scap?"
Şi te-ai îndepărta în goană şi nu ne-ai mai cădea pe cap!

DUDUIA GRĂDINARIȚA

„Lex..."

UN PROCES interesant a avut loc nu de mult la *Dahomey*, în Africa de Vest. Un negru era acuzat de a fi iscălit peste 20 polițe cu tot atâtea nume diferite.

Acuzatul a dovedit justiției că toate aceste nume îi aparțin de drept şi anume: unul dela botez, al doilea din partea familiei, al treilea din partea tribului, al patrulea după tată ş. a. Bineînțeles că tribunalul a fost nevoit să-l achite.

Spuneți sincer, n'ați vrea să fiți şi dv. negru?

* * *

CATEVA zile mai târziu acelaş tribunal a avut de judecat un alt caz interesant. Un arab era acuzat de trafic de sclavi, pentru că vânduse o negresă pe prețul de 2000 franci. Cumpărătorul şi vânzătorul au fost condamnați la amenzi considerabile, iar negresa îşi recăpătă libertatea.

Chestiunea însă nu s'a terminat aci. Incă în aceiaşi zi preşedintele primi vizita celei liberate, care venise să protesteze vehement contra sentinței, deoarece nu ştia ce să se facă de-acum încolo. Bătând cu pumnul în masă, declară judecătorului că nu va părăsi casa până nu-i va procura un alt stăpân.

In dosarul procesului nu există nici un act care să ne arate cum a eşit tribunalul din acest conflict de conştiință.

IN ORICE CAZ E BINE

Dumas se găsia într'o seară în cercul unor prieteni şi fu solicitat de toți să citească una din piesele sale. După multe stăruințe Dumas cedă dar atrase atenția că va citi o bucată de un alt autor.

— „Dar pentru ce a altuia?" întrebă toată lumea.

— „Pentru că în cazul acesta am întotdeauna succes. Dacă bucata place, atunci mă bucur pentru că eu am recitit-o şi dacă nu place, mă bucur în calitate de confrate".

RUDYARD MULLTON

Procesul omului decapitat

O nouă aventură senzațională a celebrului detectiv GEX TREVOR

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Intr'un hotel din Viena se descoperă decapitat în camera 177, contele Alfred d'Arlon. *Autoritățile și detectivul* Trevor Gex, *încep cercetările.*

Trevor Gex susține că ucigașul ar fi un belgian, anume Peter Bruys, care este prins de poliție.

Apoi, încep desbaterile procesului.

Acuzatul Peter Bruys, este foarte grăbit, să fie condamnat, dar martorii depun cu toții, favorabil pentru el.

In cursul desbaterilor se dovedește că Alfred d'Arlon nu era decât un excroc și Gex Trevor sosește cu o trupă de martori, spre a clarifica misterul, în fața juraților.

In timpul desbaterilor, principesa Amelia de Hallstadt, Rita von Torgau domnișoara ei de onoare și locotenentul Waldermar, au declarat și ei că au ucis pe falsul conte d'Arlon fiecare însă susține că nu a avut nici un complice. Bruys afirmă însă hotărât, că el e asasinul.

* * *

II

— Onorată curte, zise detectivul, după ce am terminat ancheta la banca de scont din Berlin, am plecat la castelul prinților de Hallstadt. Am pătruns în această fortăreață de noblețe germană, deghizându-mă în reparator de calorifere. Intr'adevăr, caloriferele moderne, instalate în castelul acesta vechi, nu se simt bine în decorurile medievale, și sunt foarte recalcitrante.

Reparația dură mai multe zile, în care timp m'am putut împrieteni cu valeții și personalul castelului. Am aflat astfel că fosta guvernantă a principesei Amelia Francisca de Hallstadt, locuește într'o căsuță din cartierul Luisenstadt din Berlin. E această femee bătrână pe care o puteți vedea în frontul martorilor ce am adus cu mine. Ea vă poate spune, așa cum mi-a povestit și mie, o poveste de dragoste foarte tristă...

Intrebată ce-și aduce aminte, din timpul cât Peter Bruys a stat, înainte de războiu, la castelul Hallstadt, ca profesor al micei principese, bătrâna răspunse, că tânărul Bruys, care venise în Germania vesel și plin de viață, păru în curând din ce în ce mai trist. Profesorul se îndrăgostise de eleva sa, el, un orfan, un copil găsit de marinari, iubind o mândră principesă de sânge german! Moravurile în castel erau foarte severe, iar prințul Iohann era tot atât de aspru, ca și acum. Intre timp, svonurile de războiu între Franța și Germania se intensificau. Era prin 1914. Nu se știa de partea cui va trece Belgia. Bruys, care era considerat ca supus belgian, întârzia la castel, deși începuse să fie suspectat de stăpâni. El iubia pe principesa de Hallstadt și nu se putea hotărî să plece.

— Femeea aceasta nu știe ce spune! strigă Peter Bruys.

— De unde ați aflat că Bruys iubia pe principesă? o întrebă președintele.

— Profesorul Peter Bruys a fost nevoit să plece dela castel, fiindcă s'a găsit în camera sa o fotografie și o batistă a Alteței Sale principesa Amelia. Firește, principesei nu i s'a spus niciodată aceasta. Dar Alteța Sa prințul de Hallstadt știe.

— Alteță, întrebă președintele, este exact ce spune această femee?

— Da, răspunse morocănos prințul, dar nu văd ce legătură este între proces și aceste fapte uitate.

— Veți vedea îndată, Alteță, răspunse Trevor Gex, dece procedăm acum la reconstituirea vieței lui Peter Bruys. Așadar, onorată Curte, după cum ne-a declarat contesa Diana de Lambert, aci prezentă, Peter Bruys, un copil găsit și crescut de tatăl contesei, ajunge profesor de limbile orientale și devine profesorul principesei de Hallstadt, de care, după mărturia prințului și a guvernantei, s'a îndrăgostit. Aflându-se această dragoste, tânărul profesor e despărțit de ființa pe care o iubia și alungat. Războiul izbucnește.

Generalul Paul Bernard este aci, și vă poate arăta, că Peter Bruys s'a angajat pe frontul belgian, unde primi o teribilă lovitură de sabie, ce-i mutilă figura. Eșind din spital, Bruys pleacă departe, în Orient, pe frontul dela Salonic și apoi în Rusia, la începutul revoluției bolșevice. La sfârșitul războiului, a plecat din Europa în lume, angajându-se marinar pe vasul japonez *Siro-Matsi*, după cum poate dovedi d. Okuno, fost chelner pe acel vas, și care acum servește într'un restaurant japonez din Paris.

D. Okuno, adus și el de Gex la proces, recunoscu, că pe bordul vasului *Siro-Matsi*, se împrietenise cu fostul matelot Peter Bruys, cu care sta uneori noaptea pe punte, — după ce călătorii se retrăgeau în cabine, — ca să priviască cerul și să schimbe păreri filozofice între ei.

— Intr'o astfel de noapte plină de stele, Peter Bruys mi-a mărturisit, — spuse japonezul, — cum a iubit o principesă de neam dușman, cum a plecat în războiu și cum a fost mutilat. Bruys mi-a declarat atunci, că se hotărîse să plece cât mai departe de principesa pe care o iubia, pentruca ea să nu-l vadă niciodată, cu tăetura aceea grozavă în obraz, ci să-i păstreze în minte o imagină mai puțin înfricoșătoare.

III

Zorile distilau o lumină cenușie pe vastele ferestre ale sălii Curții cu juri. In această lumină, amestecată cu lumina galbenă a electricității, figurile obosite, descompuse de încordare, păreau chipuri de panopticum.

Zdrobită, principesa Amelia plângea încet...

Președintele ridică ședința.

HIPOPOTAMUL SENTIMENTAL

I

A treia ședință a procesului.

In publicul mereu mai numeros, tot ce politica și baroul vienez are mai select figura în sală. Directori din ministerul justiției, anunțau telefonic pe ministru, de toate fazele senzaționalului proces.

După deschiderea ședinței și introducerea acuzatului președintele rezumă desbaterile de până acum: intervenția bruscă a detectivului Trevor Gex în proces care aducea dovada că Peter Bruys iubise pe principesa Amelia, și primind în războiu o lovitură de sabie ce l-a desfigurat, plecă în lume, ca să nu-l vadă principesa astfel mutilat.

— Așa au trecut anii.

Onorată curte, urmă Trevor Gex depoziția sa, și Peter Bruys după ce obosi, colindând lumea în zadar, căci chipul principesei nu i se șterse deplin din suflet, se statornici în Argentina. Aci l-a revăzut generalul Paul Bernard. Firește, rana i se închisese și cu toată cicatricea, nu se poate nega că acest ciudat acuzat, e un bărbat care impresionează pe orice femee.

Dar o întâmplare veni să răscoliască sufletul bietului Bruys, și să-i schimbe cu totul drumul vieții.

Trevor Gex arătă pe marinarul din grupul dela perete cu care venise în instanță, și urmă:

— Acest lup de mare din variata colecție de martori ce v'am adus, vă va povesti acea întâmplare. E un olandez, dar știe bine nemțește.

Și adresându-se marinarului, îi zise:

— Brohl, ia spune tu ce-ai pățit în taverna lui Ralph, din Buenos Aires, cu acuzatul de colo...

Dar Peter Bruys mormăi, fulgerând pe Gex cu priviri furioase:

— Să te păziască sfântul să-mi cazi în mână vreodată, maimuță polițistă!...

Intrebat de președinte, marinarul Brohl povesti, râzând haotic și gesticulând amplu, aglomerând amănunte inutile și uitând episoade esențiale, cum se dusese cu câțiva tovarăși, după debarcare, în taverna lui Ralph, din Buenos Aires, ca să-și petreacă noaptea ce o aveau liberă. Mai erau, la alte mese, câțiva marinari și fermieri cu sombreros (pălării mari) și pantaloni de piele.

Un spaniol tuciuriu, cânta dintr'o armonică și altul dintr'un banjou. Fetele sosiră una câte una, care de care mai vopsită. Se încinse un chef general. Vre-o trei fermieri intraseră în vorbă cu marinarii. Așa cunoscuse marinarul Brohl pe fermierul Bruys, pe care mateloții îl poreclíră îndată *„hipopotamul cu obrazul crăpat“*. Bruys voia să știe dacă olandezii aduceau vești noui din Europa și dacă au trecut prin porturile germane; într'adevăr, el ridicase de pe jos un ziar german, în care un marinar adusese un burduf roșu, rotund, de brânză de Olanda.

— Nu mai fu chip să-l mai facem să vorbiască. Se afundă în cititul ziarului, fără să-i mai pese de cheful nostru, zise Brohl.

Apoi, povesti cum „hipopotamul“ sărise deodată în sus, începuse să urle în cuvinte neînțelese și ceru să bea. Bău mult, pahar după pahar.

— Atunci, urmă marinarul, l-am întrebat ce a citit în jurnal, de l-a înebunit așa? Și Bruys, zis hipopotamul, mi-a spus cuvintele acestea:

„Trăește și nu s'a măritat!... Așa scrie în gazeta asta nemțească!... Mica mea prințesă!.. Mica mea zână!...“ Era beat... Noi, marinarii, am râs de el... Carevasăzică, era vorba de-o femee. Bruys părea că înebunise deabinelea. Urla că vrea să se întoarcă cu noi în Europa. Apoi se posomorî iară o clipă, și ceru... o oglindă!.... Firește, noi am început să râdem și mai tare de el, făcându-l „domnișoară cochetă“ și „hipopotamul Don Juan“!... Fetele din tavernă râdeau să se prăpădiască... Bruys se privi în oglindă, strâmbă din nas și mai trase un pahar pe nerăsuflate, după ce aruncă oglinda, care se sparse de podele. De asta i-a mers rău pe semne.

Eu, — urmă marinarul Brohl ciudata sa depoziție, — țineam pe genunchi pe Felicia, cea mai frumoasă dintre fetele din taverna lui Ralph. Deodată, Bruys o privi fix, și-i spuse:

— „Felicia, tu ai vrea să fii iubita mea?

— „Da, răspunse Felicia, în timp ce eu începusem să văd roșu.

— „Atunci, Felicia, îi zise Bruys, sărută-mă pe amândoi obrajii, ca să te cred!...

„Felicia — urmă Brohl, — se ridică și se repezi la Bruys, pe care-l sărută pe amândoi obrajii, strângându-l la piept cu foc. Hipopotamul urlă din nou, sări ca un descreerat și zise:

— „Mulțumesc, Felicia, mi-ai dat speranța în fericire!...

Era beat mort, hipopotamul, — râse Brohl. De bucurie că-l sărutase fata, scosese două revolvere, începu să ochiască cu amândouă deodată, și să tragă focuri în sticlele de pe rafturi... Mie — urmă Brohl, — nu-mi place să-mi ia nimeni fata pe care mi-o aleg, dar încă un hipopotam ca el... Și-i căutam ceartă. El, beat, mă întrebă:

— „Nu-i așa Brohl, că în Europa nu mai există prinți și nobili?... Nu-i așa că Germania e Republică?... Nu-i așa că acum, un fermier sărac s'ar putea însura cu o prințesă?...

— „Prințesele lui Ralph sunt de nasul tău, hipopotamule, i-am strigat și m'am încruntat la el. Și a eșit încăerare... Sburau sticlele și scaunele ca din tun... Hipopotamul ne-a răzbit... Are pumnul ca o ghiulea... Dar a doua zi ne-am împăcat și ne-am jurat să ne scrim...

— Mulțumesc, Brohl, zise președintele.

II

Trevor Gex urmă depoziţia:

— Aşadar, onorată Curte, pe când în sufletul lui Peter Bruys, nefericitul „hipopotam", se stinsese oarecum pasiunea de odinioară, pentru principesa Amelia de Hallstadt, o întâmplare i-a aprins din nou această pasiune, amintindu-i de chipul Alteţei Sale. După cum reese din depoziţia marinarului Brohl, acuzatul aflându-se cu marinari într'o tavernă din Buenos-Aires, îi cade în mână un ziar german, din care află că principesa de Hallstadt nu s'a măritat încă. In adevăr, la percheziţia ce am făcut după crimă în camera dela hotel a lui Peter Bruys, am găsit, între alte obiecte despre care vă voi vorbi, şi fragmentul acesta de ziar pe marginea căruia acuzatul însemnase numele şi adresa marinarului Brohl din Amsterdam.

Şi Trevor Gex depuse pe masa preşedintelui o tăetură dintr'un ziar german, în care se desminţiau *„oarecari zvonuri ce au circulat, că principesa Amelia Francisca de Hallstadt, ar intenţiona să se logodiască cu un conte, dintr'o veche familie franceză"*.

— „Acest fragment de ziar, — urmă Gex, — găsit în camera lui Peter Bruys, după crimă, ridica trei probleme de elucidat:

„ 1. — Cine este Brohl, a cărui adresă era scrisă pe acest jurnal, şi ce ştie el despre Bruys?

„2. — Contele francez despre care vorbeşte gazeta, nu e oare contele d'Arlon, adică excrocul Fredino Zampi?

„3. — Dece a păstrat Bruys această tăetură din gazetă, ce legături au existat între el şi principesa de Hallsstadt?

„Am găsit pe Brohl la Amsterdam, pe punctul de a se îmbarca.

L-am reţinut pe uscat, şi când a auzit că e vorba de vechiul său prieten, Bruys, s'a oferit să meargă cu mine până la capătul lumii, ca să spună ce ştie şi să-l scape. Şi când un matelot olandez spune ceva, — e sfânt. Brohl are încăpăţânarea batavă, ce-i caracterizează rasa, şi a făcut jertfa de a-şi pierde angajamentul pe un vas, pentru a veni să depună înaintea Curţii şi să repete ce mi-a povestit mie, pe când întârziasem cu el într'o noapte în barul papagalului, — la *Papegaai*, — din ceţoasa Veneţie a Nordului.

A doua zi, până la plecarea trenului, ne-am plimbat de-alungul canalelor cu apa verde, şi Brohl mi-a mărturisit că îl crede capabil pe Bruys, să tragă oricui, o sfântă de bătae soră cu moartea, dar să ucidă, pentruca să jefuiască, nu ar fi în stare niciodată.

„Tot din declaraţiile lui Brohl rezultă că, de îndată ce Bruys a citit informaţia din ziarul german, o adevărată frenezie a cuprins, pe omul acesta de obiceiu atât de stăpânit. A început să bea pahar după pahar şi să urle de bucurie, că *„mica lui principesă, nu s'a măritat încă!..."*

Apoi, se interesează dacă în Republica germană, un simplu fermier s'ar putea căsători cu o prinţesă. Şi a doua zi vine la generalul Bernard, îi cere tot felul de amănunte asupra stărilor din Europa, şi-i mărturiseşte că ar vrea să se însoare şi să-şi reocupe catedra de limbile orientale... Şi cu aceste gânduri, Peter Bruys se hotărî să plece în Europa, mânat de nostalgie şi de dorul de „mica lui principesă", pe care n'a putut s'o uite... El îşi aminteşte de asemeni de buna prietenă din copilărie, de fiica binefăcătorului său şi scrie contesei Diana de Lambert, că soseşte în Europa şi că ar vrea s'o vadă, ca să-i exprime încă odată recunoştinţa. Dar, în Europa, îl aşteptau lucruri senzaţionale....

III

— Am spus, urmă Trevor Gex argumentaţia sa, că fragmentul de ziar ce am găsit în odaia lui Peter Bruys, ridica pentru mine şi problema relaţiunilor exacte dintre falsul conte d'Arlon, excrocul internaţional Fredino Zampi, — şi prinţii de Hallstadt. Intr'adevăr acea informaţie de ziar desminţia svonul, că principesa Amelia ar fi intenţionat să *devie o contesă franceză*. Nu cumva contele, despre care vorbia ziarul, era falsul conte d'Arlon?....

— Da, el era, murmură principesa Amelia de Hallstadt.

— Ziarul are data de acum un an, urmă Trevor Gex. Aşa dar, onorată Curte, acum un an au circulat zvonuri despre o apropiată căsătorie a principesei de Hallstadt, cu falsul conte Alfred d'Arlon.

Detectivul tăcu, privind pe principesă.

Peter Bruys făcu o ultimă încercare, de a-l opri să vorbiască:

— Delator ordinar, eşti lipsit de cavalerism, ca un spion de rând!...

Principesa se ridică palidă:

— Peter Bruys... Iţi mulţumesc pentru tot ce ai făcut şi faci pentru mine... Nu pot primi însă jertfa libertăţii şi poate a vieţii tale.. Nu merit aceasta.... Trebue să dăm totul pe faţă... Nu se mai poate ascunde nimic... Eu tot aş fi fost pierdută...

— Vorbiţi, Alteţă, zise preşedintele. In faţa Justiţiei, cel ce spune adevărul, nu e pierdut: sufleteşte e mântuit, şi e o mare victorie şi înălţare pentru sine, de care Dumnezeu şi oamenii ţin totdeauna seamă.... Preferaţi poate să ne spue Trevor Gex ce s'a întâmplat apoi?

—Nu, zise principesa Amelia, eu trebue să mă spovedesc aci, fiindcă a mea este greşala.

— Amelia, ce faci?! strigă prinţul Iohann de Hallstadt....

—Fac dreptate, tată, celor nevinovaţi... Eu sunt vinovată, de tot ce s'a întâmplat... Vă voi povesti totul.... Aşa a vrut Dumnezeu...

Principesa îşi duse mâna la frunte, se clătină, Rita von Torgau o sprijini... Apoi, prinţesa Amelia avu puterea să-şi ridice fruntea, şi zise încet, dar hotărît:

— Am iubit pe contele d'Arlon, pe excrocul Fredino Zampi şi Dumnezeu mă pedepseşte...

IV

Cu mare greutate preşedintele putu să stingă ecoul comentariilor asistenţei.

— Domnilor, — zise tare Trevor Gex, — ca şi d-ra Bing, Alteţa Sa principesa de Hallstadt a căzut în mrejele aventurierului Zampi. Falsul d'Arlon s'a introdus, anul trecut, în castelul prinţilor de Hallstadt, sub aspectul contelui d'Arlon şi a reuşit, printr'o curte dibace şi asiduă, să obţină atenţia Alteţei Sale. A fost la un moment dat vorba, chiar de o căsătorie între principesă şi el. Dar prinţul de Hallstadt, aflând că d'Arlon nu e din vechea familie franceză, ci că este un aventurier, a rupt tratativele ce se duceau în vederea logodnei.

— Este exact! zise printre dinţi, prinţul Iohan.

— Aşa dar, domnilor, urmă Trevor Gex, la sosirea lui Peter Bruys din Argentina la Berlin, el găsi pe prinţul şi prinţesa de Hallstadt în capitala Germaniei.

Cu o lună înainte, avusese loc la castel, logodna principesei Amelia cu un alt pretendent, cu baronul Otto de Rathenow, înalt consilier, care se află de asemeni în această sală. In afară de ruperea relaţiunilor cu falsul d'Arlon, în ultimul an prinţesa a desfăcut alte două logodne, cu un prinţ german şi cu fiul unui bancher american.

Prinţesa îşi ascunse faţa în mâini, plângând încet.

— Bietul Bruys, urmă detectivul, a făcut calea dintre două continente, ca să găsiască pe „mica sa principesă", logodită cu altul!...

— Şi crezi că a ucis din gelozie? îl întrebă primul jurat.

— Nu, răspunse Gex, căci atunci ar fi ucis pe baronul de Rothenow, logodnicul prinţesei.

— Dar şi mobilul furtului a căzut...

— Nici din gelozie, nici pentru furt...

— Dar atunci, pentruce a ucis Bruys pe falsul d'Arlon? întrebă preşedintele.

— Nu ştiu, răspunse detectivul. Poate ca să apere pe prinţesă de ameninţările excrocului. Nu cumva Fredino Zampi făcea un şantaj? Vedeţi, onorată Curte, aci există o lacună în cercetările mele. Timpul prea scurt până la proces, nu mi-a fost de ajuns, ca să-mi termin ancheta şi o amânare a procesului nu s'a admis. Intr'adevăr, cine o fi spus lui Bruys că Zampi ameninţă cu ceva pe principesă?...

— Eu!.... se ridică dreaptă Rita von Torgau, domnişoara de onoare a principesei.

— Tu, Rita!... Ce-ai făcut, Doamne, ce-ai făcut!... şopti principesa Amelia.

(Va urma)

* * *

In conformitate cu promisunea noastră dela inceputul publicării acestui roman, încercăm să stimulăm pe cale de concurs, spiritul de deducţie al cititorilor noştri, cărora le punem următoarele trei întrebări:

1. Cine a asasinat?
2. Care este mobilul crimei?
3. Ce sentinţă se va da în procesul omului decapitat?

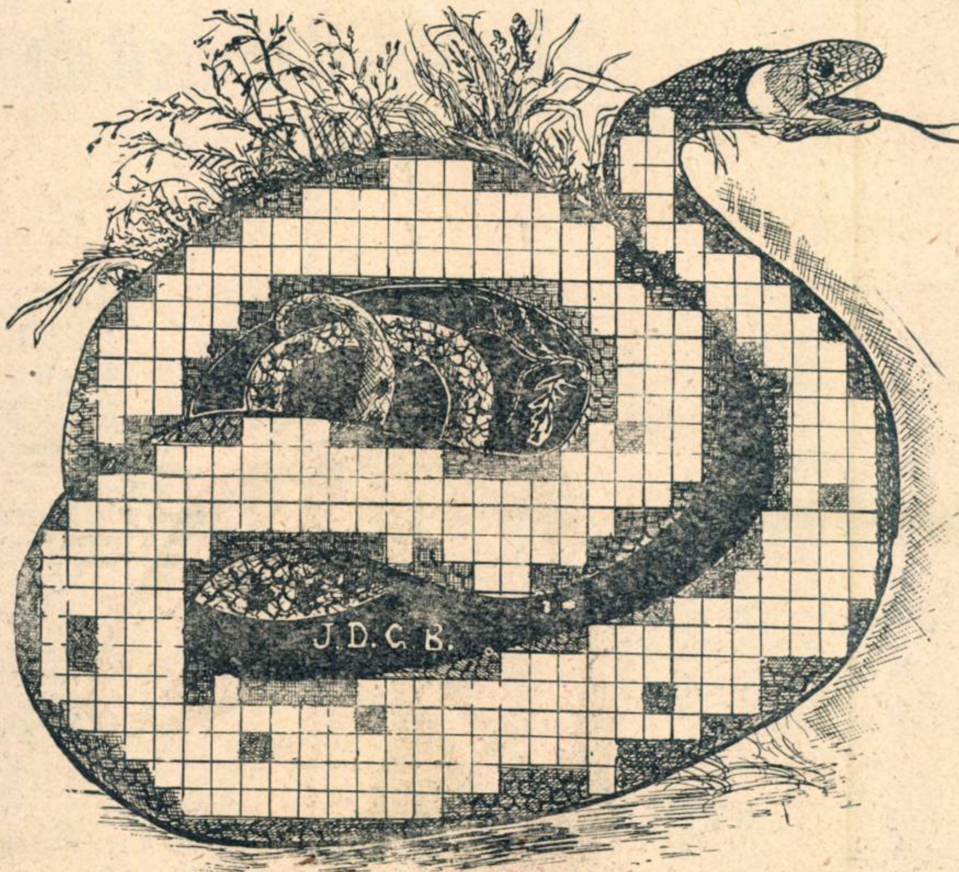
Cele mai bune răspunsuri vor fi premiate după cum urmează:

Premiul I Lei 1.000.—
Premiul II Lei 500.—
Premiul III Lei 300.—

Răspunsurile se primesc până la 10 Iulie, când se va da şi rezultatul.

Jocurile „Realităţii Ilustrate“

Marele nostru concurs cu premii

După cum am anunţat în numărul precedent, dăm mai sus figura pentru proba de cuvinte încrucişate:

Din câte am relevat până acum, precum şi din câte poate sugera o asemenea figură, credem că fiecare concurent îşi va face o idee asupra felului în care trebue să încrucişeze.

Pentrucă spaţiile sunt prea mari, concurenţii au dreptul să adaoge cel mult zece pătrăţele negre. In selecţionare vom anula toate soluţiile în care vom găsi cuvinte inversate, anagrame, cuvinte din vocabularul altor limbi sau orice alt cuvânt inexistent în dicţionarul român, sau Nouveau Petit Larousse.

Aceasta în ceeace priveşte corectitudinea cuvintelor. In ceeace priveşte frumuseţea lor, vor avea întâietate soluţiile care, pe lângă alte forme spirituale de încrucişare, au întrebuinţate cele mai multe numiri de reptile.

Pe acestea le vom publica în numărul cu data de 26 Iulie, pentru a fi apreciate prin voturi, de deslegătorii noştri.

Cel care va obţine cel mai mare număr de voturi, va fi premiat, dându-i-se titlul de „cel mai spiritual autor de cuvinte încrucişate“, al revistei „REALITATEA ILUSTRATĂ“.

Soluţiile se primesc până la 15 Iulie. *Ele trebuiesc scrise foarte îngrijit şi trimise într'un plic, cu menţiunea „pentru concursul de jocuri“.*

Atragem atenţiunea că participanţii trebue să ne trimită şi figura dată de noi, detaşată din revistă, fără nici un adaus.

In afară de această probă, pe care o dăm spre a lansa noi directive în genul acesta de jocuri, avem o altă parte a concursului nostru, unde se vor premia cele mai originale jocuri trimise de cititorii noştri.

Aceste jocuri vor fi în număr de 3 (trei) şi vor fi construite în aşa fel, încât să nu egaleze cu nici un soiu de jocuri ce au tradiţie la revista noastră.

După ce vom selecţiona concurenţii cari au trimis cele mai originale jocuri, vom alege dela fiecare câte unul, publicându-le spre deslegare, în seria concursului nostru pe luna August.

Ele vor fi votate de deslegători, iar cei cari vor obţine cel mai mare număr de voturi, vor fi premiaţi.

Jocurile trebuesc să ne sosiască până la 20 Iulie.

Joc No. 3 (Şaradă)

(5 puncte)
de **Stan Corneliu**, P-Neamţ

— Dacă-mi iei o iniţială
Şi cu ultima finală,
Afli-o notă muzicală.
Restu-s un metal frumos,
Lucitor şi preţios.
— Tot cuvântul sunt un nume,
Mult cântat şi scris pe lume,
Nume scump care există,
Chiar aicea în revistă !....

Joc No. 4 (Enigmă)

(5 puncte)
de **Gică Marcu**, Ploeşti

— „La plimbat,
— „La tăiat,
— „Mă vedeţi neîncetat !
— „Copiii mă sar într'una.
— „Eu dau lapte şi smântâna,
— „Mândru, ţanţoş de vei fi,
— „Să vedem : mă vei ghici?...

* * *

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 August cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri din numerile 28, 29, 30 şi 31, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 August 1929.

* * *

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, str. Sărindar 7. Etg. II
Telefon 306/67

PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 350
Pe o jumătate de an	„ 180
Pe trei luni	„ 95

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America	„ 800
Pentru Cehoslovacia şi Jugoslavia .	„ 500

Cupon pentru jocuri No. 28

Numele şi pronumele ....

....

Adresa ....

....

Joc No. 1 (Reconstituire)

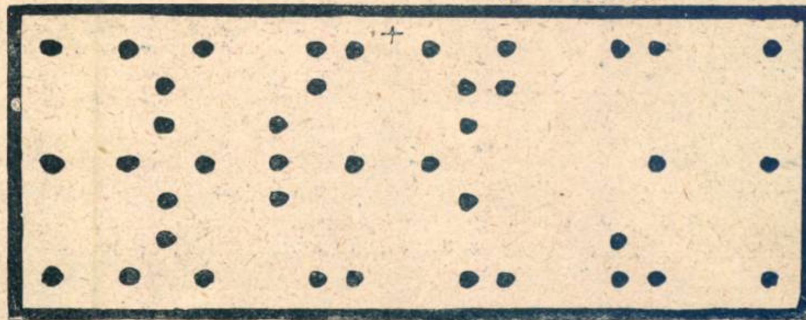
(10 puncte)
de *St. Hacicov*
BRAILA

Se va alcătui — din figurile de mai sus — litera *E* de tipar

Joc No. 2 (Punctele magice)

(10 puncte)
de *St. Hacicov*
BRAILA

— Unindu-se punctele între ele cu liniuţe drepte, se va găsi numele unui oraş din Europa.

REALITATEA
ilustrată

... şi la mare

(Foto „REALITATEA ILUSTRATĂ“)

ANUL III. — No. 29 — 13 IULIE 1929 24 PAGINI APARE SÂMBĂTA

REALITATEA ilustrată

IN COSTUM DE PLAJĂ

(Delicioasa artistă americană GWEN LEE)

Bătrâneţe fără tinereţe şi moarte fără viaţă

IACA AŞA, — s'a mai sinucis unul, căci se desgustase de viaţă.

Curios, era octogenar şi, — curios, — îl chema Iosif Veselu. Ne anunţă un corespondent că domnul Iosif Veselu şi-a procurat nişte otravă pentru guzgani şi că, datorită ei, a putut închide pentru deapururi ochii, trecând într'altă lume în care, în orice caz, tot avea să treacă nu peste multă vreme.

Sinuciderea aceasta trezeşte câteva nedumeriri în mintea noastră. Că îl chema Veselu şi că, totuş, era trist, nu este de mirare. Sunt în viaţă ciudăţenii mai mari. Dar cu adevărat ciudat e faptul că, la vârsta de optzeci de ani, omul a simţit un desgust de viaţă aşa de mare, încât s'a suprimat.

La vârsta aceasta oamenii se împacă îndeobşte şi cu moartea, dar şi cu viaţa. Sunt în aşteptarea uneia fără să mai poarte alteia nici dragoste, nici ură. O povară e grea doar în primele clipe. Dacă nu te-a covârşit sau dacă n'ai aruncat-o din spinare de la început, nu te mai apasă. Te 'nveţi cu ea. Iosif Veselu a purtat în spate o povară, optzeci de ani, — o povară sub care alţii cad sau pe care o aruncă mult mai de vreme. De ce o leapădă acum când umerii săi nu îi mai simţeau greutatea?

Sufletul omenesc e o cutie cu resorturi complicate şi cu multe surprize. Inţelegem toate manifestările semenilor noştri, oricât de ciudate, oricât de deşuchiate.

Nu am inţeles, însă, niciodată de ce se sinucid bătrânii cari, în orice caz, nu mai au mult de trăit şi cari, în orice caz ar fi fost datori să se împace de mai de mult cu viaţa.

Mai zguduitoare dar mai fireşti sunt sinuciderile celor cari se găsesc în primăvara vieţii.

Uite, un tânăr slujbaş s'a otrăvit eri, o studentă s'a impuşcat alaltăeri.

Veţi spune: tinerii erau nefericiţi în dragoste şi, de când lumea, tinerii nefericiţi în dragoste fac gugumănia de a-şi suprima viaţa, uitând că în viaţă sunt şi bucurii şi dureri mai mari de cât cele pe cari le poate prilejui un cuvânt splendid, însă amăgitor.

E luna Iulie, sunt nopţile albastre şi dragostea şi-a strămutat sălaşul în grădinile publice. Vă rog pe d-voastră cari aţi fost tineri şi a-ţi iubit să vă duceţi seara în grădinile publice. Aleile sunt ticsite de tineri, şi băncile sunt monopolizate de tinerii cari se strâng, îşi şoptesc, se sărută şi cari suferă în fericirea lor şi cari sunt fericiţi în suferinţa lor.

Veţi avea iluzia, o clipă, că voi sunteţi perechile nătângi şi adorabile pe lângă cari trec persoane bosumflate, cu sufletul ca iasca, — adică aşa cum în realitate sunteţi d-voastră acum când tinereţea s'a dus pe apa gârlei.

Şi totuşi funcţionarul tânăr care s'a otrăvit, şi studenta care s'a impuşcat, dintr'o altă pricină a luat hotărîrea funestă. Suferea din cauza sărăciei, şi — oricât ar protesta romanticii, — se impune să recunoaştem că sărăcia constitue un motiv oricum mai... serios pentru a determina gestul sinucigaş.

Dar e trist spectacolul acesta al vremurilor cari îi silesc pe tineri să deteste viaţa până la a se lepăda de ea ca de-un obiect cu totul fără preţ, — nu pentrucă viaţa le refuză iubirea, ci pentrucă nu le oferă pâinea de toate zilele.

Cronicarul timpurilor noastre va consemna şi acest fapt, şi-l va încadra în chenar negru.

ION PAS

Mici curiozităţi ştiinţifice

Recordul iuţelii omeneşti

35 km. pe oră

CÂND un tren are astăzi o viteză de numai 35 km. pe oră, atunci fireşte e un tren de marfă. Trenurile moderne au iuţeli ce depăşesc 100 km. pe oră, ba există trenuri electrice care pot avea o viteză până la 240 km. pe oră.

Dacă oamenii nu se pot măsura cu puterea aburului şi electricităţii, există însă un tânăr în California care s'ar putea lua la întrecere cu trenurile noastre accelerate. E d. **W. Paddock** un tânăr de 26 de ani, care a câştigat şampionatul mondial al vitezei.

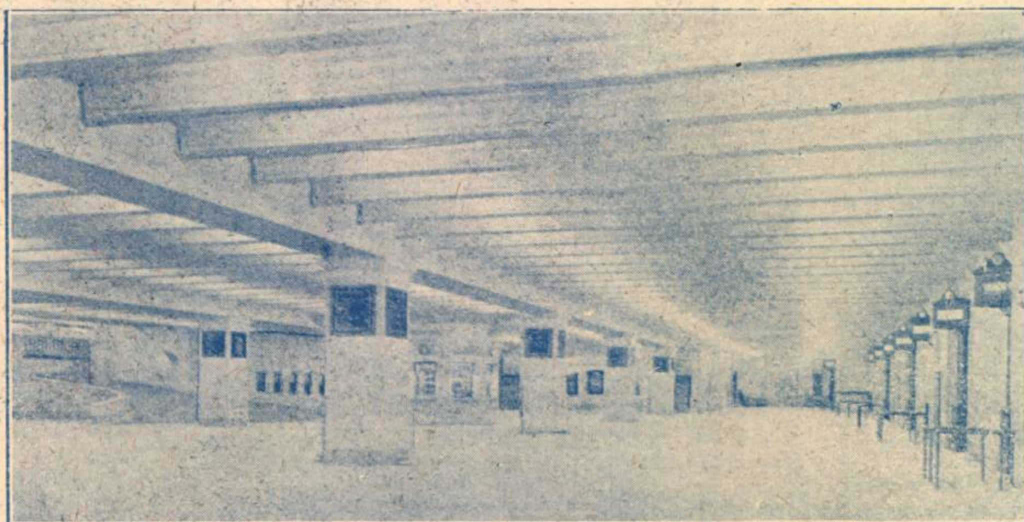
Tânărul **Paddock** e omul cel mai iute din lume.

Se ştie că acum 10 ani un atlet din Africa de Sud numit **Reginald Watkers** a putut parcurge 100 metri în 10,4 secunde, câştigând astfel recordul mondial. De atunci până astăzi, Watkers n'a mai putut fi întrecut de nici un om din lume afară de **Paddock** care a parcurs de curând **100 metri în** 10,2 secunde adică **(10 metri pe secundă)**. Paddock a bătut şi alte recorduri, parcurgând 300 metri în 33,2 secunde ,ceiace înseamnă o viteză de 35 km. pe oră. Bine înţeles nici-un om n'ar putea să fugă cu o viteză de 10 metri pe secundă un timp îndelungat.

Totuş recordul lui Paddock e unul din cele mai frumoase triumfuri ale sănătăţii omeneşti, în deosebire de forţa brutală, concentrată în pumnul boxerilor.

NEPTUN

O gară minunată

Este gara centrală din New-York, care pe lângă clădirea exterioară, posedă numeroase săli subterane, în care trenurile sunt remorcate la sosire şi la plecare, până la periferii, de locomotive electrice, astfel că fumul este complect evitat. Fotografia pe care o reproducem mai sus, reprezintă una din sălile subterane cu pereţii de marmoră albă. In această sală nu există nici un fel de afiş de reclamă, domneşte cea mai mare curăţenie şi călătorul are posibilitatea ca fără a păşi trotuarele metropolei, să găsiască aci tot confortul, ca: hotel, diverse magazine, birou de scris acte, restaurante, băi şi chiar un muzeu. Sala este luminată de becuri invizibile şi lumina este totuş atât de puternică încât pare că domneşte lumina zilei.

O glumă prin T. F. F.

CUNOSCUTUL explorator englez *Harry Coord* care străbate curagios cu o mică barcă de două persoane, mări şi oceane, îşi instalase pe „vas" un post de T. F. F. şi voia cu orice preţ să se folosiască de el.

Intr'o zi aflându-se pe Ocean, zări un enorm vapor transatlantic, căruia îi lansă următoarea întrebare :

— „Sunteţi dispuşi să primiţi un mesaj?"

— „Da", răspunse vaporul.

La care Harry Coord, încurcat şi neştiind ce să mai spună, transmise:

— „N'aveţi nevoe de ceva alimente ?"

Humor american

Doamna Parkington este o femee foarte miloasă. Din curtea ei, n'a eşit nici un cerşetor nemiluit. Dar inzistenţele prea mari şi repetate, îi produc foarte adesea neplăceri.

Acum o săptămână, apare din nou un cerşetor, care fusese şi cu o zi înainte.

— „Iertaţi-mă doamnă, dar vinul dvs..."

— „Păi nu ţi-am dat şi eri un pahar? Ce mai vrei?"

— „Vreau să ştiu numai, dacă nu-mi puteţi vinde şi mie o sticlă..."

MALEC, şi-a „împrumutat" un costum de bae, care-i este cam... strâmt.

CALATORIND PRIN JAVA

INSULINDE este numele pe care olandezii l'au dat frumoaselor ţinuturi coloniale compuse din nenumărate insule situate între Asia şi Australia. Soarele equatorial are grijă ca „Insulindele" să rămână un ţinut tropic, iar monsunul aduce umezeala necesară, în timp ce vânturile dinspre ocean răcoresc atmosfera.

Buitensor, „fără grije", este un sans-souci javanez. Aci este situată cea mai frumoasă — şi din punct de vedere ştiinţific, cea mai importantă — grădină a botanicei tropice din lume.

In pădurea de bambusi uriaşi.

Bambus-ul, graţie importanţei sale practice, este planta cea mai caracteristică a acestei insule. Prin faptul creşterii sale extrem de repezi, este adecuat oricărui scop (toate casele indigenilor, mobilele, ba chiar poduri şi construcţii sunt executate din el) bambusul este pentru tropicul Asiei, tot atât de indispensabil ca şi palmierul pentru Africa.

Un alt pom, **Sperehorpes-Durahol,** îţi atrage atenţia, prin faptul că din trunchiul lui cresc nenumărate flori şi fructe, care sunt cumpărate de soţiile principilor javanezi, pe preţuri foarte urcate. Femeile ştiu că fructul exală miresme îmbătătoare. Javanezele nu-şi îngrijesc corpul, parfumându-şi pielea sau vestmintele, ci prin consumarea celor mai felurite fructe, se întreţin tinere şi în bună dispoziţie, până la adânci bătrâneţe.

Intre cele două curţi princiare, **Djokia** şi **Solo** se află foarte multe temple sfinte. Domneşte o linişte mormântală împrejur, când urci treptele înalte ale templului **Prambanal.** Acest templu măreţ, — însă aproape ruinat, — a fost consacrat în anul 779 după Christos, lui Siva, zeul distrugerii şi prin urmare şi al renaşterei. Toate templele sunt construite aci, din blocuri de piatră suprapuse.

In **„Kraton"-ul** (castelul) din Djokjakarta avea loc o mare serbare cu jocuri, dansuri şi cântece, executate numai de bărbaţi, în onoarea celor trei fiice şi două surori ale Sultanului, care se căsătoriră cu patruzeci de zile înainte.

In primul plan era instalată o parte a orchestrei şi în faţa ei se aflau profesorii speciali, cari prin mişcări aproape invizibile conduceau dansurile istorice. Dansatorul nu poate face alte mişcări, decât acelea care îi sunt indicate, până în cele mai mici detalii. In mijloc, în faţa orchestrei şed doi oameni, cari citesc povestea dansului care se execută din două cărţi uriaşe.

Un altul bate tactul pe o ladă goală văpsită în roşu. In faţa lor se află un coridor mare, cu pereţii de marmoră, care serveşte de scenă. Aci, au loc „jocurile de trei zile". In fund, puţin mai ridicate se găsesc locu-

Răsboinic javanez.

rile europenilor şi în mijloc, mult mai sus şade sultanul, în stânga şi dreapta lui cei doi rezidenţi, lângă aceştia cele cinci perechi princiare urmate de înalţii demnitari, prinţi şi prinţese toţi în haine de mătase

Alt tip de răsboinic

Sultanul privind jocurile.

Intrarea în templul sacru.

albastră. In curtea palatului şade liniştit poporul în dosul unui gard jos de bambus alb. Mii de oameni cu trupurile brune şi lucioase asistă trei zile în şir la desfăşurarea festivităţilor.

Dansurile se desfăşoară încontinuu, zi şi noapte, bărbaţii alternând în a patra zi cu fecioarele „sfinţite" în templul ruinat **Prambanal.**

Ziua, se dansează sub razele arzătoare ale soarelui, iar noaptea, la lumina roşie-pâlpâindă a faclelor.

In a patra zi, dansurile sunt executate de perechi, tineri cu tinere, iar în a patra noapte, are loc festivitatea principală.

Sultanul, va fi naşul celor 60 de perechi, care au executat dansurile istorice şi când soarele se ridică din nou pe cerul de azur, marii preoţi dau benedicţiunea lor nouilor căsătoriţi, cari vor locui 3 săptămâni, în palatul sultanului.

...Superbă insulă, admirabili oameni, minunate obiceiuri...

Sperehorpes-Durahol

In liniştea căminului

Marele şi apreciatul artist american John Gilbert, se odihneşte pe marginea bazinului din vila sa, de surmenajul studiou -lui.

Chicago, Edenul banditilor

IN AFARĂ de atacurile banditeşti, automobilele blindate ale spărgătorilor şi asasinarea poliţiştilor, raporturile între criminali şi autorităţi, prezintă uneori aspecte umoristice.

De curând banca „*Equitable*", şi-a construit tezaure blindate, „*absolut sigure contra spargerilor*", cea mai mare minune a technicei moderne.

In acelaş timp, a fost capturat *Boarder*, cel mai periculos spărgător, din „*West-Side*", (cartierul banditilor). In ascunzătoarea lui, s'au găsit cele mai noui instrumente technice, pentru găurirea pereţilor de oţel, tot ce arta inginerilor a putut născoci mai perfecţionat.

Acestea au fost instalate ca „noutăţi", la muzeul criminalist secţiunea II (închisă pentru vizitatori) iar căpitanul *Jolson* din arma specialităţilor, a dat toate lămuririle technice funcţionarilor poliţieneşti, rămaşi cu gura căscată, în faţa acestor aparate moderne de spargere.

Numai că la un scurt interval, s'au operat lacătele muzeului, furându-se aparatele, tezaurele, absolut sigure ale lui „*Equitable*", au fost devalizate, iar căpitanul Jolson a primit o scrisoare de ameninţare prin care era făcut atent, că-şi va scurta numărul anilor, dacă se va mai amesteca în raporturile dintre „vulturi" şi poliţie.

CURIOZITATI

La o școală londoneză de dactilografie, cursurile se predau în sunetele gramofonului.

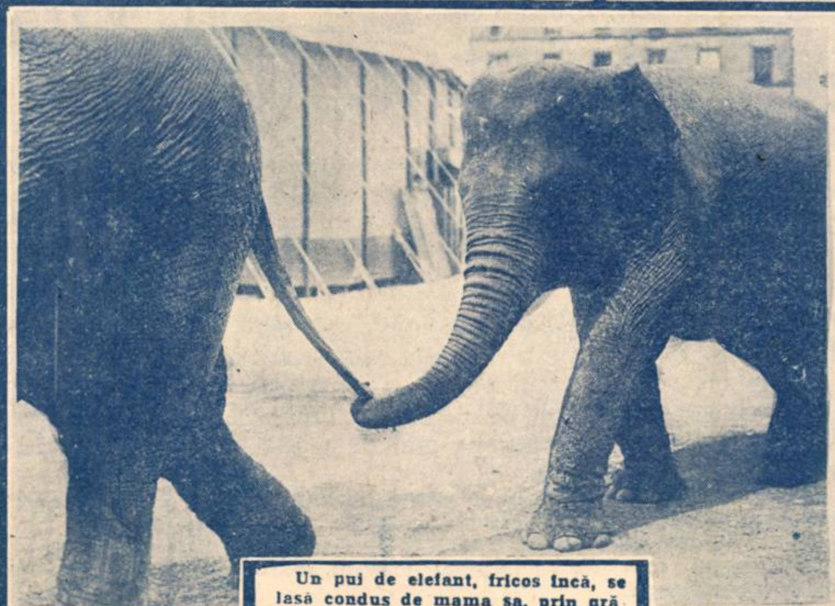
O mască birmană, purtată de soția unui rajah, la o serbare de binefacere din Manchester.

Fotografia noastră reprezintă o căsuță în munții Negrii din Germania. Stâncile stau gata s'o înghită.

Un nou aparat pentru număratul persoanelor. **Aparatul din dreapta, proectează în cel din stânga umbrele persoanelor care trec, iar acesta le înregistrează printr'un sistem foarte ingenios.**

Un pui de elefant, fricos încă, se lasă condus de mama sa, prin grădina zoologică din Londra.

La Viena sunt angajați conductori la tramvaye, numai cunoscători de limbi străine.

O aventură necunoscută a lui Sherlock Holmes

SHERLOCK HOLMES şi prietenul său *Watson* se opriră pentru câteva zile la Berlin. Pentru a nu stârni senzaţie, au decis să păstreze cel mai strict incognito. La hotel, Holmes s'a înscris cu numele de Watson, şi Watson a luat numele de Sherlock Holmes.

Watson, rezemat, de fereastră privia în zare visător. Sherlock Holmes îşi fuma pipa, muncit de un gând : dacă numele Cheruscilor cari au luptat în Pădurea Teutoburgilor, va putea fi vreodată stabilit. Tocmai terminase de citit prima lucrare dedicată acestui studiu. Acum se gândia, dacă pentru a aduce studiul acesta la bun sfârşit, n'ar fi mai nimerit să dea un anunciu la mica publicitate a unei gazete.

Trecu o oră şi nimeni nu vorbi. Deodată Holmes tresări :

— „Ai dreptate Watson, Moissi e un artist de mare valoare".

Watson se întoarse surprins.

— „Cum ai putut ghici la ce mă gândiam eu acum".

— „Pentru aceasta ai nevoe de puţină logică", răspunse Holmes râzând cu hohote. „Îţi aduci aminte că acum o oră, când te-ai sculat după scaun pentru a te duce la geam ultimele tale cuvinte au fost : „Pesmetul la conopidă era prea gras". Pe urmă ai tăcut, însă gândurile tale fugiau mai departe. Trăsăturile tale deveniră severe, figura ta era energică şi am dedus din aceasta că în gând trăgeai la răspundere pe directorul hotelului pentru pesmetul prea gras. Pe urmă faţa ţi s'a luminat şi aveai un aer visător. Probabil că făceai comparaţie între hotelurile germane şi cele engleze. In fine, te-ai cufundat complect în amintiri din patrie până când ai mormăit cuvintele *„Moissi e un mare artist"*. Astfel am putut afla, la ce te gândiai în acel moment".

— „Extraordinar", răspunse Watson din nou în extaz pentru agerimea lui Holmes, „dar până unde ai ajuns dumneata cu studiile istorice ?"

— „Merge bine Watson, am aflat chiar dece Lordul C. (urmează un nume care mai are şi astăzi influenţă mare în politică) mi-a dat însărcinadea de a stabili numele acelor Cherusci".

Watson ardea de nerăbdare să afle ceva senzaţional însă înainte ca Holmes să fi putut continua, cineva bătu în uşe.

— „Intră", răspunseră amândoi, şi în cameră pătrunse un tânăr cam de 26 ani, semielegant, cu o servietă în mână.

— „Aş putea vorbi cu domnul Sherlock Holmes ?" întrebă acesta.

— „Eu sunt", răspunse detectivul, „şi acesta este prietenul meu Watson". Şi cu mâna invită pe musafir să ia loc.

— „Numele meu este Johann Paulsen", spuse oaspetele şi se aşează. „Viu la d-voastră într'o chestiune foarte delicată. Sunt elevul profesorului Hühnemann, un cercetător al filozofiei greceşti, şi întru câtva sunt şi colaboratorul maestrului meu. Astfel am liber acces în locuinţa sa la ori şi ce oră. Profesorul Hühnemann are astăzi vreo 50 ani şi acum doi ani s'a căsătorit cu o fată tânără, neobişnuit de frumoasă, însă pe care din cauza studiilor sale o cam neglijează. Dar gelozia profesorului a împiedicat până acum pe soţia sa — ea se numeşte Lore — să comită gesturi necugetate. Totuş în ultimul timp a intervenit un bărbat care este pe punctul de a distruge armonia lor conjugală. El este tenor la operă şi în ultimul timp a devenit oaspe zilnic al familiei Hühnemann. Tenorul şi cu Lore n'au putut fi nici o secundă singuri; soţul în gelozia lui instinctivă a ştiut să împiedice acest lucru şi cu toate acestea, când ambii au observat că în inimile lor se naşte pasiunea, au găsit un mijloc atât de genial de a se înţelege între ei, încât numai graţie spiritului meu de observaţie el a putut da greş".

Sherlock Holmes asculta cu atenţia încordată.

— „Inchipuiţi-vă, ei începură să-şi dăruiască cărţi. Titlurile cărţilor trădau ceeace nu-şi puteau spune tare. El începu : Intr'o zi îi dărui cartea *„Cum eşti tu, femee ?"* ea înţelese şi îi dădu lui a doua zi romanul *„Femeea neînţeleasă"*. In ziua următoare tenorul se prezentă cu cartea *„Casanova"*. La această mărturisire ea răspunse cu *„Afinităţi"*. Până aci ei se înţeleseră principial şi acum tenorul devenia agresiv. El aduse *„Drepturile tinereţii"* la care ea îi făcu avansuri dăruindu-i în acelaş timp patru volume : *„Soţul care doarme"*, *„Socrate idiotul"*, *El e vinovat"* şi *Cadavrul viu"*. El îşi exprimă sentimentele sale de milă prin romanul *„Biata Lore"*, dar nici Lore nu se lăsă mai prejos şi îi spuse : *„Nu te las"*. Tenorul porni atunci la atac şi îi trimise scenariul filmului *„Te iubesc"*, Lore răspunse cu un „Mi-eşti drag" de Löwe, remiţându-i în acelaş timp libretul operetei cu acelaş nume. Cazul era deci pecetluit".

— „Admirabil, admirabil", răspunse Holmes entuziasmat.

— „Am aflat că tenorul îşi procura cărţile dela librăria *Stamberg et Co.* Eram curios să aflu cum va răspunde el. A doua zi adică eri, el comandă trei volume : *„Joia Verde"*, *„Intre două şi Nouă"* şi *„In grădina publică"* de Bruno Katz. Azi dimineaţă însă, el a oprit comanda deoarece fusese angajat telegrafic la Venezia. In locul lor el dispuse să se trimeată *„Madona din Tren"* şi *O Noapte in Veneţia"*. El calculase că soţia profesorului pe motiv c'ar pleca la Mare, i-ar fi tovarăşe de drum ; dădu ordin librarului să trimiată acele două volume în numele şi pe contul său. Mă aflam tocmai în librărie când se primise ordinul şi deoarece sunt cunoscut acolo, am fost rugat să predau pachetul d-nei Lore. Cărţile sunt aci în servietă. Nu le-am predat destinatarei ci am venit la d-voastră, domnule Holmes, să vă rog să-mi daţi un sfat cum s'ar putea totuş salva fericirea casnică a soţilor Hühnemann. Bătrânul nu ştie încă nimic şi doamna ar putea reveni pe calea bună dacă obiectul pasiunei ei ar fi îndepărtat. Ce am putea face pentru a îndepărta pe acest tenor netrebnic din inima ei ?"

Detectivul şezu câtva timp cufundat în gânduri, pe urmă faţa i se lumină, fapt din care Watson deduse că prietenul său găsise o idee. Şi într'adevăr Holmes vorbi :

— „Nu trebue făcut nimic ! Este de ajuns dacă dumneata nu predai volumele şi..."

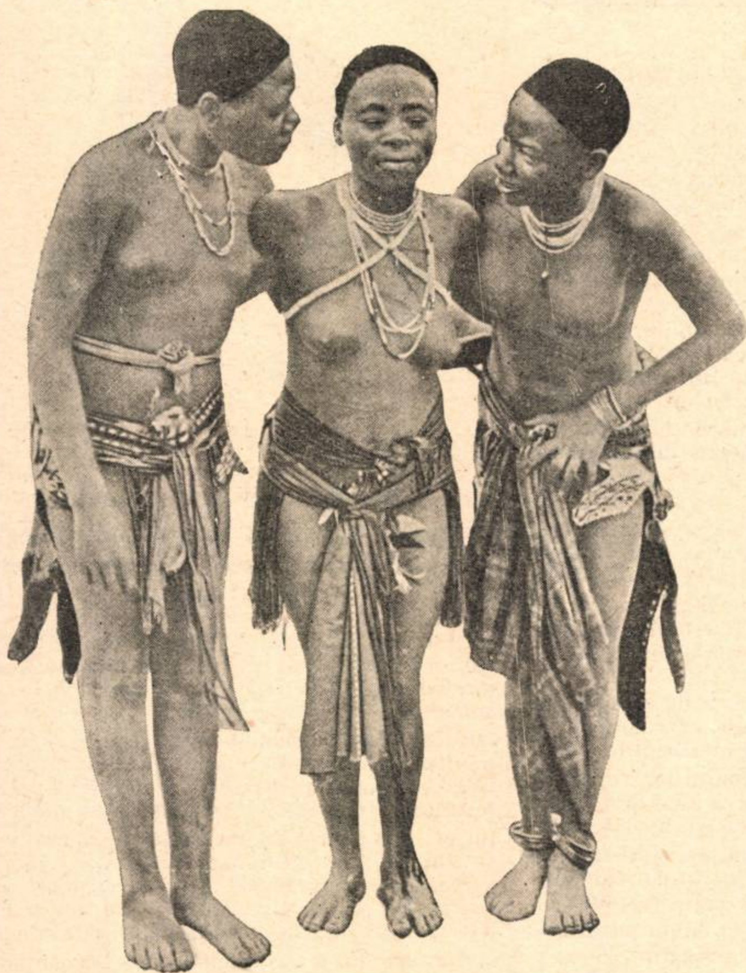
— „A, dar greşiţi", răspunse Paulsen, „atunci doamna Hühnemann va presupune că tenorul ei o aşteaptă la Veneţia".

(Continuarea în pagina XVI-a)

Ceremonii nupțiale la negrii

NEOBIŞNUIT de neliniştită este reşedinţa regelui *Ntoko,* al *Bakossi-lor.* Toba sună surd în dimineaţă, — cu sunetul ei înţeles numai de indigeni, — chemând pe *„brother-i"* din satele învecinate, la o serbare care promite să fie veselă şi interesantă: *Mambu,* luptătorul cel mai viteaz, se căsătoreşte cu *Ntaju,* şi acest eveniment trebue serbat după cum se cuvine.

Stânga: **Mireasa cu „domnişoarele de onoare".** Sus: **Târgul de femei unde preţul variază în raport cu cererea şi oferta.**

Toţi fraţii lui Mambu au de-acum una sau mai multe femei, căci aci bărbaţii cumpără atâtea femei, câte pot plăti. Şi azi Mambu se căsătoreşte pentru prima oară, un motiv mai mult, pentru a da acestei ceremonii un caracter mai festiv.

Acum câteva săptămâni încă, Mambu a plecat la *Tiko,* unde de câteva ori pe an se ţin târguri de fete, pentru a-şi cumpăra o soţie. Obosit de singurătate, a economisit atâta, cât să-i ajungă pentru a plăti preţul ei, care la fel ca şi la celelalte mărfuri, a crescut şi el în ultimii ani.

Il va costa 600—1000 şilingi, şi poate chiar ceva mai mult, dacă cumva un altul ar pune ochiul pe aceiaş *„mammy"* şi ar căuta să-i ridice preţul.

In astfel de zile, vin indigenii din toate părţile la Tiko, părinţi, cari vor să-şi căpătuiască fetele şi tineri, cari vor să ia cu ei vre-o frumuseţe cu pielea bronzată. Stau cu sutele sau şed în piaţa enormă, femei de toate vârstele, cu staturi de toată frumuseţea, şi cu pielea a cărei culoare variază dela galben deschis, până la cel mai închis marron. Imbrăcate nu sunt aproape de loc, în **schimb ilustrate cu tatuajele cele mai variate şi mai groteşti, şi împodobite cu şiraguri** de mărgele de sticlă colorată sau de fildeş. Cu o răbdare demnă de admirat, ele se lasă privite de bărbaţii amatori de a cumpăra, se întorc în fel şi chip, se lasă examinate cu deamănuntul şi, resemnate îşi aşteaptă soarta.

In acest timp, între bărbaţi are loc târgul, însoţit de strigăte stridente şi de gesticulări foarte violente.

Alegerea nu este atât de uşoară, cum ne-am închipui noi. Dar Mambu a avut şi aci noroc: cea mai frumoasă fată dela târg, Ntaju, a devenit a lui!

Numaidecât el porneşte înapoi spre satul său, urmat de logodnică. Picioarele de o frumuseţe rară poartă un trup mlădios, a cărui piele catifelată se răsfaţă sub razele soarelui tropical. Părul creţ îl poartă împletit în nenumărate codiţe, tatuajele atât de urâte lipsesc, cu excepţia unui mic semn al tribului din care face parte, în frunte. Ochii ei negrii visători, privesc în zare, par'că ar vrea să pătrundă viitorul. Niciodată nu-şi va mai revedea satul natal şi toate acele locuri şi lucruri cu care este obişnuită. In tr'adevăr, Mambu îi place, şi pare să fie bun, dar totuş, cine ştie... Cum îi va merge în căsnicie? Nu „Dragostea" este motivul pentru care bărbatul a dobândit femeia, sau care a determinat pe femeie să urmeze pe bărbat. Femeia nu este tovarăşa bărbatului, *„ajutoarea lui"* ci este predestinată acelei munci înjositoare, să îngrijească de binele lui, şi în special să dea viaţă la copiii, cari să perpetueze tribul din care el face parte, **şi cari să dea un număr cât mai mare de luptători contra triburilor învecinate. Ni**căeri, ca la aceste triburi sălbatice nu mai există în primul plan acel gând predominant: Copilul.

Totuş, copiii de sex femenin nu sunt atât de doriţi, creşterea lor nu merită osteneala, căci, mai curând sau mai târziu, fetele părăsesc tribul. Din această cauză e vai şi amar de acea femee, care dă naştere numai la fete, sau chiar sterilă; ea devine o ruşine a tribului, iar bărbatul are dreptul să o alunge, şi foarte des el face uz de acest drept, căci nu există o ruşine mai mare pentru un negru, decât să aibă o soţie, care nu-şi poate îndeplini cea mai elementară datorie, aceea de a fi *mamă.*

Prin urmare, gânduri foarte serioase muncesc creerul lui Ntaju, acum când îşi urmează „stăpânul" spre casă.

Aşa, urmaţi de rude, ajung ei la *Nyassosso,* reşedinţa regelui Bakossi-lor. Mambu îşi conduce logodnica la coliba mamei sale, care o va găzdui până când se termină serbările căsătoriei, — care se desfăşoară în faţa întregului trib. Intre timp s'au făcut toate pregătirile pentru aceasta.

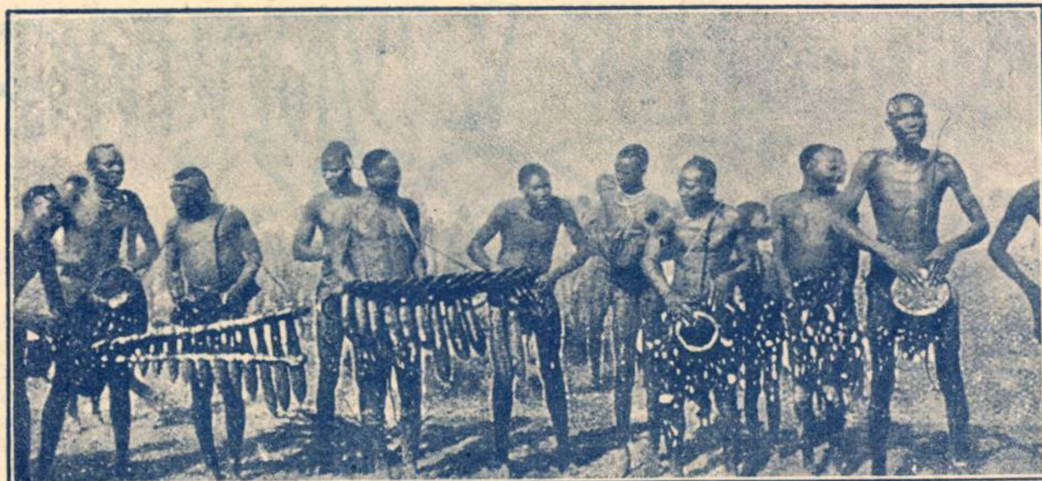
Luptătorii şi soţiile lor s'au vopsit cu culorile cele mai variate, în marea piaţă din faţa palatului regelui, se află instalat tronul pentru acesta, şi sunt pregătite blăni şi perne pentru cei mai vârstnici. Peste drum este casa nupţială, unde va fi găzduită tânăra pereche.

Incetul cu încetul se face noapte. Luna veghiază sus pe cer. Ntaju a îmbrăcat rochia de mireasă, adică, şi-a văpsit tot corpul cu văpsea roşie. **Şiraguri de mărgele albastre,**

(Continuare în pag. VIII-a)

(Urmare din pag. VII-a)

de sticlă, îi împodopesc gâtul, braţele şi picioarele. In urechi are fixate inele mari de fildeş, şi la fel şi pe braţe, aşa încât fiecare pul său este vopsit alb, pe umăr poartă o blană de leopard, iar capul îi este împodobit de un dovleac golit înăuntru. Vocea sa sună misterioasă ca din fundul unui mormânt, în timp ce mormăe cele mai tainice

Orchestra

mişcare a corpului este însoţită de sunetul lor. Intovărăşită de o ceată de femei foarte agitate, dânsa ia loc în mijlocul pieţii, lângă

Cochetărie neagră

Mambu care o aşteaptă nerăbdător. Regele *Ntoko* şi suita, s'au aşezat de acum pe locurile lor, iar ceilalţi luptători şi femei formează un semicerc în jurul lor. Pe feţele tuturor se citeşte nerăbdarea până când Majestatea Sa face semnul că „jocul" poate începe.

Din cele mai felurite instrumente începe o melodie sălbatecă asurzitoare. Mulţimea este cuprinsă de un fel de dorinţi sălbatice, iar vrăjitorul tribului, începe să înconjoare pe însurăţei în săriturile cele mai groteşti. Cor-

descântece, care să alunge spiritele rele, ca să nu se îmbuibeze în trupul nouei lor surori de trib, ca această femee să nu rămână sterilă, spre ruşinea soţului ei. El roagă fierbinte spiritele bune, să binecuvânteze pe femee şi să populeze coliba bărbatului cu cât mai mulţi băeţi sănătoşi. Dansul său devine din ce în ce mai sălbatec, strigăte şi chiote îl însoţesc până când, sfâşiat de oboseală, se prăbuşeşte la pământ.

Muzica atacă o melodie monotonă, semnalul că asistenţa poate şi ea să înceapă dansul. Se produce o serie întreagă de dansuri ritmice, care fiecare îşi au importanţa lor deosebită. Niciodată bărbaţii şi femeile nu dansează împreună. Strict despărţiţi, ei dansează dansurile lor de războiu şi de moarte.

Jocul începe minunat de graţios şi e o plăcere să asişti la legănarea acestor corpuri mlădioase, — pe a căror piele bronzată lumina lunei pare că se revarsă, — să vezi cum păşesc în tactul instrumentelor lor primitive şi cum într'un extraz sălbatec încep să se învârtiască.

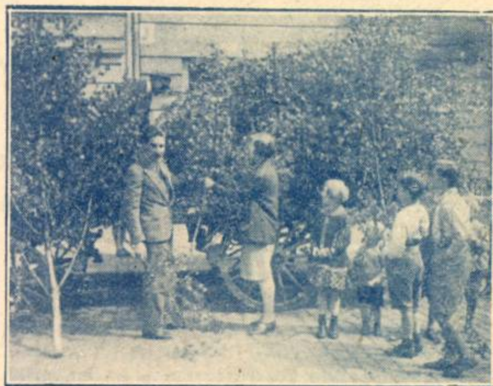
Dar dansul devine din ce în ce mai înfiorător, până când oamenii, cari îşi ascund chipul sub măştile cele mai stranii, pierd orice stăpânire asupra trupului lor vopsit în cele mai bizare culori. Nu se mai aud decât sunete şi strigăte sălbatece şi nearticulate. Unul după altul ei se prăbuşesc epuizaţi la pământ şi se frământă pe jos în convulsiuni. Incetul cu încetul această beţie dispare.

Intre timp însă Mambu şi Ntaju au dispărut în coliba care le-a fost pregătită.

Departe însă, la marginea pustiului, *Simba*, regele animalelor îşi pândeşte prada, acolo vine *Gnu* să se adape şi tot acolo poţi găsi şi carne fragedă de girafă. Peste deşert nu se aude decât sunetul de goarnă al păstorului unei turme de elefanţi.

Aceste nopţi tropice ale Africei au o vrajă deosebită care se imprimă pentru totdeauna în inimile europenilor. NYK

Când vin căldurile...

...toată lumea pleacă la iarbă verde, la pădure sau pe malul apelor.

OAMENI · FAPTE · ŞI · IDEI

La Verdun, s'a desvelit cu mare solemnitate, uriaşul monument al eroilor căzuţi în trecutul războiu.

Locotenentul englez Stewart împreună cu soţia sa, au trecut Marea Nordului dela Aberdeen la Stawangen (Norvegia) într'o barcă motor

Maiorul Ramon Franco, maior Gallaza şi căpitanul Ruiz de Alda, cari au încercat un sbor transoceanic, dar au trebuit să aterizeze în Azore, din cauza unei pane.

Noul comandant al Armatei Salvării, Generalul Higgins (stânga) urmând carul funebru al Generalului Booth, predecesorul său.

La aniversarea a 50 de ani a Avenue de l'Opera din Paris, Mistinguette a luat rolul unei vânzătoare de încălţăminte.

Artistele americane Nancy Caroll şi Doris Hill luându-şi baia de soare pe plaja din Miami.

VA UL

de EUGEN BOUREANUL

IN NOAPTEA sumbră, care a învăluit Tekirghiolul, cu apele grele și negre — ca de păcură, barca înaintează fantomatic, zvârlind în nemărginire sunetele reci și chinuitor de regulate ale motorului.

Vuetul mării — pe care n'o desparte de lac decât fâșia de pământ văros și de nisip, acoperită pe ici-colo de pinii închirciți și țâr cuită în cele două capete de vilele albe dela Eforie și Carmen Sylva — vuetul acela confuz, ca de monstru în mânie, scade pe fiecare clipă.

Și pe măsură ce freamătul talazurilor moare, iar luminile celor două îngrămădiri de case pălesc, loviturile motorului prind și mai multă viață, trezind ecouri tot mai prelungi, care răbufnesc undeva, în golul nopții, ca niște îngânări ciocănite în nicovala singurătății....

Peste apele moarte, ale Ghiolului, se împrăștie miazme sărate, înecăcioase, care par și mai grele sub biciuirea vântului necurmat, dobrogean.

Aplecat asupra volanului, mecanicul pare că doarme. Doar mirajul — nesimțit — al bărcei, și pe care numai un om de ape l-ar fi întreghicit, te încredințează de veghea lui.

O singură umbră, care-pătează albul nelămurit al bărcii, se înaltă că un ciot încărbunit spre proră. Indărătul ei, flutură o pulpana de haină, plesnind într'una cu zgomotul cârpelor destinse la vânt. Din când în când umbra aceia își adună haina, cu un gest nervos care uită — în curând — s'o mai stăpânească. Privirile îi străpung aprige în beznă, într'acolo unde, de după o cotitură de mal, au început să se destindă alte puncte de lumini, care împrăștia pealocuri ca un păienjeniș auriu, ori ca o resfrângere foarte îndepărtată a unui incendiu.

In clipele acestea, în umbra aceea — care pare o întâmplătoare închegare a nopții, culeasă pe botul bărcii de pe întinderile pustii ale lacului — se zbat simțuri, pe care singură nu și le mai înțelege.

Cel dintâi lucru de care se întreabă însuși „căpitanul" Luca Oancea e că dacă, în adevăr, el e acel al cărui barbă se resfiră sub iuțimea vântului și a bărcii, și.... n'or fi decât aceleași gânduri ale lui, numai gândurile.... călătoare spre ținta, către chiar el se îndreaptă acum.

Apoi... o altă întrebare începe să-l chinuie: ce mai caută acum pe discurile acestea, ale vieții, care s'au încâlcit de-atât de demult, pentru el? Ce rosturi mai poate urmări? Nici unul!....

Atunci?... Nimic!... Nici el nu știe!

Dar.... ce vrea?.... Tot nimic.

Și, de-odată i se pare că, nu el, ci o făptură siderală a lui, care ar cuprinde în ea toate întrupările lui trecute, și toate năzuirile a celora viitoare, ar naviga așa, pe un ocean al întunecatei dorinți, tinzând spre o „lumină", care ar dăinui undeva, în tainițele nelămurite ale nemărginirei...

Spre care lumină?... Nici asta n'o știe, — dar în atâta noapte oarbă trebuie să treacă un sâmbure de lumină, pe undeva,... după cum și în trecutul lui a fulgerat o lumină!.. care?

Nu vrea să se gândească la ea, deși știe bine că răzvrătitul ce se ascunde în simțurile lui tot după ea îl târâie și acum.

Dece?... și o adâncă răzvrătire îl cuprinde. Tocmai asta-i: dece?.... Ce rost mai are drumul acesta, de noapte, pe locuri pe care nu le-a mai străbătut de atât amar de timp?

Mai așteaptă ceva? Mai vrea ceva?.... Mai poate păstra viața vreo țintă și pentru el?... Cu ce-l mai pot momi drumurile lumii? Ce se mai poate aștepta să întâlnească pe desfășurările lor umbrite?.... Lumina!

Și gura lui Luca Oancea se destinde într'un rânjet ciudat, amar, cu desăvârșire amar....

Iși întoarce privirile spre barcă și le țintește asupra ghemului omenesc. Simte nevoia unei fapte aprige, fiorii unui îndemn sălbatec, în care să-și cheltuiască toată grozava înfrigurare care i-a încătușat gândurile și simțurile. Parcă l-ar prinde pe mecanicul acela, l'ar sugruma,... i-ar asvârli botul în apă iar el ar trece la volan, ar întoarce spre mare și.... s'ar pierde în afundurile drumurilor fără de urme, ale apelor.

Fiara din el... e gata de faptă, iar.... tot fiara face să i se năzărească neputința fugii. Ghiolul e închis. N'are pe unde ieși din el.... și Luca Oancea tresare.

Sudoarea i-a îmbrobonat fruntea. Tâmplele i se zbat ca două ființe înspăimântate, ascunse acolo, sub pielița lor.

Se îngroeze singur de gândurile nebunești, de mai înainte.

Toată vlaga trupului i s'a măcinat într'o clipă. Se lasă moale, pe bancheta prorei.

Iși sprijină capul de bratul rězimat în marginea bărcei și rămâne privind spre luminile din Techir-ghiol-sat, care cresc iute, nespus de iute, lămurind din ce în ce mai tare, casele, locurile, o stradă mărginașă întrețesută de lume.

. . . .

— Domnul nu se coboară?

Luca Oancea tresare. In fața lui stă un omuleț, care-l privește foarte mirat.

— Trebuie să vă coborîți. E târziu și.... de-acum nu mai facem nici o cursă...

— Am ajuns? — întreabă aiurit Luca.

Mecanicul zâmbește batjocoritor. Neîndoios că nu se gândește decât că..... străinul e beat, — dar își aduce aminte că de cealaltă parte a Ghiolului părea, doar.... un om foarte necăjit.

Și clatină compătimitor din cap: „cine știe ce amărît o mai fi și-aista?!"

— Vedeți bine că... am ajuns. Suntem la sat.

Luca Oancea se ridică, își ia geamantanașul și coboară pe debarcaderul, a cărui podină șubredă pârâie sub greutatea trupului său de uriaș..

Urcă costișa spre sat. Pe lângă el trec perechi de întâmplători îndrăgostiți, care n'au vreme să-l privească, ori suflete răslețe, care se opresc locului și privesc după el, mai mult ca să dea prilej de odihnă trupurilor măcinate de boli și neputințe.

Oancea iese în aleea care mărginește lacul, și care geme de înghesueala vilegiaturiștilor.

Pare foarte abătut. Nu se mai întreabă: ce caută pe-aici? — știe bine că.... nu are nici un rost, și ca un om fără de rosturi și țintă se îndreaptă spre unul dintre restaurantele ce mărginesc aleia aceea scăldată în lumina crudă a becurilor electrice...

II

S'a sculat foarte de dimineață. A dormit puțin. După cele dintâi ceasuri, l-au trezit miazmele grele ale Ghiolului, care se furișau prin fereastra întredeschisă, în camera strâmtă și înăbușitoare, pe care întâmplător o găsise într'un fel de otel.

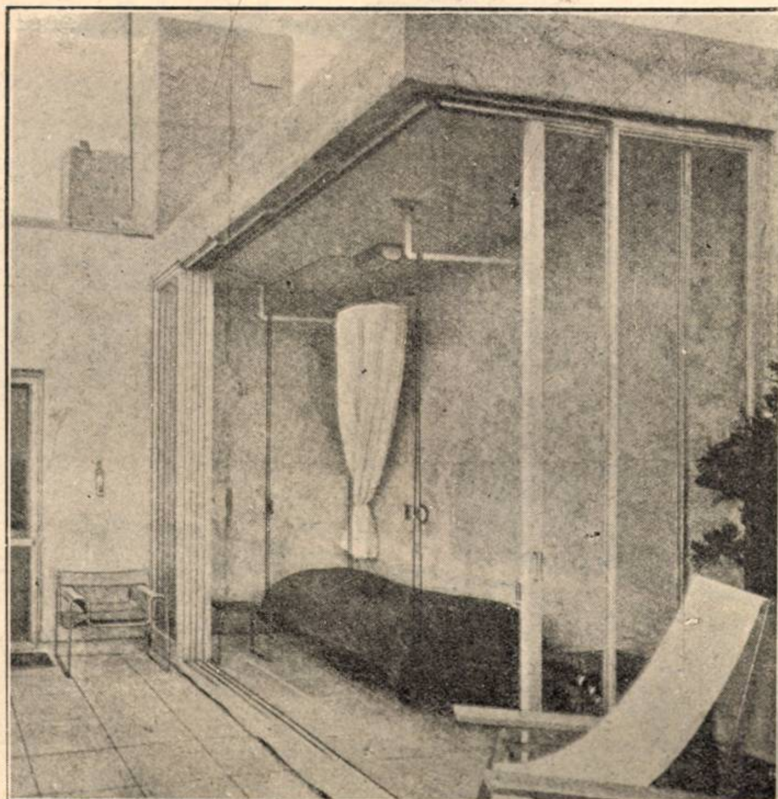
Când în depărtările, cu luciri de oțele, ale mării s'a genit cea dintâi licărire din discul de aramă, al soarelui, a coborît și el. Acum, când se știa „aproape", ar fi vrut să fie.... cât mai departe.

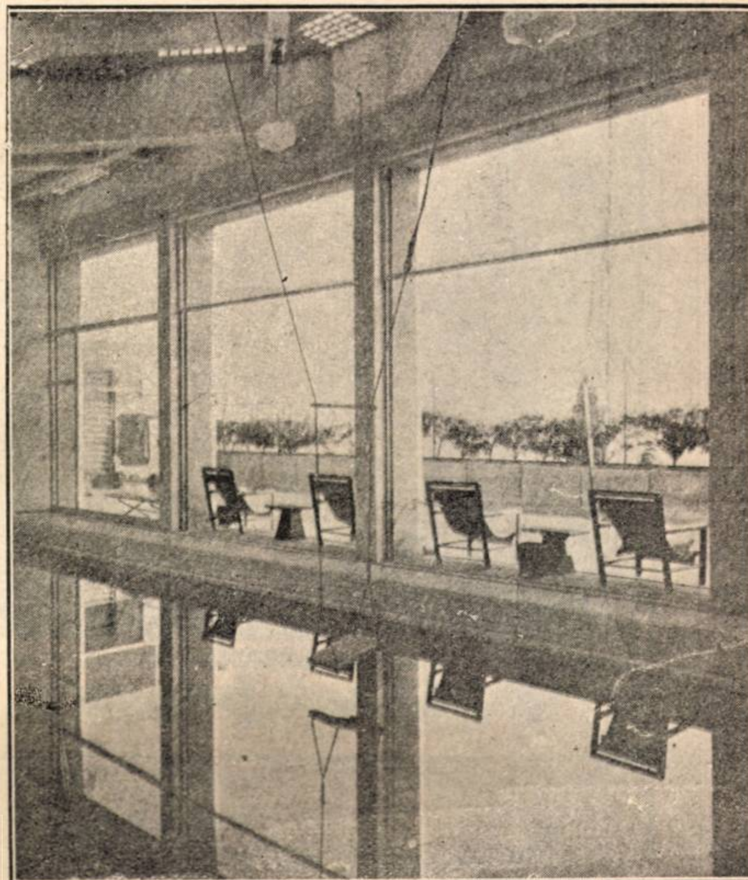
Ce nebunie!... Ce l-a adus aici?.... Se uită la ceas: oare la câte pleacă trenul înapoi... spre Constanța. Privi spre marginea Ghiolului, spre debarcader. O barcă sta gata de plecare spre plaje. Pe cărările povârnite, spre lac, cobora un șir lung de copii, o colonie de trupuri crude, roase de păcatele părinților, de dinții tuturor mizeriilor.... Pe puntea debarcaderului așteptau câteva femei, ale căror haine albe, ori costume de bae în culori împestrițate, păreau niște flori uriașe, zvârlite acolo de valurile apei.

(Urmarea în No. viitor)

Cum să ne instalăm

LOCUINȚA POETEI CONTESA DE NOAILLES

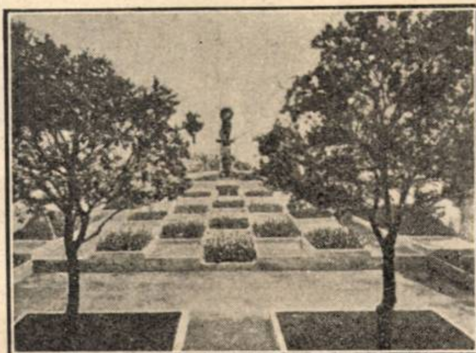

Cameră de dormit în aer liber. **In caz de ploae Contesa de Noailles, „trage" zidurile care sunt de de cristal și doarme mai departe.** dreapta: **Bazinul de înot.**

LOCUINȚA pe care și-a construit-o de curând „prințesa poeziei", contesa *Ana de Noailles,* născută *Brancovan,* nu e rezultatul unui capriciu excentric al stăpânei, ci locuința unui om din veacul al 20-lea, care a renunțat să se mai înconjoare cu „stilurile" din epocile trecute.

La ce ne folosesc cele mai frumoase dulapuri în stil „Renaștere", dacă nu corespund nevoilor noastre? Dulapurile construite în zid, exact măsurate pentru haine, rufe, fac o economie de spațiu, de care vechile mobile nu țineau câtuși de puțin seamă.

Parcul e orânduit simetric și florile se supun și ele simetriei

Și mult mai rău trăim cu zidurile odăilor noastre, care sunt acoperite cu tapete, curând ruinate și demodate. Nu mai punem la socoteală lipsa de gust a multora din ele. Obicinuim apoi să ne încărcăm zidurile cu tablouri, uneori de mărimea unei sofale.

Omul modern are nevoe, în primul rând, de liniște în casa lui. Nici o podoabă inutilă: suprafețe limpezi, odihnitoare, ale zidurilor, linii și forme simple ale mobilelor, condiționate în primul rând de utilitatea lor.

Regele Ludovic al II-lea al Bavariei a pus de i s'a amenajat în castel un loc cu pajiște și deasupra luminat albastru. Acestui romantism învechit preferăm un bazin de înnot cu o scândură plutitoare, aparate de gimnastică, minge de foot-ball și o terasă. Tot ce putem dori mai sănătos și mai admirabil e o „cameră" de dormit în aer liber! Dacă plouă, tragem „zidurile" de sticlă.

Să preferăm ferestrele mari, pentru aer și lumină. Cât mai puține draperii și perdele care împiedecă intrarea soarelui și adună praful. Mobila și zidurile să fie în culori vesele și luminoase, dela galben deschis, până la portocaliu și roș. Să renunțăm mai cu seamă la orologiile mari, de perete, de alamă, bronz sau lemn, care par niște coșciuge atârnate. Cifre simple, puse pe pereți și cu regulator electric — iată ceasornicul ideal pentru fiecare cameră. Nu mai ai grija să'ntorci ceasul, să aduci scaune, scări și mese, ca să te poți urca până la el, pe perete.

Dacă vrei să economisești muncă, timp și mai cu seamă necazuri, întrebuințează ultimile produse ale technicei și ai grijă să fie prizele de contact electric puse în locurile „strategice", adică cele mai convenabile. In felul acesta vom avea lumină exact unde ne trebue și nu ne vom mai împiedeca în șnururile întinse prin odae, de la priză la locurile unde avem nevoe de curent electric. A.

Omul preistoric

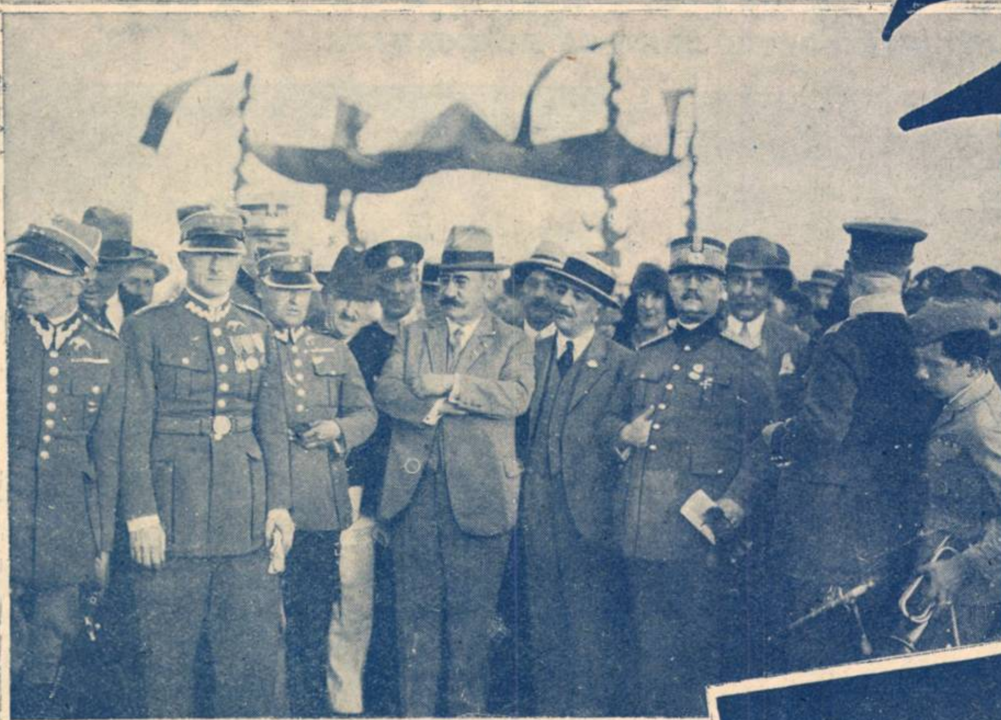

LA MUZEUL de istorie naturală din Chicago, s'a deschis de curând o expoziție de figuri de ceară, reprezentând viața și obiceiurile oamenilor preistorici, cari locuiau în caverne, în valea *Neanter,* din Asia occidentală. Sunt redate în ceară o mulțime de figuri reprezentând indivizi singuratici și viața de familie, iar ilustrația pe care o reproducem alăturat, prezintă cea mai reușită reproducere a omului preistoric.

Pentru a da o extensiune cât mai mare concursului nostru de epigrame și pontru ca cititorii noștri să poată participa în număr cât mai mare la el, îl transformăm în CONCURS PENTRU CELE MAI BUNE EPIGRAME ȘI GLUME ORIGINALE, care ne vor fi trimise de cititori.

Vor fi astfel două serii de premii paralele, care se vor acorda, primele pentru cele mai bune epigrame iar celelalte pentru cele mai bune glume.

Ziua a

Oficialitatea la festivitate.

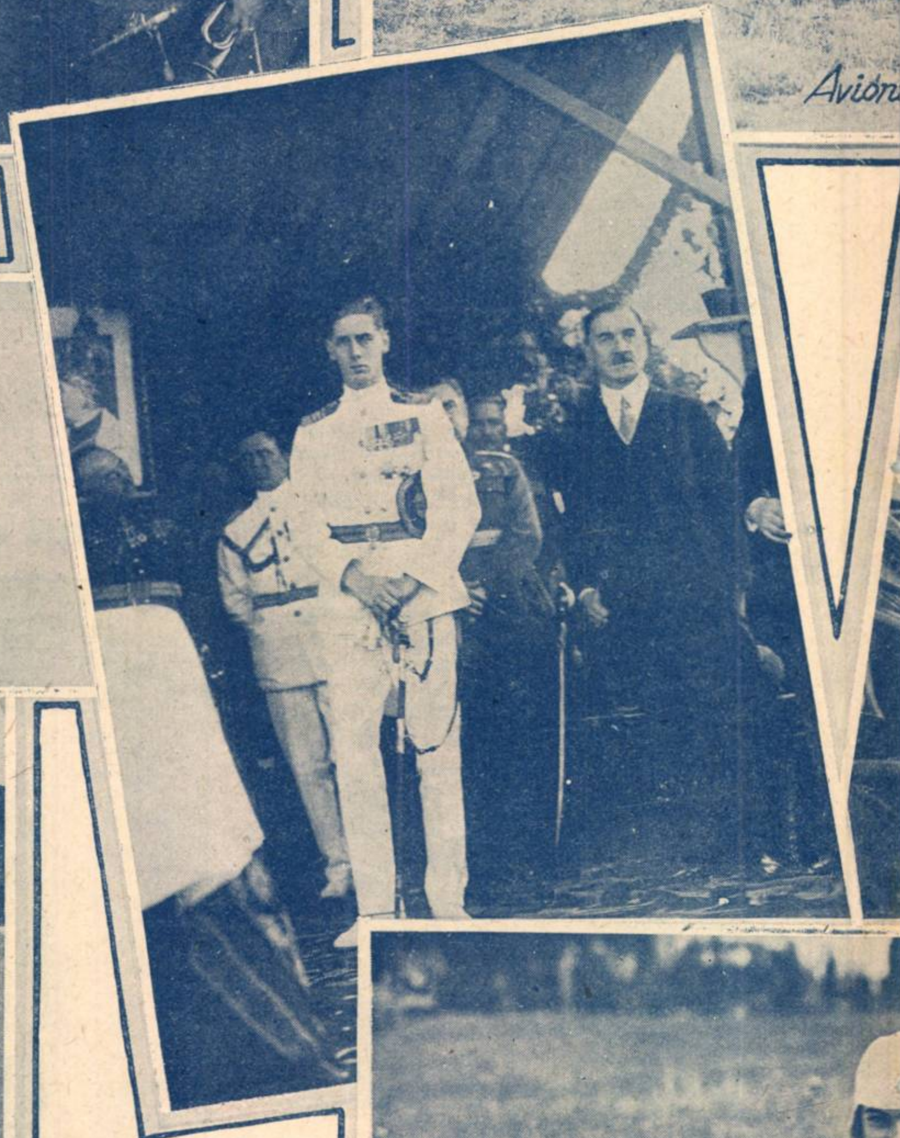

Avion

David și Goliath

Stânga:
Echilibristul Oskar Dimpel

Dreapta:
Dra Brăescu, aranjându-și parașuta.

viației

...ul „România Sfta Maria".

Corpul ofițeresc la parastas

Avioanele poloneze

Dreapta
Dra Brăescu, după coborîrea cu parașuta, este viu felicitată.

Poşta Laurei

NUŞA: Aproape toate drăgălaşele mele cititoare sufăr de un mare neajuns, sunt nerăbdătoare. Utilizează o săptămână maximul câte o recetă şi vor rezulta miraculos. Duşurile reci la sân întăresc pieptul, nu-l micşorează. Fricţiunile cu alcool gimnastica şi un regim bogat în feculente, îl desvoltă.

PAPUŞICA BRAILEI: Exact ca Nuşa. Crema Laura şi soluţia Sabouraud.

MINERVA: Soluţia Sabouraud sau soluţia cu acet aromat din revistă. Vă urez reuşita la concursul de frumuseţe şi vă mulţumesc pentru urări.

ISABELA II.: Aveţi puncte negre sau alunele fiţi explicită.

Nu e de loc tot una. Ce aţi utilizat pentru coşuri?

FLORICA BRAILA: Smântâna de pe laptele fiert sau crema ce v'am prescris. Optaţi pentru una din amândouă. Curăţiţi tenul de fard cu soluţia de la Honolulu 43., şi apoi daţi cu cremă. Admirabil dacă aveţi ulei de migdale pur.

RAMONA III: Exact ca Honolulu 43. Pentru pestrui uleiul camforat sau ulei de terbentină 100 gr. Camfor 100 gr. Glicerină 50 gr.

MANCIULESCU: Utilizaţi: Mentol 1 gr. Aether 20 gr. Alcool Camforat 100 gr. Pentru pistrui ca Ramona III.

LIVIA POPESCU: La orice magazin ortopedic. Pudra prezervă tenul totdeauna, dar depinde de pudră!...

LUCIA FAGARAŞ: Da regimul e bun. Uleiul de vaselină nu e recomandabil pentru tenuri grase, dar alcoolul camforat va completa restul. Deci nu-l omiteţi.

MYOSOTIS: Lanolină pură cu Camfor.

PITULICEA: Unguentul cu bismuth şi prep. din revistă.

BRIGITTE HELM: Saltral Rodell sau formol 2% sau bicrom de K. 5%. Făina de migdale şi glicerolatul de amidon pentru mâini nu pentru ten.

GRETA: Gimnastică aer soare. Mâncaţi dulciuri şi feculente. Pentru pistrui şi coşuri aveţi în revista actuală.

DORA: Ca Osiris colega d-tale de suferinţă din revistă.

LOLA: Da, dispar definitiv.

CLEOPATRA: Electroliza sau smulgerea cu penseta fir cu fir.

MICHAELA BUJOR: Nu cred ca Elida să fie vătămătoare. Ce înţelegeţi Dv., prin mercur? Să ştiţi că Precip. alb e tot o sare a mercurului dar nu e vătămătoare de loc, din contră. Faţa se tamponează seara. Există soutiene pentru bărbie. Dacă veţi slăbi se vor cunoaşte dungile de la ochi mai mult. Omiteţi cu totul pâinea mâncaţi pesmeţi de Karlsbad, faceţi băi fierbinţi şi beţi o zi pe săptămână numai ceaiuri.

LILIANA SIMIONESCU: Ca Michaela Bujor dar veţi avea de furcă cu mama!

ANA VIRUBOVA: Da este exactă.

O SOŢIE CREDINCIOASA: Aveţi răbdare şi veţi învinge. De câtă vreme utilizaţi crema mea? Nu mai plângeţi mereu că e mai rău. Cu asta veţi atrage atenţia soţului Dv., că sunteţi nenorocită cu un ten urât şi el va observa zilnic asta. Deci curaj, crema mea e bună şi laptele de migdale la fel.

RUDY: Numai la 18 ani credeţi că există picături pentru înegrit pupila ochiului. Ce doriţi să înegriţi irisul sau pupila care totdeauna e neagră. Ochii nu se vopsesc ca părul dragă Rudy.

ANDROMACA: Utilizaţi crema mea în care aţi adăogat 2 gr. Resorcină şi 3 de ichtiol, nu se poate să nu cedeze coşurile. Cearcănele de la ochi sunt în legătură cu boala. Utilizaţi untul de cacao şi masaj.

LYNX: Pilocarpină 1 gr. Extr. chine 20 gr. Tue Jaborandi 15 gr. Alcool de Lavandula 100 gr. Ulei de ricin 20 gr.

ŢIGANCUŞA DIN BRAILA: Validol 15—20 pic., pe zi şi Abasin Bayer 2 compr. seara. Coji de China fierte în apă în care soluţie veţi pune şi 20 cgr. ulei de ricin.

JEAN NICOLESCU: Timiditatea nu este o boală de ochi scumpule. Dimineaţa aveţi ochii roşii? Utilizaţi Protargol 0,10. Apă distilată 10 gr., 2 picături seara. Luaţi Depurativ Richelet. Adorabil doctor a fost acela care ţi-a dat răspunsul ce-mi scrii. Şi ai mai dat ochi cu el?

ETELH LUCIA: Fericită că am putut fi de folos. Crema o veţi utiliza seara, dar săpunul oh săpunul. Cât despre fotografia mea, o bunicuţă cu ochelarii pe nas şi dantelă pe cap.

BETTY: Soluţia Sabouraud.

CUTAVA BAROZI: Veritabilă sau nu? A se macera nu înseamnă a se măcina. A se macera înseamnă a se ţine popazul în oţet sau alcool 3 zile într'un borcan de sticlă. Uleiul de Vaselină. La 3 şi 4, în numărul viitor.

A. O. P. H.: Uleiul de Parafină este exact uleiul de Vaselină.

FLORI DE CAMP: Nu eşiţi în soare fără a nu unge obrazul cu o cremă. Utilizaţi smântâna iaurtul sau gălbenuşul de ou extern nu intern. Sora Dv., va lua dimineaţa câte o fiolă de Hemoslie, va mânca dulciuri şi va bea lapte mult.

IOLANDA: Figurile de ceară ce aţi văzut sunt daruri de la natură şi stomacuri sănătoase.

MINE P. LOCO: Raze ultra violete şi luaţi Diplosal 0,50 pe zi. Părul blond se menţine cu: 50 gr. pulvere de rhei fiartă bine în 500 gr. apă filtrată. Veţi unge părul cu această compoziţie.

NEGRITTA: Da, se distrug radical. Pentru albit gălbenuşul de ou cu lămâie. Sau crema mea cu perhidrol. Aburi de lapte fierbinte şi ghiaţă.

MIMOSA SENSITIVA: Da, cura ce aţi citit este bună. La un magasin ortopedic.

MOR LA-TE: Luaţi Citrat de Cafeină 0,05 fiecare. Dar nu este posibil la nici o farmacie. Aveţi vre un prieten farmacist să vă facă bulinele următoare: Citrat de Cafeină, 0,05 Sachar Lactis, 0,25. Piramidon 0,10.

SLABANOGUL: O! ce pseudonim puţin poetic! Slăbuţul suna mai frumos, sau slăbişorul. Faceţi o cură de îngrăşat cu feculente şi dulciuri. Luaţi Hemostil Rouselle şi mâncaţi carne în sânge. Beţi lapte mult.

GRETA GARBO II. — Purtaţi soutiene, duşuri reci, fricţiuni cu alcool şi mâncaţi feculente multe. Oleul de ricin serveşte pentru desvoltarea şi creşterea în lungime a genelor.

RICA F.: O apă excelentă pentru ten este: Apă oxigenată 250 gr., un pahar de vin alb şi zeama unei lămâi. Vă veţi şterge obrazul la două seri odată. Sucul de fragi e minunat. Pentru păr: O jumătate de kilo rom bun în care aţi pus 50 gr. coaje de china la un loc trei zile, filtrate prin hârtie şi adăogaţi 20 gr. Ulei de ricin.

ALEXANDRA D.: Incercaţi reţeta Gretei Garbo. Aveţi la degetul cel mic bătătură? Fiţi explicită, nu pricep.

OLIMPIA-PLOEŞTI: Nu mâncaţi de loc pâine şi făinoase. Mâncaţi pesmeţi de Karlsbad, beţi ceaiuri mult cu lămâe, lapte de loc. Seara o farfurie cu fructe, nu lapte. Umblaţi mult şi faceţi gimnastică. Băi fierbinţi.

LOREY M.: Reţeta Greta Garbo. Pentru pârleală, gălbenuş de ou, suc de fragi şi iaurt, bine înţeles extern.

C. PETRESCU: Luaţi o zi pe lună un purgativ, iar o zi pe săptămână nu mâncaţi de cât ceai fără pâine. Utilizaţi apa de toaletă următoare:

250 gr. rachiu bun de drojdie cu tot atâta lapte. Inchide porii şi curăţă fardul. Apoi crema: glicerină 20 gr., unt de cacao 40 gr., Resorcină 2 gr., Ichtiol 5 gr. la 2 seri odată. Pentru sâni veţi face fricţiunile zilnic 10 minute şi veţi purta soutien chiar şi noaptea.

NINY: Exact ca C. Petrescu. Să ştiţi că făina de migdale usucă tenul, e bună pentru mâini, pentru ten nu. Laptele de migdale e minunat. Sucul de fragi idem.

AMANDA BINEL: Ca Greta Garbo. Contra transpiraţiei tenului este conformaţia porilor dv. aşa. Ştergeţi obrazul la 2 seri odată cu ether pur.

FANICĂ C. COMŞLOŞANU: Citiţi lămurirea de la 1221 din revistă şi veţi fi lămurit. Odată pe săptămână soluţia Sabouraud.

Celorlalţi în numărul viitor.

Ceva despre Modă

VIU şi acum ca în atâtea rânduri să iniţiez pe cochetele mele cititoare, cu câteva idei generale ale Majestăţei sale Moda. Să încep întâi cu coafura care — ca şi jupele, — tinde spre feminizare. Au dispărut aproape complet jupele băeţeşti, scurte până deasupra genunchilor şi cu un număr egal de centimetri jur împrejur. Au dispărut aproape complet capetele tunse garçonne, cu urechile goale şi cu un colţ ştrengăresc la o parte. Pentru seara, multe cochete îşi ascund coafurele băeţeşti de eri, sub peruci de mătase.

Iar altele îşi acopăr decent ceafa rasă cu bucle, chignoane rulate, ce dau un aspect graţios şi tineresc figurei. Dăm 2 modele drăguţe de coafuri pentru ca cititoarele să se convingă de utilitatea lor.

Pijamaua de asemenea se feminizează. Au dispărut şi dispar pijamalele băeţeşti, cu nasturi de Pierrot şi cu buzunare pe lături. Pijamalele care se împacă atât de greu cu graţia femenină, tind spre civilizaţie. Au apărut încrustaţiile de dantelă, pantalonii sunt foarte largi, iar braţele goale. Dăm un model de pijama. E din crêpe satin rose cu încrustaţii de dantelă ocre. Singură ţigara din mâna delicioasei cuconiţe ce o poartă, mai aminteşte de vechile timpuri á la garçonne. Rochiile au transportat tot câmpul înflorit pe ele. Sunt legere, vaporoase şi transparente.

Se poartă orice: marquisetele, mouselinurile imprimate, crêpul maroquin şi mai ales foulardul de mătase. Una din părţile ce dau mai mult de furcă croitoreselor, sunt mânecile. Mânecile au ajuns piatra de încercare a marilor Maison des Modes.

Cu revere înalte, cu aripi mici, totul e primit totul se vede, chiar mâneca militărească e apreciată însă prea puţin acum vara.

Rochile de seara în tulle, georgette, sau romain, cu lungile lor pointe, cu lărgimea lor diafană şi cu inegalitatea jupelor ce ating aproape pământul cochet în părţi sau pretenţios la spate, fac să reiasă graţia juvenilă a rochiţelor drepte, sobre, pentru după masă. Dăm şi noi un încântător model de rochie pentru o fată tânără.

Este în tulle rose pâle cu bieuri de taffetas în tonuri dégradé. Centura drapată cochet e încheiată la o parte cu un buchet de roze.

Două rochiţe pentru vilegiatură apar la rândul lor. Una e din olandă citron şi albă. Un cordon de piele termină ansamblul. A doua e din serge alb cu un cochet monogram la o parte. Centura de maroquin cu o buclă de émail. Pentru plimbările în plin soare apar micuţele veste de sérge alb încrustate cu olandă.

Mantoul e din satine lucrat îngrijit cu cerculeţe aparente şi e asortat cu un fular de crêpe de chine în desenuri cubiste.

Pălăriile sunt toate de feutru, modele fanteziste, mai largi pe urechea stângă sau în faţă. Paiul apare şi el timid pe ici pe colo dar zeul a tot stăpânitor rămâne tot feutrul.

Genţile asortate în piele de porc la fel cu pantofii.

Umbreluţe felurite şi foarte variate, în desenuri fanteziste fluturi şi flori. Altele în volane numeroase par adevărate perne de divan înfipte într'un băţ.

Câteva cuvinte acum despre bluze şi jupe. Cu toate că rochiile întregi domnesc pretutindeni, totuş bluza apare şi ea adesea. Se poartă în crêpe de chine cu bieuri ajourate, sau în crêpe satin cu gulere cochet înnodate la o parte. Cu diferite motive în ajour sau dantelă. Bluzele sunt lungi şi toate cu mâneci. Jupele au talia mai sus, se poartă în drapella galben pale, sau bleu.

Nu vreau să trec cu vederea turbanul, eşarfele şi evantaiele.

Turbanul cunoaşte în sezonul acesta toate favorurile. Din crêpe de chine sau crêpe satin, el este adesea aranjat chiar în momentul plecării. O mână abilă de femeie cochetă îl va suci după gust.

Turbanul e cea mai vitregă pălărie. Voi, cele cu trăsături neregulate feriţi-vă de el. Departe de a încadra cochet căpuşorul vostru de păpuşi, el convine numai frumuseţilor regulate, fine. Şi pentru a aduce o notă pură pariziană orientalismului său greoi, au apărut piuce-agrafele care din pietre multicolore, îl însoţesc cu prisosinţă.

Regulat vom găsi cel puţin vreo 3 din aceste agrafe semănate pe el. Eşarfele sunt indispensabile toaletei femenine. Ajută la ansamblu şi dau o notă graţioasă şi originală. Sunt din crêpe de chine, în desenuri alb şi negru sau asortate la rochie. Cele mai delicate nuanţe sunt tonurile apropiate de mauve şi rose.

Acum, să termin cu evantaiul. Nimic nu e mai graţios ca un evantaiu de organdi alb sau rose. Decupat în formă de petale, ce ondulează cochet în mâna unei femei frumoase, este asortat cu gust şi rafinament, cu delicata strălucire a obrazurilor tinere.

LAURA

Din toată lumea

FORD, CREATOR DE ORAŞE

HENRY FORD ,cunoscutul rege american al automobilelor, care posedă cele mai întinse fabrici din întreaga lume, a ridicat — fără a conlucra direct, — micul oraş Detroit, la rangul unui mare oraş american, care va ocupa în curând al treilea loc după New-York.

Aceasta, de oarece Ford are în acest oraş cele mai mari uzine ale sale şi din cauza marelui număr de lucrători şi a populaţiei flotante, toate ramurile de activitate au luat o extindere extraordinară, necesitând asfel construirea de clădiri uriaşe, aşa cum se pot vedea din fotografia oraşului Detroit,— văzut după ţărmul canadian, — pe care o reproducem mai sus.

O aventură necunoscută a lui Sherlock Holmes

— „Ar trebui în cazul aceasta să trimetem doamnei în numele tenorului o carte care prin titlul ei să o însănătoşiască de toate gândurile de aventură", adăugă Watson.

După se căutară în catalogul librăriei, — deodată — un strigăt din trei piepturi : *„Am găsit !"* Intr'adevăr găsiră cartea ideală ; se numia *„Rămâi credincioasă soţului tău"* de nu anume Ernst Schnurtzler.

— „Să întreb poate la telefon dacă se găseşte cartea aceasta în librărie", fu de părere Paulsen, „dar voi vorbi în numele d-voastră pentru ca librarul să nu bănuiască intriga".

Sherlock Holmes aprobă şi după o pauză luă telefonul.

— „Trebue să se uite mai întâi, să vadă dacă au cartea" transmise Paulsen.

— „Am o idee", strigă deodată detectivul cu o privire şireată, „să-i dăm o lovitură soţiei infidele, care să o desveţe odată pentru totdeauna de astfel de gusturi. Ii vom trimite un stoc complet din această lucrare, sau cel puţin atâtea volume de câte dispune librarul".

Şi impulsiv cum este din fire el scoase hârtie de scris şi după dictatul lui Paulsen şi în râsul unanim, el compuse următoarea scrisoare :

„Librăria Stamberg et Co., Loco. Prin prezenta vă rog a trimite în contul meu toate exemplarele ce le aveţi in stoc din lucrarea, Ernst Schnurtzler, „Rămâi credincioasă soţului tău", la adresa doamnei Profesor Lore Hühnemann, Loco. Veţi indica pe tenorul..... ca expeditor. In acelaş timp dau dispoziţie Băncii..... să achite nota d-voastră. Cu toată stima, Sherlock Holmes".

— „Cum aşi putea să vă dovedesc recunoştinţa mea ?" spuse Paulsen cu lacrimi în ochi.

— „Lasă domnule, n'ai nici o grije", îndemna Holmes pe vizitator conducându-l spre uşe, „mă bucură, că în timpul şederii mele atât de scurte la Berlin, am avut ocazia să fac o faptă bună".

A doua zi când Homes citi gazeta, faţa i se întunecă deodată. Era în gazetă o notiţă despre nunta de aur a profesorului Hühnemann şi a soţiei sale Lore. Vroia să-l cheme pe Watson într'ajutor când un servitor îi aduse poşta. Librăria Stamberg et Co., îi scria :

„Vă mulţumim pentru comanda transmisă şi vă informăm că am pus la dispoziţia d-nei Prof. Hühnemann 3997 exemplare Schnutzler. Factura noastră per Mărci 15.588 ne-a fost achitată de către Banca..... In aşteptarea comenzilor dv. viitoare vă salutăm cu toată stima Stamberg et Co.".

Un exemplar al acestei opere de Schnurtzler se găsia deasemenea în poşta sosită, trimisă detectivului în dar de către librar. Pe copertă era fotografia tânărului autor, care prezenta până în cele mai mici detalii o asemănare extraordinară cu vizitatorul din ziua anterioară şi care se prezentase *Johann Paulsen.*

In urma acestei aventuri Sherlock Holmes a întrerupt până la un nou aviz studiile sale asupra identificării Cheruscilor, iar Watson se legă pe cuvânt de onoare să nu pomenească nimic despre această întâmplare în memoriile sale.

N.

Adam şi Eva...

Fotografia noastră reprezintă o delicioasă scenă între copii, în care Eva, — pentru a menţine buna dispoziţie a camaradului său Adam, — îl apără de căldură cu ajutorul unui furtun.

CARACTERIZARE

Arătându-se lui Tristan Bernard o critică extrem de defavorabilă, făcută de un bătrân critic dramatic, unei piese care din întâmplare plăcu mult marelui scriitor, acesta exclamă:

— Pfui! Muşcă încă, pentru a ne face să credem că mai are dinţi".

Figurile Ecranului

Janet Gaynor

FERMECATOAREA vedetă din „Al 7-lea cer" s'a născut la Filadelfia în anul 1909. Dar ea îşi aminteşte prea puţin de oraşul său natal, deoarece l-a părăsit după doi ani, luată de mama sa la Chicago, şi mai târziu la San-Francisco.

Studiile şi le-a făcut la o şcoală din San-Francisco. Mama sa fiind însă săracă, ea trebui să lupte pentru câştigarea pâinei de toate zilele, astfel că se făcu steno-dactilografă.

Dar locurile erau prea puţine pentru marele număr de ofertante, aşa că la Hollywood, unde se mutase de curând, ea deabia putu obţine un post retribuit cu 20 de dolari pe săptămână, sumă ce nu le lăsa să moară de foame.

In faţa acestei mizerii, ea se hotărî să-şi încerce norocul ca şi celelalte fete, alergând zile întregi dela un studio la altul. Şi ca figurantă, era să îndure aceeaş mizerie, dacă nu intervenia în favoarea ei vice-preşedintele dela „Fox-film", care făcu să i se încredinţeze mici roluri frumoasei figurante „care are stofă în ea".

Astfel că atunci când regisorul Borzage era în căutarea eroinei pentru „Al 7-lea cer", norocul căzu pe Janet.

Succesul a fost răsunător,

Unde mergem ?

TEATRUL CARABUŞ reprezintă superba revista „In plin" de cunoscutul autor N. Kiriţescu.

PARCUL OTETELEŞEANU: „O aventură în ascensor". In ansamblu, *Maximilian.*

TEATRUL NOU: „Mişca", comedie în trei acte cu Elena Zamora şi de Jassy.

LA TRIANON putem admira un superb film de mare montare.

SELECTUL proectează o extraordinară lucrare cinegrafică.

CINEMA BOULEVARD PALACE reia un minunat film de mare succes.

LA SCALA, în grădina din calea Victoriei, se joacă „Of ! Of ! Of ! Voronoff ! şi un frumos film, iar la sală, pe lângă cinematograf, trupa *Fotino* cu *Tantzi Cutava Barozzi*, în *„Raiul pe pământ".*

CAPITOL-UL reprezintă o premieră superbă, care va face senzaţie.

CINEMA „REX", proectează un film de mare fast şi lux.

„TERRA" reprezintă cele mai frumoase filme de aventuri americane.

Poşta cinefililor

EDITHA. — Iată distribuţia filmului „Manej": Mary Johnson (Eva), Ernest van Düren şi Raymond van Riel (cei doi fraţi), Kurt Gerron (tatăl).

MINA-IAŞI. — In „Noaptea sfântului Bartolomeu" au apărut în rolurile principale Norma Talmadge şi Couway Tearle. Restul distribuţiei nu mi-o mai amintesc.

JEAN G. — Pentru Emil Iannings încercaţi prin „Ufa", Berlin SW68, Kochstrase 6-8.

TACORIAN TACO. — Pola Negri e poloneză, Iwan Petrovici, sârb ; Emil Lannings, german, Greta Garbo, suedeză; iar Iohn Gilbert şi Ronald Colman sunt americani.

NICU BACIU-BUZAU. — 1. Poţi fi liniştit, Greta Garbo nu-i căsătorită şi nici nu se vorbeşte de o căsătorie a ei. 2) Pentru a obţine un autograf, nu-i nevoe decât să o rugaţi printr'o scrisoare pe care o veţi trimite prin Metro-Goldwyn-Mayer, Culver City, Calif.

ISAC SEGAL. — 1. Pudowkin e un foarte renumit regisor şi artist rus. 2) El se află actualmente în Rusia. 3) Filmele lui vitoare nu s'au anunţat încă. 4) Pudowkin e un eminent slujitor al artei cinematografice ruseşti. Cele două producţii pe care le-am admirat de curând ni-au relevat puternica sa valoare ca artist şi ca regisor.

SIMIS. — 1. Eleanor Boardman are aproape 27 de ani. Ii puteţi scrie pe adresa Metro-Goldwyn-Mayer, Culver City, Calif. 2. James Murray are 28 de ani. Adresa e cea dela E. B. 3) Lui King Vidor îi puteţi cere autograful tot prin Metro-Goldwyn. 4) „Tragedia omului" se poate considera ca cea mai valoroasă operă a cinematografiei americane. 5) Olga Tchekova a avut ca partener în „Femeia în flăcări" pe Arthur Pussey.

OCHI MARI. — Ce fel de artistă vrei să te faci d-ta ? Dacă vrei să te dedici teatrului e foarte uşor : urmezi conservatorul, dar dacă vrei să devii o mare „stea" e foarte greu. Aşa că cel mai bun lucru, e să continui studiile.

DANIEL FELLER. — Fotografia nu o poţi trimete decât caselor de producţie sau cel mult câtorva mari regisori. Dar ţin să te avertizez că totul va fi negativ. Nu pot fi angajaţi cei cari pierd luni întregi timpul lângă porţile studio-urilor, mai puţin vei obţine d-ta un angajament, care stai foarte liniştit acasă. Şi pentru a te duce în streinătate iară e greu. Cu ce vei trăi d-ta săptămâni şi luni întregi, pentru a avea o posibilitate de angajare de unul la mie ? Numai când poţi conta şi pe un alt venit, numai atunci îţi poţi încerca norocul, altminteri stai mai bine acasă. E cel mai bun sfat ce ţi-l pot da. (Fotografia ţi-am returnat-o).

P. ROLAND-GIURGIU. — Poţi să-mi trimeţi o fotografie, care să fie neretuşată, dar mai înainte citeşte răspunsul de mai sus. (Pentru a-ţi returna scris., trebue să-mi trimeţi un plic francat, cu adresa d-tale exactă).

MARDOCHE. — Marianne Winkelstein e de naţionalitate germană şi are 22 de ani. Joacă la Berlin unde îi puteţi scrie pe adresa : Berlin W. Uhlandstrase, 163. Nu-i măritată.

TITUS

Edison

de L. Florin

IV.

EDISON nu răspunse. Plecă la New-York cu hainele foarte uzate şi fără un ban în buzunar, dar plin de nădejde şi avu se pare o presimţire bună.

După ce împrumută iar un dolar de la un prieten, începu să caute serviciu.

Cea mai recentă fotografie a lui Thomas Alva Edison

NOROCUL....

Norocul îl luă însfârşit sub protecţie. Găsi un post la *„Gold Reporting Company"*, fiind recomandat de profesorul *Laws*, rectorul universităţii din Missouri.

Rog cititorii să-mi permită să fac aci o mică paranteză şi să expun în câteva cuvinte principiul *echivalenţii eroice*.

Oamenii se pot împărţi în trei categorii, după modesta mea părere şi anume:

1. *Oameni-Eroi.*
2. *Oameni-Plebe.*
3. *Oameni-Monştri.*

Thomas A Edison.

Autograful lui Edison

Există o lege care se poate rezuma astfel: *eroii se bucură întotdeauna de indiferenţa plebei şi de duşmănia monştrilor.*

Laws, care era profesor celebru şi un om foarte bun, avea în caracterul său o mare doză de factor eroic, şi de aceia l-a înţeles pe Edison dintr'o privire.

Profesorul Laws, era şi inginer electrician şi în această calitate ocupa postul de director general al telegrafelor din New-York. El inventase un aparat numit *„Gold reporting telegraph"* prin care se transmitea tuturor Băncilor din New-York cursul zilei.

Din cauza răsboiului civil, dolarul se depreciase şi n'avea curs stabil. O deranjare a acestui aparat ar fi adus o perturbare generală la Bursă. Telefonul încă nu se inventase şi fiecare Bancă avea o instalaţie de telegraf în comunicaţie cu aparatul profesorului Laws.

Câteva zile după ce Edison îşi luase în primire modestul post de funcţionar inferior la Gold reporting Company aparatul se opri deodată, tocmai la ora când erau telegrame foarte multe. Cauza accidentului era necunoscută.

O mare panică se putea produce la bursa din New-York şi chiar în lumea întreagă.

300 de funcţionari, năvăliră în sala telegrafelor unde se afla aparatul, şi fiecare dădea fel de fel de sfaturi din cele mai inutile. Zăpăceala a devenit generală. Fură chemaţi şi inginerii dela poştă şi mecanicii dela uzina telegrafelor, dar nimeni nu fu în stare să pună aparatul în funcţiune.

Dintre cei 300 de funcţionari, cari au năvălit în sală nici că se putea să nu fie şi novicele Edison, căruia norocul avea să-i rezerve în această zi, surpriza supremă a Victoriei.

Nimeni însă nu-l lăsă să se apropie de aparat. Uşierul îl îmbrânci cât colo, iar un director îl întrebă cu dispreţ, cum de-şi permite el „funcţionar inferior" să intre în sală!

Şi în timp ce zăpăceala era tot mai mare, Edison puse dintr'o ochire diagnoza accidentului. Cauza era foarte simplă: un resort se rupsese şi căzând între două angrenaje, făcea un scurt circuit.

Toţi cei trei sute de funcţionari n'aveau idee de electricitate. Acum 60 de ani cineva putea fi „inginer" la New-York fără să ştie ce e un *scurt circuit.* La un moment dat apăru şi profesorul Laws, inventatorul aparatului, care luă de scurt pe ingineri şi electricieni, dar el însuşi nu putu să pună aparatul în funcţiune de oarece era extrem de enervat şi nu vedea defectul spre norocul lui Edison.

Acesta ceru voe să încerce să dreagă aparatul şi Laws îndepărtă imediat toţi funcţionarii şi lăsă pe Edison să lucreze.

In mai puţin de *două ore* aparatul fu pus în funcţiune.

Pe loc Edison fu numit inspector general technic al lui „Gold reporting Company" cu o leafă fabuloasă de aproape 1000 dolari pe lună.

Ascensiunea lui Edison, începu vertiginos. Scăpase de sărăcie. Generalul *Lefferts,*

Edison la 70 ani

directorul companiei îi cumpără primele invenţiuni pentru *40.000 dolari* (peste şease milioane şi jumătate lei).

In mai puţin de doi ani, Edison deveni o celebritate mondială.

A împlinit 82 ani, cu toate suferinţele din tinereţe şi e probabil că acest mare geniu va ajunge poate şi la vârsta de 100 de ani.

RUDYARD MULLTON

Procesul omului decapitat

O nouă aventură senzațională a celebrului detectiv GEX TREVOR

ŞANTAJUL

I.

— D-ra Rita von Torgau, zise preşedintele agitând clopoţelul, aveţi cuvântul.

— Alteţa Sa, începu d-ra von Torgau, a făcut imprudenţa să scrie falsului conte d'Arlon, scrisori de dragoste. Când Alteţa Sa principesa de Hallstadt a aflat cine este acest bandit, l-a alungat din preajma sa, cu servitorii. Aceasta, a sporit mânia aventurierului, care era un om foarte răzbunător şi rău. Zampi a căutat atunci să se răzbune şi urmăria, pas cu pas, pe Alteţa sa, care, în cele din urmă, se văzu nevoită să nu mai părăsiască odaia.

Rita von Torgau arătă apoi cum, ivindu-se un pretendent la mâna prinţesei, după logodnă falsul d'Arlon scrise logodnicului, că are să-i comunice ceva important, şi-i arătă scrisorile principesei. Logodna se desfăcu. Cu un al douilea pretendent Zampi procedă la fel, în timp ce lumea începuse să vorbiască despre acest scandal. Excrocul se lăuda faţă de pretendenţi, că Alteţa Sa a fost amanta lui. In fine, reuşi să compromită pe principesă, ameninţând-o că va face scandalul public, dând pe faţă scrisorile şi relaţiunile dintre ei, dacă se vor înştiinţa autorităţile, despre manoperele lui.

De altă parte, prinţul devenia tot mai aspru cu Alteţa Sa, şi doria s'o mărite cât mai curând ca să curme scandalul.

„Se produse atunci logodna principesei cu baronul de Rathenow, urmă d-ra de Torgau. La Berlin, falsul d'Arlon sosi, — cam odată cu sosirea d-lui Bruys, — începând iară să ameninţe prin scris pe principesă, că „va deschide şi baronului ochii". „Principesa Amelia trăi clipe de groază sub ameninţarea aceasta, ce putea să devină fapt, din zi în zi. Reuşi să convingă pe prinţul Iohann şi pe baron, să plece cu toţii la Viena, în speranţa că va scăpa de excroc.

„Dar a doua zi după sosirea lor, sosi în Viena şi Fredino Zampi.

„Starea principesei, urmă domnişoara de onoare, mă îngrijora. Trebuia să fac ceva, ca s'o scap. Mi-era teamă ca Waldemar, care este impulsiv, să nu provoace un scandal public. Atunci, văzând desnădejdea extremă a prinţesei, am telegrafiat lui Peter Bruys, care rămăsese la Berlin, să vină de grabă. La Berlin, d. Bruys, aflând dela mine că principesa e logodită, fusese foarte afectat şi se pregătia să plece înapoi, în Argentina. Primi telegrama mea la timp, şi sosi îndată la Viena. I-am expus cum stau lucrurile, şi d. Peter Bruys mi-a răspuns:

— „Soluţia e simplă. In 24 de ore, prinţese va scăpa de acest excroc şi se va putea căsători în linişte.

— „Cum? l-am întrebat.

— „E cert, îmi spuse Bruys, că excrocul încearcă un şantaj. Trebue să-i oferim bani, să-i cumpărăm scrisorile.

— „Prinţesa ar da ori cât, ca să scape de aceste ameninţări, care i-au făcut viaţa un iad.

— „Bine, am să aranjez eu.

„Şi Peter Bruys — urmă d-ra von Torgau, — se împrieteni îndată cu d'Arlon şi în seara aceea petrecură împreună la un varieteu. A doua zi, mă chemă şi-mi spuse:

— „D-ră, e mult mai grav, decât am crezut la început. D'Arlon o iubeşte pe principesă şi nu vrea să facă un şantaj, ci vrea să se răzbune. Nu renunţă la răzbunarea lui, pentru nimic în lume! Nu vinde scrisorile Alteţei Sale"!

— „Ce e de făcut? am întrebat.

— „Să mă gândesc... Vom vedea... îmi răspunse evasiv Bruys.

II.

— „De-atunci, d-lor judecători, urmă Rita von Torgau, Peter Bruys nu mi-a mai vorbit. Atitudinea lui începuse să mă îngrijoreze: devenia din zi în zi prieten mai bun cu d'Arlon, şi ajunseră nedespărţiţi. M'am căit chiar, la un moment dat, că am iniţiat pe Peter Bruys în secretul familiei de Hallstadt.... Atunci, în seara crimei, am cerut o întrevedere lui d'Arlon, ca să pledez pentru ultima oară cauza Alteţei Sale. Mi-a răspuns că nu mă primeşte şi că nu va sta de vorbă cu mine, decât la 12 noaptea, în camera lui. Mi-am pus revolverul în poşetă, şi am eşit pe coridor, ca să pândesc un moment când nu trecea nimeni, şi să intru la el. Pusesem mâna pe clanţă şi apăsai, când după colţ se ivi locotenentul Waldemar, logodnicul meu. Avurăm o scenă scurtă, şi fu chemat de prinţ. Am rămas singură în odaia mea, neştiind ce să fac. Pela 2 noaptea, mi s'a părut că a eşit cineva din camera lui d'Arlon. Am deschis uşa şi am eşit pe coridor. Nu era nimeni. Cheia se afla în uşa camerei lui d'Arlon, pe dinafară. Mi-am zis: dacă d'Arlon a eşit şi a uitat cheea în uşă, e un prilej unic ca să-i iau scrisorile principesei, şi s'o scap pe Alteţa Sa..

„Am deschis uşa, care nu era încuiată cu cheea. In cameră era întuneric. Am dibuit prin beznă şi deodată, am crezut că înebunesc de spaimă: am atins un trup, ce părea că doarme într'un fotoliu. Ceva cald şi vîscos mi se prelinse pe mână. Avui puterea să întorc comutatorul electric, şi viziunea ce mi se înfăţişă ochilor, mă făcu să mă dau înapoi şi să sting repede lumina electrică.

Contele d'Arlon era decapitat, pe un fotoliu.

„Am încuiat uşa camerei 177, instinctiv, în urma mea".

„M'am închis repede în odaia mea. Eram plină de sânge. Mi-am schimbat rochia şi m'am spălat.

Nu m'am putut culca până la ziuă, când am fost arestată.

III

— Dece aţi spus la început că dv. aţi ucis pe d'Arlon? o întrebă primul jurat.

— Am crezut că-l ucisese Waldemar, din gelozie, fiindcă mă surprinsese la 12 noaptea, voind să intru la d'Arlon... Apoi a fost un monent când am crezut că principesa l-a ucis..... Totul s'a întâmplat din vina mea...

— Şi locotenentul Waldemar şi-a luat crima asupra sa, crezând că ai comis-o d-ta ca să salvezi pe prinţesă?

— Da, răspunse Waldemar, când am auzit că d-ra von Torgau e arestată, am luat asupra mea crima.

— Aţi luat-o asupra dv., sau aţi comis-o chiar dv. din gelozie? îl întrebă primul jurat.

— Domnule!... sări în picioare Waldemar.

Preşedintele agită clopoţelul:

— Onoratul juriu e lămurit asupra afacerei?

— Domnule preşedinte, zise primul jurat, nu putem da un verdict, până ce nu se va dovedi precis, cine e asasinul?

Oare Peter Bruys, a omorît pe d'Arlon, ca să apere pe principesă de răzbunarea lui, sau l-a ucis Waldemar, din gelozie?

Sau poate baronul de Rathenow, aflând că d'Arlon îi era rival...

— Eu? se sufocă de indignare Rathenow.

— Eu l-am ucis! zise Bruys calm.

SCRISORILE PRINCIPESEI AMELIA

I.

— Domnule preşedinte, zise Trevor Gex, daţi-mi voe să reconstitui în faţa onoratei Curţi, drama aceasta turburătoare.

— Poftim.

— Când a văzut că nu poate să cumpere tăcerea lui d'Arlon, Bruys a înţeles că singura soluţie e în suprimarea lui d'Arlon şi s'a hotărât să-l ucidă.

Pentru aceasta, a căutat să devină intimul lui, şi a aflat dela el, ziua când voia să arate baronului von Rathenow, scrisorile principesei. De asemeni, a aflat încercarea de şantaj a lui d'Arlon, asupra lui Bing. Bruys ştia că se sacrifică şi că poliţia va începe cercetări. Trebuia neapărat să lase impresia că a ucis pentru bani, căci se putea foarte bine ca poliţia să cerceteze mai de aproape legăturile dintre crima aceasta şi familia Hallstadt. Voia, cu alte cuvinte, să evite ca principesa să fie amestecată în această afacere şi compromisă. Preferă, în consecinţă, să treacă

el drept un asasin ordinar, ca să apere astfel de scandal pe prinţesa Amelia.

Şi atunci, aflând chiar din gura excrocului, că falsul d'Arlon nu mai are bani, *Bruys i-a trimis banii săi, ca să aibă ce fura dela el!* Intre timp, excrocul Zampi furase colierul, care avea să încurce mult treburile lui Bruys. Şi poate că Peter Bruys nu s'ar fi predat după crimă dacă n'ar fi citit în primele ediţii speciale ale ziarelor, că d-ra von Torgau şi Waldemar, au fost luaţi drept asasini.

— Dar cu ce dovedeşti d-ta, întrebă primul jurat, că Bruys a făcut crima, şi nu Waldemar, din gelozie?

— Mai întâi, Bruys se recunoaşte asasin, apoi sabia lui Waldemar nu tăia, pe când navaja ce am găsit în odaia lui Bruys, e singura armă cu care s'ar fi putut decapita un om în felul acesta. In fine....

— In fine?...

— Scrisorile prinţesei.

— Scrisorile prinţesei? Unde sunt scrisorile?

— Mie mi-a fost frică să le caut în camera decapitatului, zise Rita von Torgau.

— Le-aţi fi căutat degeaba, zise Gex, deoarece înaintea dv., le luase Bruys, după crimă, odată cu portefeuille-ul victimei. După aceasta Bruys s'a dus în camera sa şi le-a ars. Dovada iat-o.

Şi Trevor Gex depuse pe masa preşedintelui un plic cu hârtii arse, spunând:

— Din grabă, Bruys nu a ars bine scrisorile: au mai rămas colţuri, pe care se distinge bine scrisul principesei. Dovadă că am găsit aceste relicve în camera lui Bruys ,este mărturia directorului hotelului, care m'a văzut strângându-le. Aşa dar, susţin cu maximum de probe posibile, că Peter Bruys a ucis pe acel nemernic, nu ca să-i fure banii ci ca să-i ia aceste scrisori, deci ca să apere pe principesa Amelia, de o continuă şi grozavă ameninţare, care în cele din urmă ar fi ucis-o. Peter Bruys s'a sacrificat pe el, cu o generozitate de care numai iubirea adevărată este în stare, ca să salveze viaţa şi onoarea principesei. După mine, omul acesta nu e vinovat pentru gestul romantic, eroic, pe care l-a făcut.

Oamenii cinstiţi sunt totdeauna în legitimă apărare faţă de bandiţi. Aceasta este depoziţia mea....

II.

Preşedintele se adresă atunci lui Peter Bruys:

— Acuzat, recunoşti că faptele s'au petrecut după cum le-a reconstituit detectivul Trevor Gex?

Bruys nu răspunse.

— Dar pentru D-zeu, strigă la el Trevor Gex, de ce mai tăgădueşti acum? Inţelegem că ai ascuns adevărul, ca să n'o amesteci pe principesă în aceste desbateri şi să nu se afle ce a fost între Alteţa Sa şi falsul d'Arlon? Dar acum, când prinţesa a voit să spunem tot adevărul, tăcerea d-voastră nu mai are nici un rost.

— Ţineţi clanţa, maimuţă sinistră? urlă Peter Bruys. Priveşte mai bine în ce stare ai adus pe Alteţa Sa! Ai compromis o fată, o prinţesă, cu scormonirile şi indiscreţiile tale bolnave! Eşti o canalie ridicolă şi mârşavă!... Am să te spintec, ca pe contele vostru!...

— Destul strigă preşedintele.

Apoi, după ce se restabili liniştea:

— Domnii juraţi sunt pe deplin lămuriţi?

— Da.

— Apărarea?

— Ţin numai, zise avocatul Myrbach, să atrag atenţia onoraţilor juraţi, că invectivele acestea ale acuzatului, echivalează cu mărturisirea din partea sa, că faptele s'au petrecut după cum ne-a spus şi ne-a dovedit aci, celebrul detectiv Trevor Gex: Bruys şi principesa au fost în legitimă apărare, faţă de un bandit. Aceasta nu mai este, nu mai poate fi procesul lui Peter Bruys; ci este procesul omului decapitat!

— Acuzat, zise preşedintele, mai ai ceva de adăogat?

— Nimic, mormăi aspru Peter Bruys, decât că sunteţi toţi nişte hiene, gata să sfâşiaţi onoarea unei femei, ca să vă săturaţi setea de cancanuri şi de scandal!...

In ce priveşte pe acest poliţist fără scrupule nu voi muri, pânce nu-i voi scormoni măruntaele cu năvaja!....

— Al dracului hipopotam! făcu marinarul Brohl, prăpădindu-se de râs, şi lovind amical dar vânjos, pe consilierul von Nathenow, cu dosul palmei peste abdomen.

VERDICTUL

I.

Juraţii trecură în camera de deliberare. Afară, se iviseră zorile...

Comentariile publicului începură din nou, pasionate.

Prinţul Iohann von Halstadt tîra spre eşire pe principesa Amelia, sdrobită de ruşine şi înnecată de plâns. Rita von Torgau şi Waldemar săriră s'o sprijine.

Prinţul, aspru, le zise:

— Pe d-voastră nu vă mai cunosc!

Baronul Otto von Rathenow, rigid până la înţepenire, cu capul sus, se opri în faţa prinţului, şi zise tare, dinadins ca să-l audă toată lumea:

— Alteţă, după cele întâmplate aci, îmi retrag cererea în căsătorie adresată fiicei Alteţei Voastre. Rathenow nu poate suporta, pe numele său, pata unui asemenea scandal.

Prinţul nu putu să riposteze cum ar fi vrut, fiindcă principesa se prăbuşise la pământ. Fu întinsă pe o bancă şi d-ra von Torgau îi dădu să respire o sticluţă, pe care o scoase din geantă.

In acea clipă, Curtea intră. La toate întrebările juraţii dădură un răspuns negativ, achitând pe acuzat.

Publicul izbucni în ovaţiuni:

— Trăiască Trevor Gex... Trăiască regele detectivilor!....

Şi voiră să-l i-a pe sus. Dar agil ca o hienă, masivul Peter Bruys sărise peste bara acuzaţilor şi făcuse un singur salt până la Trevor Gex. Acesta, ca împins de un resort, luă îndată poziţia de apărare.

Bruys urlă:

— Te'nvăţ eu minte, maimuţă lubrică!....

Dar în clipa când voi să lase asupra detectivului pumnul său de fer, se opri. Privirile celor doi bărbaţi scăpărară. Apoi, într'un elan comun, se îmbrăţişară. Bruys şopti:

— Iţi mulţumesc. Când vei fi în primejdie, să mă chemi: îţi datorez mai mult decât viaţa.

— Fireşte, îmi datorezi fericirea, domnule Bruys.

Peter Bruys privi atunci spre principesa Amelia, care nu deschisese bine ochii, şi pe care prinţul o târa din nou spre eşire. Peter Bruys se repezi, împinse la o parte pe prinţ, ridică în braţele sale vânjoase, pe principesă, ca pe un fulg, şi eşi cu ea, ca un barbar cu prada cucerită.

In urma lor, grefierul bondoc alerga, agitând un plic:

— Domnule!... Domnule!... Ţi-ai uitat banii, pe cari ţi i-ai furat!...

Iar contesa de Lambert, îşi şterse pe furiş o lacrimă, pe când generalul Paul Bernard, sprijinind-o, îi strângea uşor braţul, zâmbind...

— SFARŞIT —

In numărul viitor al revistei, vom publica rezultatul concursului instituit de noi, pentru soluţiile cele mai bune, pentru sfârşitul romanului „Procesul omului decapitat", **la care s'au primit câteva mii de răspunsuri, din toate colţurile ţării.**

RUDYARD MULLTON

Crimele omului mecanic —

Cea mai senzațională aventură a celebrului detectiv GEX TREVOR

I

CEA MAI „FANTASTICĂ" INTÂMPLARE DE PE GLOB!

IN VILA sa din Bois de Boulogne, detectivul Trevor Gex răsfoia distrat o revistă de cinema.

I se aduse o telegramă. Detectivul o desfăcu și citi:

„Vino imediat. Aci s'a petrecut cea mai fantastică întâmplare de pe glob. Anexez cek telegrafic pentru deplasare.

„ORKNEY
„Directorul Băncii de Construcțiuni, Mulstreet, 72. London"

Gex reciti telegrama. Știa că Orkney nu e un om, care să numească **„fantastic"**, un simplu furt dela banca sa.

— Ce i s'a întâmplat? se întrebă detectivul.

Și fără să mai stea pe gânduri, își luă valiza, care era totdeauna gata pentru plecările neprevăzute, sări din taxi într'un avion ce decola din aeroportul Bourget și ajunse la Londra. Se duse direct la Banca de construcțiuni.

Orkney, marele financiar englez, îl primi îndată, îi oferi un scaun și o havană, și, fără introducere, începu:

— Eri, a venit la mine, la bancă, un strein, care mi-a dat o cutiuță de metal, un mic cub de plumb, spunându-mi că înăuntru se află un obiect prețios. M'a rugat să-i păstrez cutiuța într'una din casele de bani ale băncii, până azi dimineață. Am închis cubul într'o casă de bani și am dat o chitanță streinului, care a plecat. Azi dimineață însă, am găsit casa de bani spartă și cutiuța lipsă.

— Și asta numiți d-voastră „cea mai fantastică întâmplare de pe glob?" îl întrebă Trevor Gex decepționat.

— Aveți o clipă de răbdare, răspunse Orkney. Partea ciudată a chestiunei, este că spărgătorul a fost **un om de metal!**

— Un om de metal? întrebă aiurit detectivul. Ar trebui să vă calmați, domnule.

Dar Orkney avea privirile clare, de un calm impresionant.

— Nu sunt nebun, zise directorul Băncii de construcțiuni. Vă spun că spărgătorul a fost **un manechin de fer, un om-armură!..**

— !?...

— Da, domnule Gex, nu e o plăsmuire a imaginației mele, ceeace vă spun; am dovada materială. că spărgătorul a fost o păpușă de fer!

— Și care e dovada? zise Gex.

— Dovada că spărgătorul a fost un om de metal, este că l-am fotografiat!

— Ați fotografiat hoțul care v'a spart casa de bani? întrebă Trevor Gex, din ce în ce mai uimit.

— Da, d-le, urmă straniul director — casa mea de bani era prevăzută cu tot felul de sisteme avertisoare și cu un aparat fotografic. In clipa când spărgătorul a reușit să deschidă ușa de fer, s'a declansat automat aparatul fotografic, în acelaș timp cu o lampă de magneziu. Capul spărgătorului a fost deci fotografiat. Azi dimineață, când am developat placa, a apărut pe clișeu un cap de monstru metalic!

Și Orkney puse în fața lui Gex o fotografie clară, ce reprezinta un cap ciudat, unghiular, oarecum cubic, format par'că din plăci metalice.

— E fantastic!... murmură Gex.

— Fotografia este foarte clară iată spațiul dintre dinții hoțului atât de regulați, de egali, iată urechile în formă aproape de pâlnii, nasul drept ca un jghiab de tinichea... Și apoi mâinile, ghiarele acestea de oțel lucios, cu articulații de armură!

O doamnă, o femee blondă și diafană, intră și se apropie pe nesimțite de cei doui bărbați, cufundați în cercetarea bizarei fotografii.

— Eu cred, zise ea, că în cutiuța de plumb, era închis sufletul unui cavaler medieval, și când căldura magneziului a topit plumbul, sufletul acela a eșit și s'a materializat în această armură de metal, care a fost fotografiată de aparatul denunțător!

Trevor Gex holbase ochii la femeea care rostise aceste cuvinte absurde, dar Orkney îi explică.

— Soția mea are pasiunea spiritismului. A făcut de altfel, în ședințele din ultimul timp, experiențe concludente, reușind să obțină concretizarea spiritelor, în acea materie numită de spiritiști **ectoplasmă.** Intr'adevăr am putut obține chiar tiparul în gips, al unei apariții, al unei mâini de ectoplasmă... Ne-au apărut și figuri oarecum unghiulare...

— Da, urmă Lady Astarteea Orkney cu seriozitate, este posibil ca în cutiuța de plumb să fi fost închis spiritul unui cavaler medieval. Omul care a dat soțului meu acest cub, era un savant. Poate că acest savant a descoperit sistemul de a încătușa spiritele în sicriașe de plumb....

II

URMA OMULUI MECANIC

Gex continua cercetările în biroul lui Orkney.

Casa de bani era spartă după cea mai modernă sistemă: prin electricitate.

Intr'adevăr, Gex ridică de jos un fel de mâner de lemn, găunos ca o țeavă și o placă de porțelan ca o farfurie găurită la mijloc, prin care trecea o bucată de cărbune de retortă. Hoții tăiaseră firele dela lumina electrică, pe care le îndreptaseră prin mânerul de lemn, pe bucata de cărbune, care, astfel apăsat pe broasca metalică a casei, topise metalul...

— Dar cum au avut timp să facă această operație? întrebă englezul.

— In trei minute se poate topi astfel, o placă de oţel, care are trei centimetrii şi jumătate grosime, cum e aceasta, răspunse Gex.

— Şi cu farfuria asta ce-au făcut?

— Au trecut firele prin ea, pentruca scânteile să nu ardă mâna operatorului şi lumina prea puternică să nu-l orbiască.

Detectivul cercetă cu lupa obiectele ce găsise.

— Da, întări el. erau spărgători de meserie, în carne şi oase, şi nici decum cavaleri medievali în armuri. Observaţi pe această farfurie de faianţă ce amprentă digitală clară a lăsat spărgătorul! Or, aceasta este amprentă de om ca toţi oamenii; o armură ar avea degetele netede, care nu ar lăsa decât cel mult urma încheeturilor metalice, cum au mănuşile de fer din muzeele istorice....

— Şi aşa cum se văd pe fotografia aceasta!... zise Orkney, arătând din nou ciudata fotografia.

— Avem totuş, pe farfurie, replică Gex amprenta umană a spărgătorului. El e de meserie spărgător, nu e un hoţ improvizat. Poliţia are deci cu siguranţă fişa lui antropometrică. In două ore, îl vom identifica.

— Mă mir însă că pâlpâirile de lumină ale topirei metalului, n'au fost văzute de afară, zise Orkney.

— La ora târzie din noapte, când au dat lovitura, nu era desigur nimeni pe stradă. Şi apoi, au lăsat draperiile la loc, după ce au intrat pe uşa ce dă în balconul acestui cabinet.

Şi Gex ducându-se să vadă cum funcţionează închiderea draperiilor, găsi afară în balcon jos, un obiect ciudat, pe care-l ridică:

— Iată, zise el, o bucată patrată de geam, cu un bulgăre de gips lipit pe ea. Aşa dar, hoţii s'au introdus în acest birou prin balcon.

— Ce legătură? întrebă Orkney.

— Din curte s'au suit cu ajutorul burlanului, pe acest balcon, — reconstitui Gex efracţiunea. Cu un diamant, au tăiat o bucată pătrată din geamul uşei ce da în balcon. Pentruca bucata tăiată să nu cadă înăuntru şi să facă sgomot, spărgându-se pe parchet, au lipit în prealabil în mijlocul careului decupat, acest bulgăre de gips, cu ajutorul căruia au tras bucata tăiată în afară. In Evul Mediu, spărgătorii nu procedau astfel...

— Da, felul cum a fost spartă casa de bani, dovedeşte că spărgătorii aveau experienţă, recunoscu directorul Băncii de construcţiuni.

— Fireşte... urmă Trevor Gex. Prin gaura făcută în geam, unul a introdus mâna şi a deschis zăvorul uşii. Au intrat în birou, au tăiat firul soneriei avertisoare şi au început apoi spargerea casei de bani, prin electricitate.... Dar bucata aceasta de gips e foarte preţioasă....

— Dece?

— Fiindcă, răspunse Gex, pe ea trebue să fi rămas, în gips o amprentă digitală... Da, e foarte clară ba chiar urma mai multor degete, aproape a mâinii întregi: o mână mare de bărbat.... Oh!... Ce grozăvie!...

Şi Trevor Gex, cum analiza bucata de gips, deodată păli, ceeace nu i se întâmpla niciodată....

— Ce e? întrebă Lady Astarteea Orkney, cu inima svâcnind.

— Ciudat!... exclamă detectivul. In gips a rămas întipărirea mâinii de metal a unei armuri!

— Dumnezeule!....

— Liniştiţi-vă, d-nă, zise Gex. Poate că unul din spărgători, purta mănuşi de fer protectoare, contra scânteilor, provocate prin spargerea casei de bani, deşi acest procedeu trebue să fie foarte incomod.

— Dar capul de metal din fotografie? întrebă Orkney.

— Ei bine, răspunse detectivul, spărgătorul a purtat şi o mască protectoare.

Şi continuă să analizeze urmele de pe bucata de gips:

— Iată urma încheeturilor metalice dintre falange, iată tiparul neted al degetelor!.. Iată scobitura lăsată de capătul unui şurub dela articulaţie....

* * *

Balconul se afla deasupra curţii interioare a Băncii.

Eşiră în curte, pentruca Gex să urmeze cercetările. Se opriră sub balconul ce da în biroul directorial. In asfalt, se deschideau două ronduri pe care fusese semănate flori. In pământul afânat şi umed al unuia din aceste ronduri, detectivul observă două urme adânci.

Intr'adevăr, părea că o statue grea, de metal, a fost aruncată de pe balcon, jos, lăsând în pământ întipărirea adâncă a călcâielor.

Trevor Gex analiză îndelung urmele de paşi, „ridicându-le" forma cu gips. Or, urmele acestea de paşi aveau pe margine, o serie de câte două semicercuri, faţă în faţă, în poziţia a două boabe de cafea, din acelaş fruct secţionat transversal. Erau urmele indiscutabile, lăsate de o talpă lucie, grea ca de metal, **prinsă în şuruburi de picior.** Semicercurile erau urmele lăsate de capetele şuruburilor de metal, capete ca nişte cercuri tăiate de un diametru scobit, în care se vâră dalta, pentru înşurupare! Nici o gheată din lume, nu putea să aibă talpa prinsă în şuruburi atât de mari. Buloanele acestea dovediau trecerea pe aci a unei fiinţe extraordinare, a unei statui de bronz!... Nici o altă urmă normală de paşi omeneşti, nu însoţia urmele monstrului de metal. Detectivul Trevor Gex anunţă, cu un zâmbet rece, care nu-i acoperi însă nuanţa de emoţie din glas:

— V'a vizitat **OMUL MECANIC!...**

Doamna Astarteea Ortkney, simţind că leşină se lăsă în braţele vânjoase ale detectivului.

III

URMA MORTULUI

Gex reconstitui astfel spargerea:

— Masivul spărgător, s'a suit, cu ajutorul burlanului, — pe care l-a îndoit, — pe balcon a tăiat geamul uşii, a deschis zăvorul, a intrat în birou, a spart casa de bani prin electricitate, a furat cutia de plumb şi a eşit, sărind de pe balcon, pe rond.

— Dar, Dumnezeule, exclamă Sir Orkney, cum poate un om de fer o statue, să execute atâtea mişcări, să facă atâtea isprăvi? Doar n'a fost... „Statuia Comandorului"!...

— O ultimă lămurire vă rog, întrebă Gex. Cine v'a adus cutiuţa de plumb?

— Iată cartea de vizită, cu care mi s'a prezintat acel client.

Gex citi pe cartea de vizită, ce-i întinse Orkney,

HENRI MYGAL
Membre de l'Institut
Paris

— Profesorul Mygal, dela Institutul Franţei? întrebă Gex uimit. Dar ce caută la Londra?

— Ştiu eu?... Mi-a spus că se întoarce dela Sinope, unde a făcut o călătorie de studii. Mi-a dat să-i ţin cutiuţa de plumb, numai pentru o noapte. Trebuia să vie azi dimineaţă, să i-o dau.

— Şi n'a venit? întrebă Gex.

— N'a mai venit, răspunse bancherul.

— Ciudat!...

Gex recapitulă indiciile culese la locuinţa lui Orkney, unde ridicase o amprentă digitală normală, de om viu, în carne şi oase, pe farfuria ce servise spărgătorului ca să-şi apere mâna de scânteile topirii uşii casei de bani, prin electricitate, — şi **urmele de scafandru:** tălpi late, enorme, netede, înşurupate cu buloane de picioarele masive! Avea de asemeni fotografia omului cu cap de fer şi urma mâinilor lui de armură, cu încheeturi metalice.

Prin intervenţia lui Orkney, care telefonă prefectului, Gex obţinu dela prefectura poliţiei, copia exactă de pe fişa cu amprente, ce coincidea cu amprenta de pe farfurie. Acea fişă era compusă din fotografia din profil şi din faţă a unui spărgător de profesie, din textul cazierului, — biografia spărgătorului, — amprentele lui digitale şi celelalte semnalmente antropometrice.

Individul era un levantin, anume Cleobul Skalas, un celebru spărgător, bine cunoscut poliţiei engleze.

După fotografie, era un om slab la faţă, cu umerii obrajilor scoşi, cu o mustaţă mică, neagră... Era un fost mecanic electrician, spărgător periculos, care utiliza cele mai moderne sisteme ştiinţifice de spargere, dând lovituri de mare anvergură, de obiceiu la bănci.

Howard, şeful poliţiei secrete, pe care Gex Trevor îl consultă în chestiunea lui Cleobul Skalas, îi spuse că acest spărgător fusese prins de un an, şi se afla la spital, unde fusese transportat din închisoare, fiind grav bolnav.

— A evadat dela spital, zise Gex.

— Exclus, răspunse Howard, la clinica doctorului Asaph, sunt mulţi pacienţi din penitenciare, şi paza e solidă. De altfel, ne putem încredinţa îndată.

Howard luă receptorul telefonului şi ceru Spitalul Central. Gex asculta la celălalt receptor.

— Alo, clinica d-rului Asaph? Cine e la aparat? Aci poliţia.

— Sir Howard? Aici doctorul de serviciu.

— Nu cumva, doctore, întrebă Howard, pacientul Cleobul Skalas a evadat?

— A evadat din viaţă, Sir Howard.

— A murit? Când?

— Eri seară. Asistentul doctorului Asaph l-a îngrijit până în ultima clipă.

— Mulţumesc, doctore.

* * *

— Atunci, zise Gex, privind pe Howard în ochi, spargerea de eri noapte, dela Banca de construcţiuni, n'a comis-o Skalas?..

— Fireşte că nu, răspunse şeful poliţiei secrete. Ce alibi mai convingător vrei, decât însăşi moartea? Skalas a murit înainte de comiterea spargerii!

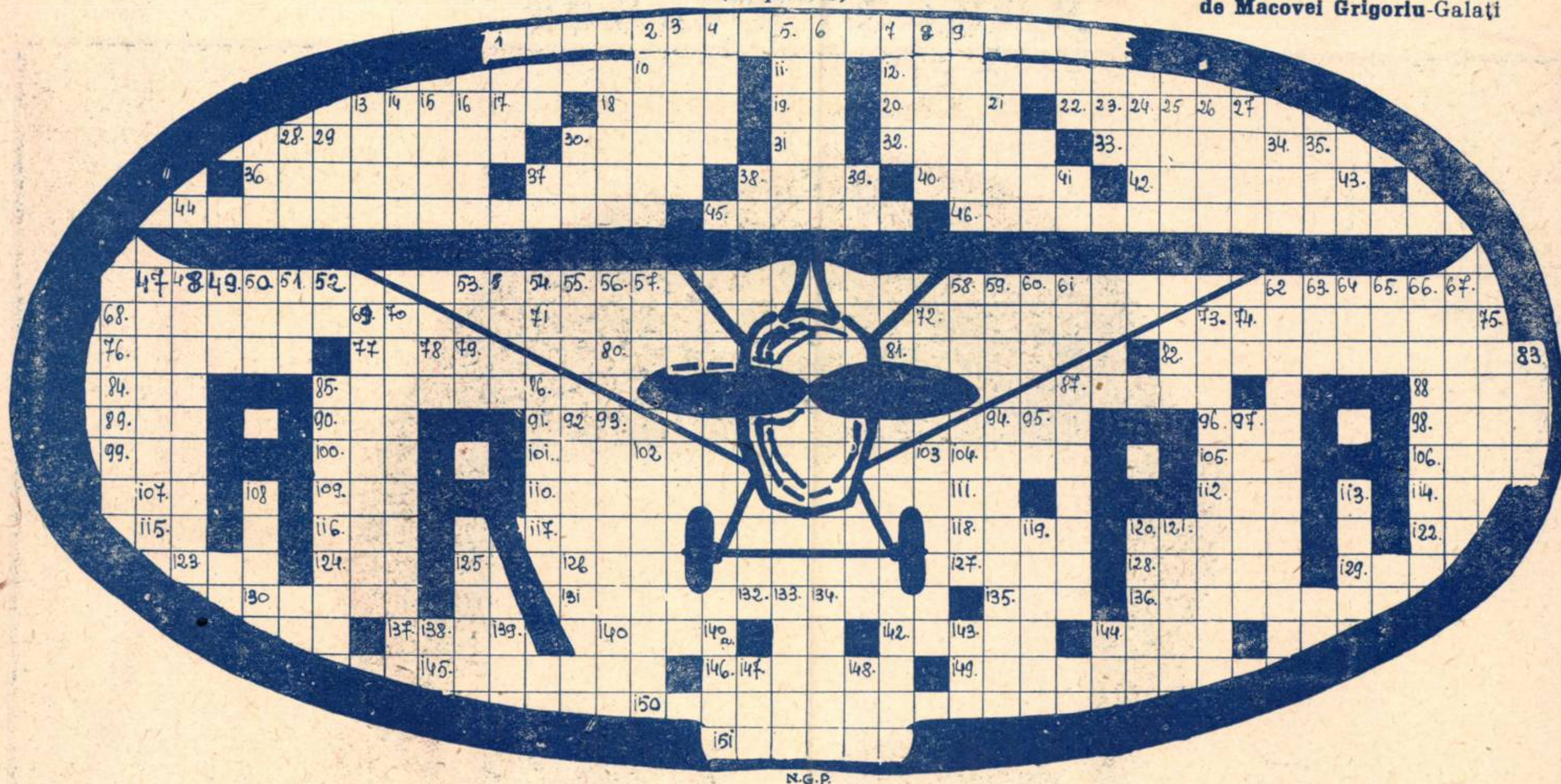
(Urmarea în Numărul viitor)

Jocurile „Realităţii Ilustrate"

Joc No. 1 (Cuvinte încrucişate) „A. R. P. A."

(25 puncte)

de Macovei Grigoriu-Galaţi

ORIZONTAL: 1) Urare pentru aviatori. 2) cuv. 11) Interjecţie. 10) Personagiu legendar. 12) Alt nume dat Cumanilor. 13) A drege. 18) Oraş în Italia. 19) Conjucţie. 20) Preoţi ai lui Marte. 22) Inalt demnitar bisericesc. 28) Instrument muzical. 30) Diplomat german. 31) Râu în Franţa. 32) Sclavă circaziană, vestită în Franţa. 33) Cântăreţ. 36) nume dat de aviatori poziţiei aeroplanului la limita de urcare. 37) Plantă. 38) A se ivi. 40) Oraş în Spania. 42) Evidenţiate. 44) Car de aeroplan (3 cuv.) 45) Pionierul aviaţiei române. 46) Aparat care trimite oxigen motorului (la înălţimi mari). 47) Tip (în aviaţie). 53) Limită de urcare (în aviaţie). 58) Fular ţărănesc. 62) Călăuză. 68) Sistem de lansare a avioanelor de pe vapoare. 71) Ulei pentru motorul avionului. 72) Scriitor francez. (1843—1897). 73) Partea fizicei care tratează proprietăţile aerului. 76) Regent italian. (Decapitat în 476). 77) Nume femenin. 80) Regină franceză. (+1206). 81) Inginer francez. (Realizatorul primului avion). 82) Pneumatic. 84) Zeitate. 85) Inălţat. 87) La scăpărat. 88) Şef. 89) Pleacă. 90) Interjecţie. 91) Inceputul aviaţiei (fig.) 94) Culoare. 96) Numele turcesc al Okzacovului. 98) Localitate în Franţa. 99) Simţ. 100) Animal sălbatic. 101) Pilită. (fig.) 103) A flecări. 105) Prost. 106) Frate. 107) Pronume. 109) Râu în România. 110) Oază în Sahara. 111) Prepoziţie. 112) Distrug. 114) Plantă. 115) Lucrez. 116) Echivoc. (fig.) 117) Localitate în Franţa. 118) Gata de a sparge. 120) Filosof italian. (1550—1600). 122) Pronume (inv.). 123) Rege în Israel. 124) Conjucţie. 126) Pronume. 127) A intercepta. 128) Măria viteza. 129) Rotula. 130) Conjucţie. 131) Judecător în infern. 132) Adaus la motocicletă. 135) Meditaţiuni celebre de Lamartine. 136) Aripa exterioară a coleopterelor. 137) Zeul războiului la Gali. 140) Ligă formată în 1658. 141) Diviziune de timp. 142) Localitate în Franţa. 144) Mod de a plăcea. 145) Şes ce se înalţă dintr'o vale pe nesimţite. 146) Obleţ. 149) Slăbit. 150) Linguşitoare. 151) Popor.

VERTICAL: 2) Propriu cuiva. 3) Nume masculin. 4) Numele vechi al Crimeei. 5) Vindicativă. 6) Sglobii (mold.) 7) Naţiune europeană. 8) Filosof francez. (1766—1845). 9) Oraş în Prusia. 18) General francez mort în 1848. 13) A sbiera. 14) Personaj mitologic. 15) Căţelul pământului. 16) Inainte. (lat.) 17) Zeitate. 21) Lac în Italia. 23) Unguent. (inv.) 24) Nereuşită. 25) Joc de hazard. 26) Imperiu. 28) Zeitate. 29) Anagramă din „din". 30) Port în insula Re. 34) Care nu e comun. 35) Planuri. 36) Pronume. 37) Interjecţie. 38) Pronume. 39) Unealtă de croitor. 41) Fluviu. 43) Scap. 47) Umbrelă. 48) Acţiunea de a coborî avionul. 49) Colonist german. 50) Localitate în Franţa. 51) Localitate în Franţa. 52) Pronume. 54) Măsură. 55) A exista. 56) Măsură. 57) Fluviu. 58) Interjecţie. 59) Spaţiu de sbor. 60) Plantă. 61) Prepoziţie. 62) Cârme de înălţime în avion. 63) Turmentez. 64) Calif. 65) Particulă olandeză. 66) Stofă pentru turbane (art.) 67) Retor şi istoric grec. 68) Adverb. 69) Bombardare. 70) Ciocoime. 73) Ce ţine de aviaţie. 74) Notă muzicală (inv.) 75) Desenator francez. 78) Onomatopee. 79) Măsură. 82) Fluviu în Franţa. 83) Animal domestic. (mold.) 85) Aerodrom. 86) Redută. 87) Soi de avion german. 92) Cârje elastică la coada avionului. 93) Jucător tradiţional. 94) Tip de avion ce tinde către ultima fază a perfecţiunei. 95) Conjucţie. 96) Pipernicit. 102) Decoraţie (iron.) 104) Invăţat italian. (1463—1494). 108) Stat major. 113) Cârd de avioane. 119) Prăşilă (Mold.) 120) Astronom. (austriac, 1782—1856). 121) Mers pe pământ. (avionul). 125) Asociaţiune de persoane. 133) Inclinăciune. 134) Nume de femee. 138) Interjecţie. 139) Pronume. 140) Sportiv român. 142) Imitai (fig.) 143) Numele masculin. 144) Literă grecească. 147) Onomatopee. 148) Poet tragic athenian. (secolul V a. C.)

* * *

N. R. —*Jocul fiind prea complicat acordăm toate cele 25 puncte, celor ce vor găsi majoritatea cuvintelor, cel puţin.*

Marele nostru concurs cu premii

In numărul precedent, am dat figura pentru proba de cuvinte încrucişate, figură cu spaţii fixe, unde concurenţii pot încrucişa după normele date de noi, respectând în mod strict formatul figurii şi adăogând cel mult 10 (zece) pătrăţele negre.

Soluţiile se primesc până la 15 Iulie. Cele mai bune se vor publica, spre votare, în numărul cu data de 26 Iulie.

Concurentul care obţine cele mai multe voturi, **va fi premiat,** dându-i-se şi titlul de **„cel mai spiritual autor de cuvinte încrucişate"** al „Realităţii ilustrate".

In partea doua a concursului se primesc un număr de (trei) jocuri originale, **până la data de 20 Iulie.**

Cele mai originale şi mai interesante se vor publica în cursul lunei August, iar deslegătorii cari le vor soluţiona, vor fi obligaţi să-şi dea părerea, prin voturi, asupra jocului care le-a plăcut mai mult.

Cei cari vor obţine cel mai mare număr de voturi, vor fi premiaţi.

Redacţia îşi rezervă dreptul de a publica ulterior, şi alte jocuri cari n'au fost selecţionate pentru concurs.

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 August cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri din numerile 28, 29. 30 şi 31, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 August 1929.

* * *

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, str. Sărindar 7 Etg. II
Telefon 306/67

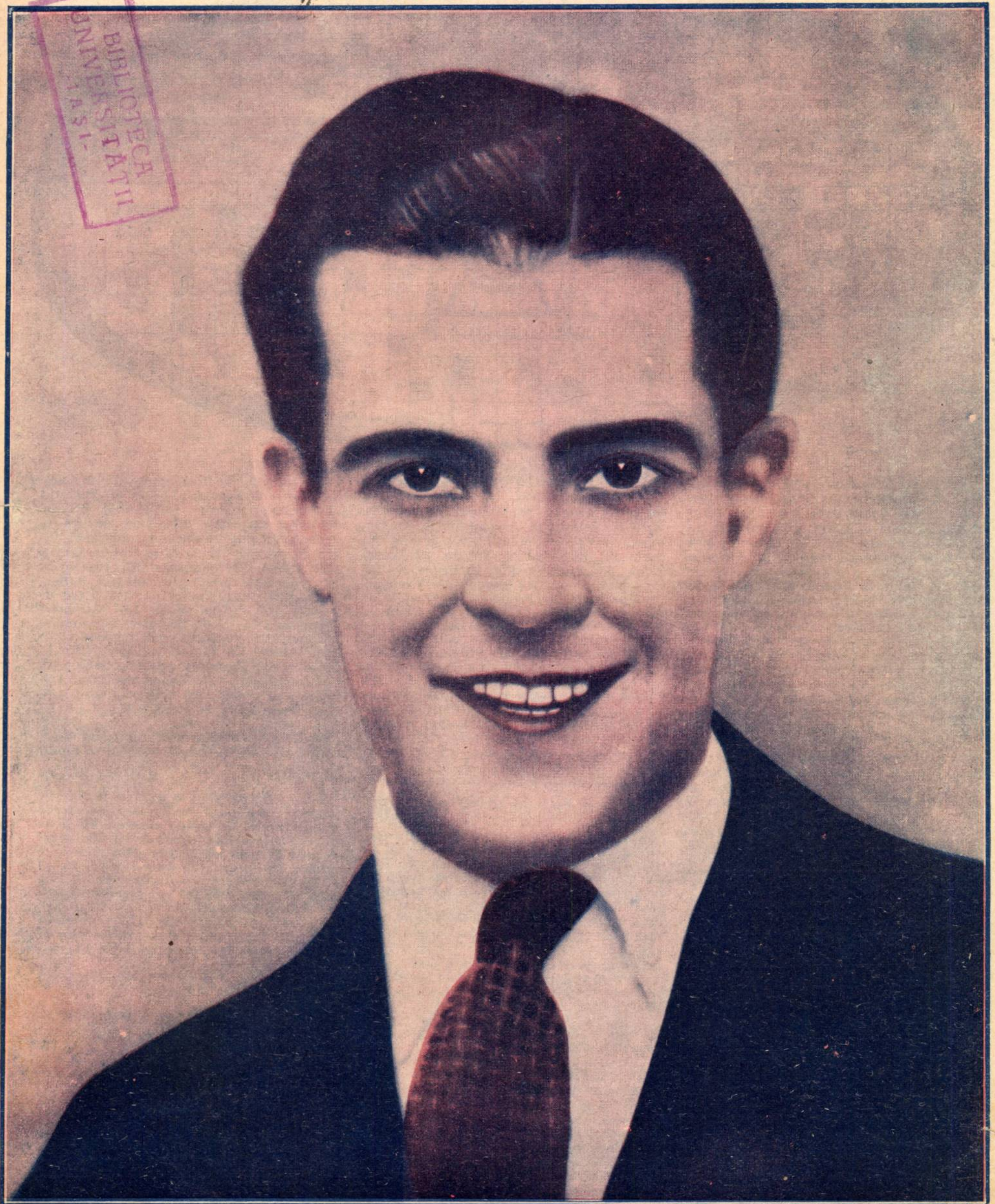
PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	**Lei 350**
Pe o jumătate de an	**„ 180**
Pe trei luni	**„ 95**

PENTRU STRAINATATE

Pentru Cehoslovacia şi Jugoslavia .	**„ 500**
Pentru America	**„ 800**

REALITATEA
ilustrată

RAMON NOVARRO

Celebrul „star" american, cel mai iubit artist de cinematograf

NUMAR SPECIAL CU UN MARE SUPLIMENT GRATUIT
ANUL III. — No. 30. — 20 IULIE 1929 28 PAGINI APARE SÂMBĂTA

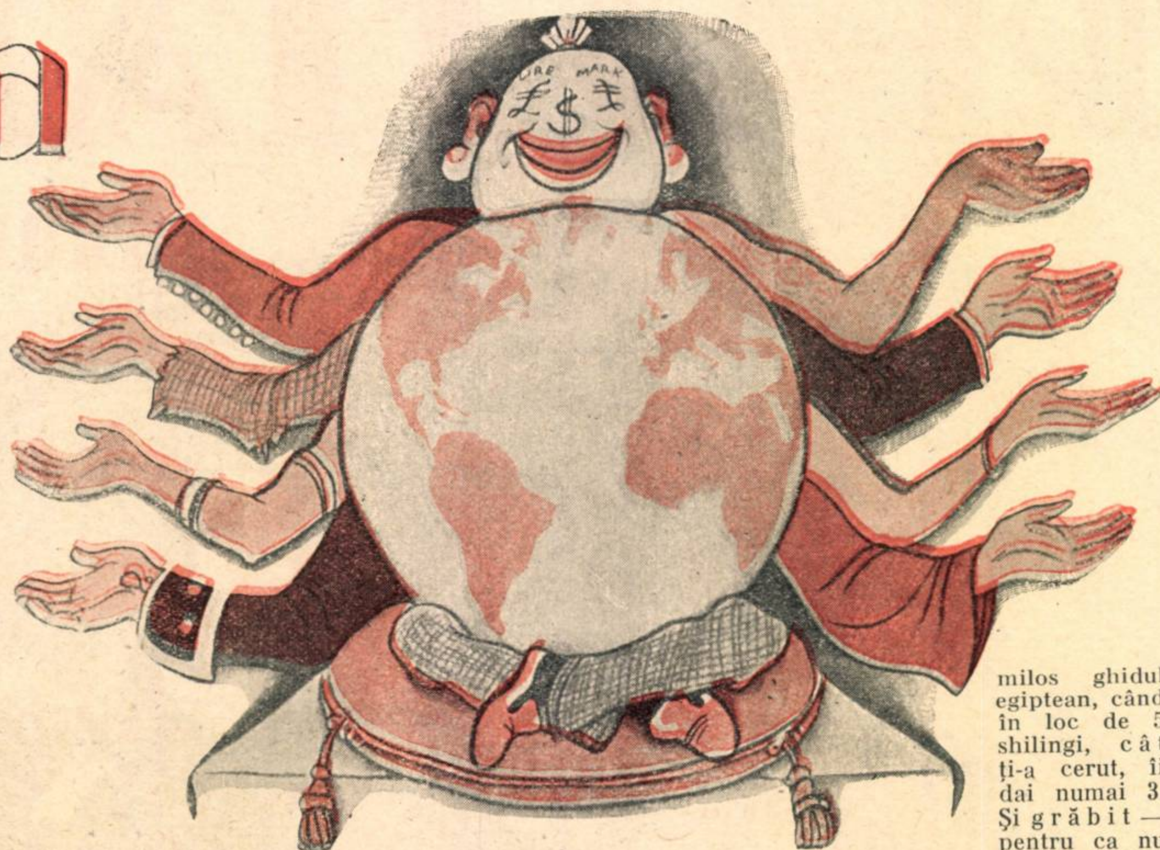
REALITATEA ilustrată

MISS UNIVERSUM 1929

D-ra LIESL GOLDARBEITER, încoronată la concursul internaţional de frumuseţe din Galveston, drept cea mai frumoasă fată din lume

Specula

O EXPLICAŢIE a cuvântului nu pare necesară, deoarece specula este foarte răspândită — este internaţională; eşti speculat în dolari în lire, în franci, sau în lei şi dacă mai există undeva o insulă pe care scoica n'a fost încă inlocuită de monedă (eu nu cred să mai existe astfel de ţări fericite), poţi fi sigur că pentru un serviciu imaginar de zece scoici, trebue să dai una în plus, chiar dacă serviciul se mărgineşte la nimic mai mult decât că un chelner cu pielea brună a scuturat fărămiturile de pâine ale clientului dintâi pe hainele tale.

Unii spun că specula ar fi un compromis social, alţii susţin din principiu că totul ce e oriental este adorabil şi pitoresc, germanul se teme că poate fi recunoscut ca german, când (şi cu drept cuvânt) face scandal pentru că este speculat, iar românul se simte obligat să se lase speculat pentru a părea cavaler. Toată lumea, fără nici o excepţie, se lasă speculată. Căci speculantul este un mare psiholog, care ştie să exploateze slăbiciunile victimelor sale, iar vina speculei nu este a speculantului ci a speculatului: afişând o mândrie nelalocul ei, şi dorinţa de a părea miliardar american sau lord englez.

Totuşi, nici viaţa speculantului nu e atât de uşoară: unul trebue să ştie să plângă când îi reduci drepturile, altul se jură în tirade interminabile, unii sunt obrasnici, alţii lovesc şi în fine alţii te înjură. Unul se preumblă cu covoarele sale false, dela Cairo până'n Elveţia, altul a angajat o cantitate mare de ochelari de soare şi — spre ghinionul lui, — pe Riviera ninge. Cel mai sigur mijloc de speculă este următorul: nu dai nimic în schimbul banilor şi faci totul numai cu obrăsnicie. Pentru acesta n'ai nevoe de capital, nu-ţi trebue prăvălie şi n'ai nevoe nici de obiecte antice fabricate la Bratislava sau Gablonz. N'ai nici un risc şi câştigul este de 100%.....

— „Dumneata vrei să fii un gentleman? te întreabă milos ghidul egiptean, când în loc de 5 shilingi, cât ţi-a cerut, îi dai numai 3. Şi grăbit — pentru ca nu cumva să pierzi renumele de gentleman, — adaugi şi ceilalţi 2 shilingi.

— „Vrei să cumperi un fes?" spune el mai departe. „Noi îl numim tarbuş — îl cumperi desigur la un magazin arab". Dumneata îi răspunzi:

— „Da şi Simon Silberstein are fesuri — pardon tarbuşe — şi se spune că magazinul lui e renumit pentru preţurile convenabile".

— „Bine, bine! Dar tarbuşe veritabile nu găseşti decât la un negustor arab, deasemenea şi narghilele, şaluri sau turbane".

Intri în magazinul unui arab care este în orice caz de altă naţie. Magazinul pare o baracă de Moşi, numai preţurile diferă.

— „Tttttarbuş?" spune arabul, „tarrrrbuş, trebue mai întâi să le scoatem dela magazie". Şi un băeţaş este expediat în acest scop.

Aşteptăm zece minute, aşteptăm 20 minute, între timp arabul vrea să ne convingă să cumpărăm un caftan cum poartă şeik-ul şi cum a cumpărat şi Mister Higgins dela Eastern Exchange. Pe urmă caută să ne convingă cu papuci de harem, cu un şal al reginei Saba, cu o narghilea arabă veritabilă, cu o tabacheră care poartă autograful lui Tutankamon; în fine ne decidem la narghilea şi iată că se întoarce şi băiatul cu patru fesuri.

— „Cât costă un tarbuş?"

— „6.50 shillingi".

— „Şi care ar fi ultimul preţ?"

Călăuza a dat par'că în ceasul morţii:

— „Pentru numele lui Dumnezeu, d-le, dar acesta este un magazin cu preţuri fixe; ofensezi pe acest gentleman arab cu o astfel de întrebare!"

Din nou gentleman, iei fesul de 6.50, precum şi narghileaua *veritabilă arabă,* deasemenea.

Mai târziu, intrând la Simon Silberstein, — care are ţigaretele cele mai bune din lume, — călăuza a rămas să se preumble puţin la soare, — după cum spunea el. De fapt însă, pentru că din magazin ar fi fost dat în brânci pe uşe afară. Intreb pe vânzător:

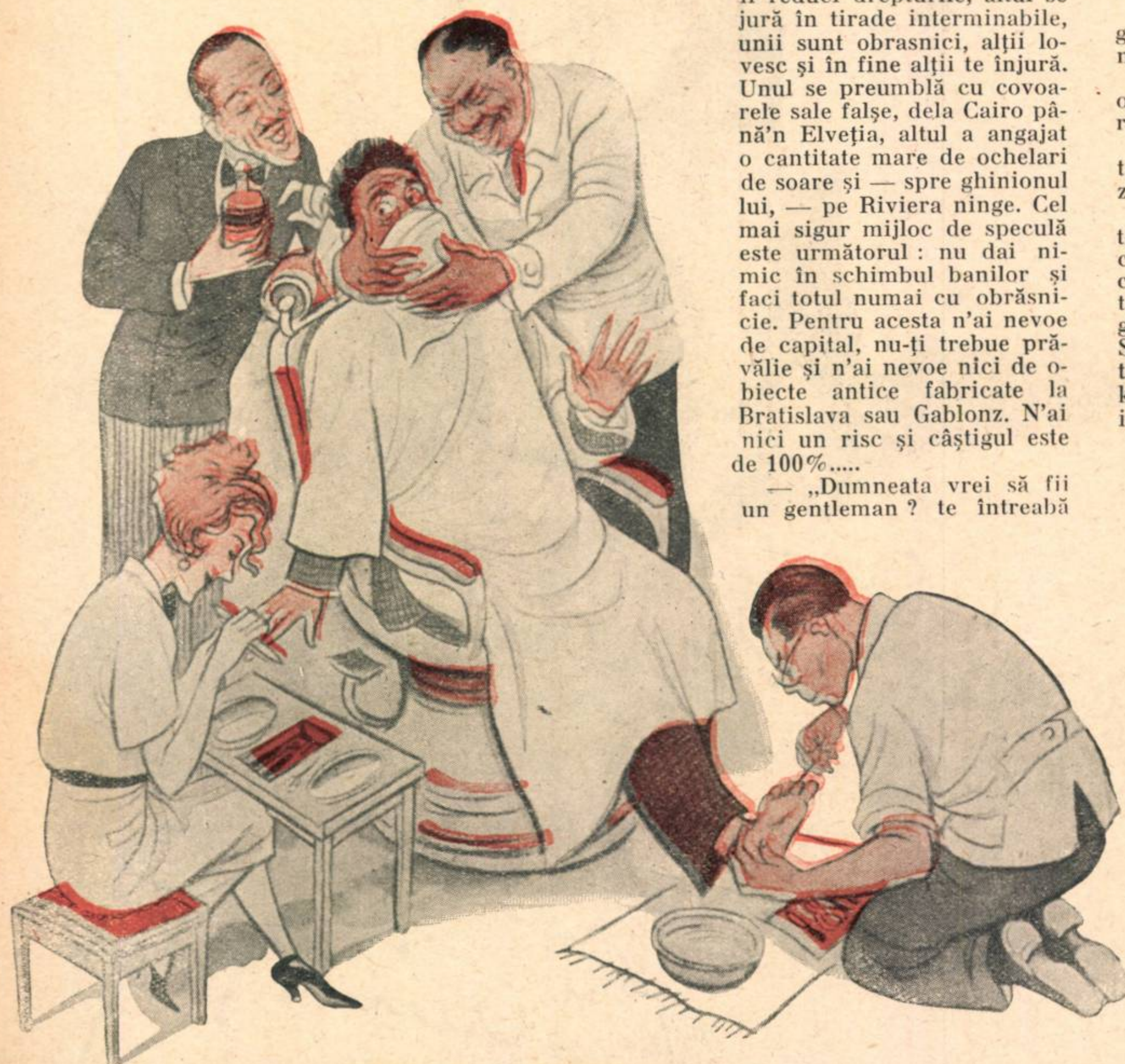
— „Cât costă la dv. un fes?"

— „3.50 Sir".

— „Eu am plătit acum câteva minute 6.50 după colţ, într'un magazin arab"!

— „Unde, vis-avis la arabul acela? Păi el a cerut tocmai acuma trei sau patru fesuri pentru a le arăta cuiva. Vedeţi că şi vine băiatul înapoi, unul l-a vândut".

Cu *narghileaua veritabilă,* ai cel puţin satisfacţia, că ai cumpărat un luscru so-

AMERICAN HAIR-DRESS. De fapt, ai intrat pur şi simplu ca să te bărbiereşti